

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

DIREKTIVE

- ★ Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima 1
- ★ Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair* 21
- ★ Direktiva (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima 58

II. Nezakonodavni akti

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- ★ Odluka Vijeća (EU) 2016/803 od 7. svibnja 2015. o potpisivanju, u ime Unije i njezinih država članica, i privremenoj primjeni Protokola o izmjeni Euro-mediteranskog sporazuma o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji 79
- Protokol o izmjeni Euro-mediteranskog sporazuma o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji 81

UREDBE

- ★ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2016/804 od 17. svibnja 2016. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 o metodama i postupku za stavljanje na raspolaganje tradicionalnih vlastitih sredstava i vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u te o mjerama za zadovoljavanje potreba za gotovinom 85
- ★ Uredba Komisije (EU) 2016/805 od 20. svibnja 2016. o izmjeni Priloga IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu *Streptomyces* K61 (prije *S. griseoviridis*), *Candida oleophila* soja O, FEN-a 560 (poznat i pod nazivom grozdasta piskavica/grčka djetelina odnosno sjeme u prahu grozdaste piskavice/grčke djeteline), metil dekanota (CAS 110-42-9), metil oktanoata (CAS 111-11-5) te mješavine terpenoida QRD 460 ⁽¹⁾ 95
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/806 od 20. svibnja 2016. o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća 97

ODLUKE

- ★ Odluka Vijeća (EU) 2016/807 od 15. ožujka 2016. o stajalištu koje treba donijeti u ime Europske unije u Međunarodnoj pomorskoj organizaciji (IMO) tijekom 40. sjednice Odbora za olakšice, 69. sjednice Odbora za zaštitu morskog okoliša i 96. sjednice Odbora za pomorsku sigurnost o donošenju izmjena Konvencije o olakšicama, Priloga IV. Konvenciji MARPOL, pravila II-2/13. i II-2/18. Konvencije SOLAS te Kodeksa o sustavima za zaštitu od požara i Kodeksa o poboljšanom programu nadzora iz 2011. 99
- ★ Odluka političkog i sigurnosnog odbora (ZVSP) 2016/808 od 18. svibnja 2016. o imenovanju zapovjednika operacije EU-a za vojnu operaciju Europske unije radi doprinošenja odvraćanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije (Atalanta) (ATALANTA/2/2016) 103
- ★ Odluka Komisije (EU) 2016/809 od 20. svibnja 2016. o obavijesti Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o njezinoj želji da sudjeluje u određenim aktima Unije u području policijske suradnje donesenima prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona koji nisu dio schengenske pravne stečevine 105
- ★ Odluka (EU) 2016/810 Europske središnje banke od 28. travnja 2016. o drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja (ESB/2016/10) 107
- ★ Odluka (EU) 2016/811 Europske središnje banke od 28. travnja 2016. o izmjeni Odluke ESB/2014/34 o mjerama koje se odnose na ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja (ESB/2016/11) 129

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2016/800 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 11. svibnja 2016.****o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Svrha ove Direktive utvrditi je postupovna jamstva kojima će se osigurati da djeca, dakle osobe mlađe od 18 godina, koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku mogu razumjeti i pratiti taj postupak, te ostvarivati pravo na pošteno suđenje i spriječiti djecu da ne ponove kazneno djelo te potaknuti njihova društvena integracija.
- (2) Utvrđivanjem zajedničkih minimalnih pravila o zaštiti prava osumnjičenika ili optuženika, ova Direktiva nastoji ojačati međusobno povjerenje država članica u njihove sustave kaznenog pravosuđa te time olakšati uzajamno priznavanje odluka u kaznenim stvarima. Takvim zajedničkim minimalnim pravilima trebale bi se ukloniti i prepreke slobodnom kretanju građana na području država članica.
- (3) Iako su države članice stranke Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLJP), Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i Konvencije UN-a o pravima djeteta, iskustvo je pokazalo da to samo po sebi ne osigurava uvijek dovoljan stupanj povjerenja u sustave kaznenog pravosuđa drugih država članica.
- (4) Vijeće je 30. studenoga 2009. donijelo Rezoluciju o smjernicama za jačanje postupovnih prava osumnjičenika ili optuženika u kaznenom postupku ⁽³⁾ („Smjernice”). Smjernice, uz primjenu postupnog pristupa, pozivaju na donošenje mjera vezanih za pravo na prevođenje i usmeno prevođenje (mjera A), pravo na informacije o pravima i razlozima optužbe (mjera B), pravo na pravne savjete i pravnu pomoć (mjera C), pravo na komunikaciju s rodbinom, poslodavcima i konzularnim tijelima (mjera D) te posebnu zaštitu za osumnjičeničke ili optuženičke koji

⁽¹⁾ SL C 226, 16.7.2014., str. 63.⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 9. ožujka 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 21. travnja 2016.⁽³⁾ SL C 295, 4.12.2009., str. 1.

su ranjivi (mjera E). U Smjernicama je naglašeno da je redoslijed prava indikativan i stoga podrazumijeva da se može mijenjati u skladu s prioritetima. Smjernice su osmišljene da djeluju kao cjelina; prednosti se u potpunosti ostvaruju jedino provedbom svih njihovih sastavnica.

- (5) Dana 11. prosinca 2009. Europsko vijeće pozdravilo je Smjernice i uključilo ih u Stockholmski program – otvorena i sigurna Europa koja služi svojim građanima i štiti ih ⁽¹⁾ (točka 2.4.). Europsko vijeće naglasilo je da su Smjernice nepotpune i pozvalo Komisiju da istraži daljnje elemente minimalnih postupovnih prava osumnjičenika i optuženika te da procijeni treba li riješiti druga pitanja, primjerice pretpostavku nedužnosti, radi promicanja snažnije suradnje u tom području.
- (6) Do danas su u skladu sa Smjernicama donesene četiri mjere o postupovnim pravima u kaznenom postupku, odnosno Direktiva 2010/64/EU ⁽²⁾, Direktiva 2012/13/EU ⁽³⁾, Direktiva 2013/48/EU ⁽⁴⁾ i Direktiva (EU) 2016/343 ⁽⁵⁾ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (7) Ovom se Direktivom promiču prava djeteta, uzimajući u obzir Smjernice Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci.
- (8) Kada su djeca osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku ili podliježu postupku na temelju europskog uhidbenog naloga u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2002/584/PUP ⁽⁶⁾ (tražene osobe), države članice trebale bi se pobrinuti za to da primarni cilj bude zaštita interesa djeteta u skladu s člankom 24. stavkom 2. Povelje o temeljnim pravima Europske unije (Povelja).
- (9) Djeci koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku potrebno je posvetiti posebnu pozornost kako bi se očuvala mogućnost za njihov razvoj i reintegraciju u društvo.
- (10) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku te na djecu koja su tražene osobe. Za djecu koja su tražene osobe, relevantne odredbe ove Direktive trebale bi se primjenjivati od trenutka njihova uhićenja u državi članici izvršenja.
- (11) Ova Direktiva ili njezine pojedine odredbe trebale bi se primjenjivati i na osumnjičeničke ili optuženičke u kaznenom postupku te tražene osobe koje su bile djeca kada je protiv njih pokrenut postupak, ali su u međuvremenu navršile 18 godina te je primjena ove Direktive prikladna s obzirom na sve okolnosti predmeta, uključujući zrelost i ranjivost dotične osobe.
- (12) Kada je osoba u trenutku kada postane osumnjičenik ili optuženik u kaznenom postupku navršila 18 godina, ali je kazneno djelo počinjeno dok je osoba bila dijete, države članice se potiče na primjenu postupovnih jamstava predviđenih u ovoj Direktivi dok ta osoba ne navrš 21 godinu, barem u pogledu kaznenog djela koje je počinio isti osumnjičenik ili optuženik i koja se zajedno istražuju i kazneno progone jer su neodvojivo povezana s kaznenim postupcima protiv te osobe koji su pokrenuti prije njezine 18. godine.
- (13) Države članice trebale bi dob djeteta odrediti na temelju njegove vlastite izjave, provjere njegovog građanskog statusa, pregleda dokumenata, drugih dokaza te, ako takvi dokazi nisu dostupni ili su nedovoljno jasni, na temelju liječničkog pregleda. Taj liječnički pregled trebao bi se primjenjivati kao krajnja mjera i obaviti uz strogo poštovanje prava djeteta, njegova tjelesnog integriteta i ljudskog dostojanstva. Ako ostaje sumnja u dob osobe, ta bi se osoba za potrebe ove Direktive trebala smatrati djetetom.

⁽¹⁾ SL C 115, 4.5.2010., str. 1.

⁽²⁾ Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima (SL L 280, 26.10.2010., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku (SL L 142, 1.6.2012., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6.11.2013., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11.3.2016., str. 1.).

⁽⁶⁾ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1.).

- (14) Ove Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na određena lakša kažnjiva djela. Međutim, trebala bi se primijeniti na dijete koje je kao osumnjičenik ili optuženik lišeno slobode.
- (15) U pojedinim državama članicama drugo tijelo, osim suda nadležnog u kaznenim stvarima, može biti nadležno za izricanje drugih sankcija, osim oduzimanja slobode, u pogledu relativno lakših kažnjivih djela. To bi mogao biti slučaj, primjerice, u pogledu prekršaja u cestovnom prometu koji su učestali i mogu se utvrditi prometnom kontrolom. U takvim bi situacijama bilo nerazborito zahtijevati da nadležna tijela osiguraju sva prava iz ove Direktive. Ako pravo države članice predviđa da sankcije koje se tiču lakših kažnjivih djela izriče takvo tijelo te ako postoji ili pravo žalbe ili mogućnost da se predmet na drukčiji način uputi sudu nadležnom za kaznene stvari, ova bi se Direktiva stoga trebala primjenjivati samo na postupke pred tim sudom, nakon takve žalbe ili upućivanja.
- (16) U pojedinim državama članicama određena lakša kažnjiva djela, osobito lakša prometna kažnjiva djela, lakša kažnjiva djela u vezi s općim odredbama lokalnih propisa i lakša kažnjiva djela protiv javnog reda, smatraju se kaznenim djelima. U takvim bi situacijama bilo nerazborito zahtijevati da nadležna tijela osiguraju sva prava iz ove Direktive. Ako pravo države članice predviđa da se u pogledu lakših kažnjivih djela oduzimanje slobode ne može izreći kao sankcija, ova bi se Direktiva stoga trebala primjenjivati samo na postupke pred sudom koji je nadležan za kaznene stvari.
- (17) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati samo na kazneni postupak; ne bi se trebala primjenjivati na druge vrste postupaka, a osobito ne na postupke koji su osmišljeni posebno za djecu te koji bi mogli dovesti do primjene zaštitnih, korektivnih ili obrazovnih mjera.
- (18) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati uzimajući u obzir odredbe Direktive 2012/13/EU i Direktive 2013/48/EU. U ovoj su Direktivi predviđena dodatna jamstva u vezi s informacijama koje se dostavljaju djeci i nositelju roditeljske odgovornosti u cilju zadovoljavanja posebnih potreba i ranjivosti djeteta.
- (19) Djeci bi trebalo pružiti informacije o općenitim aspektima vođenja postupka. U tu im je svrhu posebno potrebno ukratko objasniti predstojeće postupovne korake u sklopu postupka, u mjeri u kojoj je to moguće s obzirom na interes kaznenog postupka, kao i ulogu tijela koja sudjeluju u postupku. Informacije koje se pružaju trebale bi ovisiti o okolnostima pojedinog predmeta.
- (20) Djeci bi trebalo pružiti informacije o pravu na liječnički pregled u najranijoj odgovarajućoj fazi postupka, a najkasnije u trenutku oduzimanju slobode ako se ta mjera primijeni na dijete.
- (21) Ako je dijete lišeno slobode, pismo o pravima koje se dostavlja djetetu u skladu s Direktivom 2012/13/EU treba uključivati jasne informacije o pravima djeteta u skladu s ovom Direktivom.
- (22) Države članice bi trebale obavijestiti nositelja roditeljske odgovornosti o primjenjivim postupovnim pravima, u pismenom, usmenom ili u oba oblika. Te bi se informacije trebale dostaviti što je prije moguće i s onoliko pojedinosti koliko je nužno za zaštitu pravičnosti postupka i učinkovito ostvarivanje prava djeteta.
- (23) U određenim okolnostima koje se mogu odnositi i na samo jednog od nositelja roditeljske odgovornosti informacije bi se trebale dostavljati drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi koju imenuje dijete i koju kao takvu prihvati nadležno tijelo. Jedna od takvih okolnosti jest kada postoje objektivne i činjenične okolnosti koje ukazuju na sumnju, ili naznake sumnje, da bi se dostavljanjem informacija nositelju roditeljske odgovornosti mogao znatno ugroziti kazneni postupak, posebno ako postoji mogućnost uništavanja ili mijenjanja dokaza ili utjecaja na svjedoke ili ako postoji mogućnost da je nositelj roditeljske odgovornosti sudjelovao u navodnim kriminalnim aktivnostima zajedno s djetetom.
- (24) Ako su prestale postojati okolnosti zbog kojih su nadležna tijela dostavljala informacije odgovarajućoj odrasloj osobi koja nije nositelj roditeljske odgovornosti, sve informacije koje se dostavljaju djetetu u skladu s ovom Direktivom te koje su i dalje relevantne tijekom trajanja postupka trebale bi se dostaviti nositelju roditeljske odgovornosti. Ovaj zahtjev ne bi trebao nepotrebno produljiti trajanje kaznenog postupka.

- (25) Djeca koja su osumnjičenici ili optuženici imaju pravo na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU. S obzirom na to da su djeca ranjiva i ne mogu uvijek u potpunosti razumjeti i pratiti kazneni postupak, u situacijama navedenim u ovoj Direktivi trebala bi imati pomoć odvjetnika. U tim situacijama države članice trebale bi organizirati da dotičnom djetetu pomogne odvjetnik ako dijete ili nositelj roditeljske odgovornosti nisu sami organizirali takvu pomoć. Države članice bi prema potrebi trebale osigurati pravnu pomoć kako bi se zajamčilo da odvjetnik učinkovito pruža pomoć djetetu.
- (26) Pomoć odvjetnika u skladu s ovom Direktivom podrazumijeva da dijete ima pravo na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU. Stoga, ako bi se primjenom odredbe Direktive 2013/48/EU onemogućilo da odvjetnik pomogne djetetu u skladu s ovom Direktivom, ta se odredba ne bi trebala primjenjivati na pravo djeteta na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU. S druge strane, izuzeća i iznimke u pogledu pomoći odvjetnika određene u ovoj Direktivi ne bi trebali utjecati na pravo pristupa odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU, kao ni na pravo na pravnu pomoć u skladu s Poveljom i EKLJP-om te nacionalnim pravom i drugim pravom Unije.
- (27) Odredbe o pomoći odvjetnika utvrđene u ovoj Direktivi trebale bi se primijeniti bez nepotrebnog odlaganja čim se dijete obavijesti da je osumnjičenik ili optuženik. Za potrebe ove Direktive, pomoć odvjetnika znači pravna pomoć odvjetnika i zastupanje po odvjetniku u kaznenom postupku. Ako ova Direktiva propisuje pomoć odvjetnika tijekom ispitivanja, odvjetnik bi trebao biti prisutan. Ne dovodeći u pitanje pravo djeteta na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU, pomoć odvjetnika ne znači da odvjetnik mora biti prisutan tijekom svake istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza.
- (28) Pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje, obveza država članica da djeci koja su osumnjičenici ili okrivljenici osiguraju pomoć odvjetnika u skladu s ovom Direktivom ne podrazumijeva sljedeće: utvrđivanje identiteta djeteta; utvrđivanje potrebe pokretanja istrage; provjeru posjedovanja oružja ili drugih sličnih sigurnosnih pitanja; provođenje istražnih radnji ili radnji prikupljanja dokaza koje nisu konkretno utvrđene u ovoj Direktivi, kao što su pregled osobe, liječnički pregled, krvne pretrage, alkotest ili slični testovi ili fotografitiranje ili uzimanje otisaka prstiju; ili dovođenje djeteta pred nadležno tijelo ili predaju djeteta nositelju roditeljske odgovornosti ili drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi, u skladu s nacionalnim pravom.
- (29) Ako dijete koje nije isprva bilo osumnjičenik ili optuženik, poput svjedoka, postane osumnjičenik ili optuženik, to bi dijete trebalo imati pravo na to da ne svjedoči protiv samog sebe i pravo na šutnju, u skladu s pravom Unije i EKLJP-om kako ih tumače Sud Europske unije (Sud) i Europski sud za ljudska prava. Ova Direktiva stoga izričito upućuje na praktičnu situaciju u kojoj takvo dijete postane osumnjičenikom ili optuženikom tijekom ispitivanja koje provodi policija ili drugo tijelo za izvršavanje zakonodavstva u kontekstu kaznenog postupka. Ako tijekom takvog ispitivanja dijete koje nije osumnjičenik ili optuženik postane osumnjičenik ili optuženik, ispitivanje bi trebalo prekinuti dok se dijete ne obavijesti o tome da je osumnjičenik ili optuženik i dok mu se ne pruži pomoć odvjetnika u skladu s ovom Direktivom.
- (30) Pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje, države članice trebale bi mogući odstupiti od obveze osiguravanja pomoći odvjetnika ako to nije proporcionalno s obzirom na okolnosti relevantnog predmeta, pri čemu se podrazumijeva da bi najbolji interes djeteta uvijek trebao biti na prvom mjestu. U svakom slučaju, djeca bi trebala imati pomoć odvjetnika pri dolasku pred nadležni sud ili suca u cilju donošenja odluke o pritvoru u svim fazama postupka unutar područja primjene ove Direktive, kao i tijekom pritvora. Nadalje, oduzimanje slobode ne bi se trebalo izricati kao kaznena presuda ako dijete nije imalo pomoć odvjetnika na način koji bi djetetu omogućio da ostvari svoje pravo na obranu na učinkovit način i, u svakom slučaju, tijekom sudske rasprave. Države članice trebale bi biti u mogućnosti utvrditi praktično uređenje u tom pogledu.
- (31) Države članice također bi trebale moći privremeno odstupiti od obveze osiguravanja pomoći odvjetnika u fazi koja prethodi sudskom postupku ne temelju uvjerljivih razloga, odnosno ako postoji hitna potreba za sprječavanjem ozbiljnih štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet osobe ili ako su hitne mjere istražnih tijela nužne za sprječavanje ozbiljne opasnosti za kazneni postupak povezan s teškim kaznenim djelom, među ostalim i u cilju dobivanja informacija o navodnim supočiniteljima teškog kaznenog djela ili kako bi se izbjegao gubitak važnih dokaza povezanih s teškim kaznenim djelom. Tijekom privremenog odstupanja na temelju jednog od tih uvjerljivih razloga, nadležna tijela bi trebala moći ispitati djecu bez prisutnosti odvjetnika, pod uvjetom da su ona obaviještena o svojem pravu na šutnju i da su u mogućnosti to pravo ostvariti te pod uvjetom da to

ispitivanje ne dovodi u pitanje pravo na obranu, uključujući pravo da sami sebe ne izlože kaznenom progonu. Ispitivanje bi se trebalo moći provesti samo radi, i u mjeri u kojoj je to potrebno, dobivanja informacija ključnih za sprječavanje ozbiljnih štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet osobe ili radi sprječavanja ozbiljnog ugrožavanja kaznenog postupka. Svaka zloupotreba ovog privremenog odstupanja u načelu bi mogla nepovratno dovesti u pitanje pravo na obranu.

- (32) Države članice trebale bi u svojem nacionalnom pravu jasno naznačiti temelje i kriterije za takvo privremeno odstupanje te bi trebale ograničiti njegovu upotrebu. Sva privremena odstupanja trebala bi biti razmjerna, strogo vremenski ograničena te se ne bi trebala temeljiti isključivo na vrsti ili ozbiljnosti navodnog kaznenog djela niti dovoditi u pitanje cjelokupnu pravičnost postupka. Države članice trebale bi osigurati da, ako je privremeno odstupanje odobrilo nadležno tijelo koje nije sudac ni sud, odluku o odobrenju privremenog odstupanja može procijeniti sud, barem tijekom faze suđenja. Države članice trebale bi osigurati da, ako je privremeno odstupanje u okviru ove Direktive odobrilo pravosudno tijelo ili drugo nadležno tijelo koje nije sudac ni sud, odluku o odobrenju privremenog odstupanja može procijeniti sud, barem tijekom faze suđenja.
- (33) Povjerljivost komunikacije između djece i njihovih odvjetnika ključna je za osiguravanje učinkovitog ostvarenja prava na obranu te čini bitan dio prava na pošteno suđenje. Države članice trebale bi stoga poštovati povjerljivost sastanaka i drugih oblika komunikacije između odvjetnika i djeteta u kontekstu pružanja pomoći odvjetnika utvrđene ovom Direktivom, bez odstupanja. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje postupke koji se tiču rješavanja situacije u kojoj postoje objektivne i činjenične okolnosti koje daju povoda sumnji da je odvjetnik umiješan u kazneno djelo s djetetom. Nikakva kriminalna aktivnost od strane odvjetnika ne bi se trebala smatrati opravdanom pomoći djeci u okviru ove Direktive. Obveza poštovanja povjerljivosti ne samo da podrazumijeva da se države članice suzdržavaju od uplitanja ili pristupa takvoj komunikaciji, nego i da, ako su djeca lišena slobode ili se na drukčiji način nađu na mjestu pod nadzorom države, države članice osiguravaju da se uređenjem komunikacije podržava i štiti povjerljivost. To ne dovodi u pitanje ni jedan od postojećih mehanizama koji postoje u ustanovama za osobe lišene slobode u svrhu izbjegavanja slanja nedopuštenih pošiljaka pritvorenicima, kao što je pregledavanje pošte, pod uvjetom da takvi mehanizmi ne dopuštaju nadležnim tijelima čitanje dopisivanja između djece i njihova odvjetnika. Ovom se Direktivom također ne dovode u pitanje postupci u nacionalnom pravu, prema kojima se proslijeđivanje dopisivanja može odbiti ako pošiljatelj nije suglasan s tim da se dopisivanje prvo uruči nadležnom sudu.
- (34) Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje kršenje povjerljivosti koje je vezano uz zakonitu operaciju nadzora koju provode nadležna tijela. Ovom se Direktivom također ne dovode u pitanje poslovi koje obavljaju, primjerice, nacionalne obavještajne službe u svrhu zaštite nacionalne sigurnosti u skladu s člankom 4. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) ili koji ulaze u područje primjene članka 72. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), prema kojem glava V. dijela III. UFEU-a o području slobode, sigurnosti i pravde ne smije utjecati na izvršavanje odgovornosti koje obvezuju države članice u pogledu očuvanja javnog poretka i zaštite unutarnje sigurnosti.
- (35) Djeca koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku trebaju imati pravo na pojedinačnu ocjenu kako bi se utvrdile njihove posebne potrebe u smislu zaštite, obrazovanja, odgoja i društvene integracije, kako bi se utvrdilo hoće li im i u kojoj mjeri za vrijeme kaznenog postupka biti potrebne posebne mjere i kako bi se utvrdio stupanj njihove kaznene odgovornosti i prikladnost pojedine sankcije ili obrazovne mjere.
- (36) U okviru pojedinačne ocjene posebno bi se trebalo voditi računa o osobnosti i zrelosti djeteta, njegovoj gospodarskoj, društvenoj i obiteljskoj pozadini, uključujući njegovo životno okruženje i sve posebne ranjivosti djeteta kao što su poteškoće u učenju i komunikaciji.
- (37) Trebalo bi moći prilagoditi opseg i detalje pojedinačne ocjene u skladu s okolnostima predmeta, uzimajući u obzir težinu navodnog kaznenog djela i mjere koje bi se mogle poduzeti ako djetetu bude utvrđena krivnja za takvo kazneno djelo. Pojedinačna ocjena koja je nedavno provedena nad istim djetetom mogla bi se koristiti ako je ažurirana.
- (38) Nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir informacije koje su prikupljene pri pojedinačnoj ocjeni kad odlučuju o tome je li u vezi s djetetom potrebno poduzeti posebnu mjeru poput pružanja praktične pomoći; prilikom ocjene primjerenosti i učinkovitosti mjera predostrožnosti u odnosu na dijete, kao što su odluke o privremenom pritvoru ili alternativnim mjerama, vodeći pritom računa o pojedinačnim obilježjima i okolnostima povezanim s djetetom pri donošenju odluka ili djelovanju u kontekstu kaznenog postupka, uključujući i izricanje presude. Ako

pojedinačna ocjena još nije dostupna, to ne bi trebalo spriječiti nadležna tijela da poduzmu takve mjere ili donesu takve odluke, pod uvjetom da se poštuju uvjeti utvrđeni u ovoj Direktivi, uključujući provedbu pojedinačne ocjene u najranijoj odgovarajućoj fazi postupka. Ako je pojedinačna ocjena postala dostupna, moguće je ponovno preispitati primjerenost i učinkovitost mjera ili odluka provedenih prije njezine dostupnosti.

- (39) Pojedinačna ocjena treba se provoditi u najranijoj prikladnoj fazi postupka i pravovremeno kako bi tužitelj, sudac ili drugo nadležno tijelo mogli u obzir uzeti informacije koje proizlaze iz pojedinačne ocjene prije predstavljanja optužnice za potrebe suđenja. U nedostatku pojedinačne ocjene optužnica se svejedno može podići, pod uvjetom da je to u najboljem interesu djeteta. Primjerice, do toga može doći u slučaju kada postoji opasnost da bi čekanje na pojedinačnu procjenu moglo nepotrebno produžiti vrijeme koje dijete provodi u pritvoru.
- (40) Države članice bi trebale moći odstupiti od obveze provedbe pojedinačne ocjene ako je to odstupanje opravdano okolnostima predmeta, uzimajući u obzir, između ostalog, težinu navodnog kaznenog djela i mjere koje bi se mogle poduzeti ako se dijete proglasi krivim za takvo kazneno djelo, i ako je takvo odstupanje u skladu s najboljim interesom djeteta. U tom je kontekstu potrebno uzeti u obzir sve relevantne elemente, između ostalog je li dijete nedavno podvrgnuto pojedinačnoj ocjeni u kontekstu kaznenog postupka i radi li se o predmetu koji se može voditi bez optužnice ili ne.
- (41) Pošteno pravosuđe uključuje dužnost pružanja skrbi djeci koja su osumnjičeni ili optuženi, posebno kada se radi o djeci koja su lišena slobode i stoga se nalaze u posebno teškom položaju. Kako bi se zajamčio osobni integritet djeteta koje je lišeno slobode, ono treba imati pravo na liječnički pregled. Takav liječnički pregled treba obavljati liječnik ili drugi kvalificirani stručnjak, bilo na zahtjev nadležnih tijela, posebno u slučaju kada su razlog takvog pregleda specifične zdravstvene indikacije, ili na zahtjev djeteta, nositelja roditeljske odgovornosti ili djetetova odvjetnika. Države članice trebale bi utvrditi praktične mjere u pogledu liječničkih pregleda koje se trebaju provoditi u skladu s ovom Direktivom, a koje se odnose na pristup djece takvim pregledima. Takvim mjerama bi se, između ostalog, mogle obuhvatiti situacije u kojima se u kratkom vremenu dva ili više zahtjeva za liječnički pregled podnesu za isto dijete.
- (42) Djeca koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku ne mogu uvijek razumjeti sadržaj ispitivanja kojima su podvrgnuta. Kako bi se osigurala dovoljna zaštita takve djece, ispitivanje koje provodi policija ili drugo tijelo za izvršavanje zakonodavstva trebalo bi stoga audiovizualno snimiti kada je to prikladno, uzimajući u obzir, između ostalog, je li prisutan odvjetnik i je li dijete lišeno slobode ili ne, pri čemu se podrazumijeva da je najbolji interes djeteta uvijek na prvom mjestu. Ovom se Direktivom ne zahtijeva od država članica da audiovizualno snime ispitivanja djece pred sucem ili na sudu.
- (43) Ako se u skladu s ovom Direktivom treba snimiti audiovizualni zapis, ali snimanje takvog zapisa nije moguće zbog nerješivog tehničkog problema, policija ili druga tijela za izvršavanje zakonodavstva trebala bi ispitati dijete bez njegova audiovizualnog snimanja, pod uvjetom da su poduzete razumne mjere za rješavanje tehničkog problema, da nije prikladno odgoditi ispitivanje i da je to u skladu s najboljim interesom djeteta.
- (44) Neovisno o tome snima li se ispitivanje djece audiovizualno ili ne, ispitivanje bi se u svakom slučaju trebalo izvršiti na način kojim se uzimaju u obzir dob i zrelost djece koja su u pitanju.
- (45) Djeca su u posebno ranjivom položaju kada su lišena slobode. Stoga je potrebno uložiti posebne napore kako bi se izbjeglo lišavanje djece slobode, a posebno njihovo pritvaranje u bilo kojoj fazi postupka prije konačne odluke suda o tome je li dotično dijete počinilo kazneno djelo, s obzirom na potencijalnu opasnost za njihov tjelesni, psihički i društveni razvoj te na to da bi lišavanje slobode moglo dovesti do poteškoća u pogledu njihove reintegracije u društvo. Države članice mogu poduzeti praktične mjere, kao što su smjernice ili upute policijskim službenicima, o primjeni ovog zahtjeva na situacije povezane s policijskim pritvorom. Ovaj zahtjev ni u kom slučaju ne dovodi u pitanje činjenicu da policijski službenici ili druga tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu uhititi dijete u situacijama kada se *prima facie* čini da je to potrebno, na primjer, kada je dijete zatečeno u počinjenju kaznenog djela ili odmah nakon počinjenja kaznenog djela.

- (46) Nadležna tijela trebala bi uvijek razmotriti mjere koje predstavljaju alternativu pritvaranju (alternativne mjere) i trebale bi posegnuti za njima kada je to moguće. Takve alternativne mjere mogu uključivati zabranu djetetova boravka na određenim mjestima ili obvezu djeteta da živi na posebnom mjestu, ograničenja u pogledu kontakta s određenim osobama, obveze prijavljivanja nadležnim tijelima, sudjelovanje u obrazovnim programima te podvrgavanje terapijskom programu ili liječenju od ovisnosti uz suglasnost djeteta.
- (47) Pritvaranje djece trebalo bi podlijevati periodičnom preispitivanju suda koji može zasjedati i u sastavu suca pojedinca. Sud može obaviti periodično preispitivanje po službenoj dužnosti ili na zahtjev djeteta, djetetova odvjetnika ili sudskog tijela koje nije sud, posebno tužitelja. Države članice trebale bi donijeti praktične mjere u tom pogledu, uključujući mjere povezane sa situacijama u kojima je sud već proveo periodično preispitivanje po službenoj dužnosti ili na zahtjev djeteta ili djetetova odvjetnika da se provede novo preispitivanje.
- (48) Kada su djeca u pritvoru, na njih bi se trebale primjenjivati posebne zaštitne mjere. Ona bi, posebice, trebala biti pritvorena odvojeno od odraslih, osim ako se smatra da je u najboljem interesu djeteta to ne učiniti, u skladu s člankom 37. točkom (c) Konvencije UN-a o pravima djeteta. Kada pritvoreno dijete navrší 18 godina, trebala bi postojati mogućnost nastavka odvojenog pritvora, ako je to opravdano, uzimajući u obzir pojedinačne okolnosti dotične osobe. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti načinu postupanja prema pritvorenoj djeci s obzirom na njihovu ranjivost. Djeca bi trebala imati pristup obrazovnim sadržajima u skladu sa svojim potrebama.
- (49) Države članice bi trebale osigurati da se djeca koja su osumnjičeni ili optuženi i koja su u policijskom pritvoru nalaze odvojeno od odraslih osoba, osim ako se smatra da to nije u najboljem interesu djeteta ili ako zbog iznimnih okolnosti to u praksi nije moguće, pod uvjetom da su djeca smještena s odraslima na način koji je u skladu s najboljim interesom djeteta. Primjerice, u rijetko naseljenim područjima djeca se iznimno mogu pritvoriti zajedno s odraslim osobama, osim ako je to suprotno najboljem interesu djeteta. Nadležna tijela u takvim bi situacijama trebala posebnu pozornost obratiti na zaštitu tjelesnog integriteta i dobrobiti djeteta.
- (50) Također bi trebalo omogućiti da djeca budu u pritvoru s mlađim odraslim osobama osim ako je to suprotno najboljem interesu djeteta. Države članice trebale bi odrediti koje se osobe smatraju mlađim odraslim osobama u skladu sa svojim nacionalnim pravom i postupcima. Potiču se države članice da utvrde da se osobe starije od 24 godine ne smatraju mlađim odraslim osobama.
- (51) Države članice bi u pogledu djece koja su u pritvoru trebale poduzeti prikladne mjere utvrđene ovom Direktivom. Takve bi mjere, između ostalog, trebale zajamčiti učinkovito i redovito ostvarivanje prava na obiteljski život. Djeca bi trebala imati pravo na održavanje redovnog kontakta sa svojim roditeljima, obitelji i prijateljima u obliku posjeta i dopisivanja, osim ako su iznimna ograničenja potrebna u najboljem interesu djeteta i u interesu pravde.
- (52) Države članice također bi trebale poduzeti prikladne mjere kako bi se zajamčilo poštovanje djetetove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja. U tom pogledu bi se države članice trebale posebno suzdržati od uplitanja u djetetov izbor vjeroispovijesti ili uvjerenja. Države članice ne moraju, međutim, aktivno poduzimati korake kojima bi pomogle djeci u prakticiranju vjere ili vjerovanja.
- (53) Kada je to prikladno, države članice bi također trebale poduzimati prikladne mjere u ostalim situacijama lišavanja slobode. Mjere koje poduzimaju trebale bi biti razmjerne i prikladne u odnosu na prirodu lišavanja slobode, kao što su uhićenje ili pritvor, i na njegovo trajanje.
- (54) Stručnjaci koji su u izravnom kontaktu s djecom trebaju uzeti u obzir posebne potrebe djece različitih dobnih skupina i osigurati da postupci budu prilagođeni njima. Zbog toga bi ti stručnjaci trebali biti posebno osposobljeni za rad s djecom.
- (55) S djecom bi trebalo postupati na način kojim se u obzir uzimaju njihova dob, njihova zrelost i razina shvaćanja, uzimajući u obzir njihove posebne potrebe, uključujući probleme u komunikaciji, koje ona mogu imati.

- (56) Uzimajući u obzir razlike među pravnim tradicijama i sustavima država članica, trebalo bi osigurati privatnost djece tijekom kaznenog postupka na najbolji mogući način radi, između ostalog, olakšavanja reintegracije djece u društvo. Države članice trebaju osigurati da su saslušanja pred sudom u kojima sudjeluju djeca uobičajeno zatvorena za javnost ili trebaju dopustiti sudovima ili sucima da odluče žele li takva saslušanja zatvoriti za javnost. Ovime se ne dovodi u pitanje javno objavljivanje presuda u skladu s člankom 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLJP).
- (57) Djeca bi trebala imati pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom u kojem sudjeluju. Ako su više od jedne osobe nositelji roditeljske odgovornosti za isto dijete, dijete bi trebalo imati pravo na pratnju svih njih, osim ako je to u praksi nemoguće unatoč razumnim koracima nadležnih tijela. Države članice trebale bi poduzeti praktične mjere za ostvarivanje prava djece na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom u kojem sudjeluju i mjere u pogledu uvjeta pod kojima se osoba u pratnji može privremeno isključiti iz saslušanja pred sudom. Takvim bi se mjerama, između ostalog, mogle obuhvatiti situacije u kojima nositelj roditeljske odgovornosti privremeno nije u mogućnosti pratiti dijete ili u kojima nositelj ne želi iskoristiti mogućnost pratnje djeteta, pod pretpostavkom da je u obzir uzet najbolji interes djeteta.
- (58) U određenim okolnostima, koje se mogu odnositi samo na jednog od nositelja roditeljske odgovornosti, dijete bi trebalo imati pravo da ga tijekom saslušanja pred sudom prati prikladna odrasla osoba koja nije nositelj roditeljske odgovornosti. U te se okolnosti ubraja situacija u kojoj bi pratnja nositelja roditeljske odgovornosti mogla znatno ugroziti kazneni postupak, posebno u slučajevima u kojima objektivne i činjenične okolnosti upućuju na moguće uništavanje ili mijenjanje dokaza, utjecaj na svjedoke ili sudjelovanje nositelja roditeljske odgovornosti u navodnim kriminalnim aktivnostima zajedno s djetetom.
- (59) Pod uvjetima utvrđenima u ovoj Direktivi djeca bi također trebala imati pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom drugih faza postupka u kojima sudjeluju, npr. tijekom policijskog ispitivanja.
- (60) Pravo optužene osobe da osobno nazoči suđenju temelji se na pravu na pošteno suđenje predviđenom u članku 47. Povelje i u članku 6. EKLJP-a prema tumačenju Suda i Europskog suda za ljudska prava. Države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere za poticanje djece da nazoče vlastitom suđenju, između ostalog i osobnim uručivanjem sudskog poziva i slanjem preslike sudskog poziva nositelju roditeljske odgovornosti ili, ako to nije u najboljem interesu djeteta, drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi. Države članice trebale bi pružiti praktične mjere u pogledu nazočenja djeteta vlastitom suđenju. Te mjere mogle bi uključivati odredbe u vezi s uvjetima pod kojima dijete može biti privremeno isključeno iz suđenja.
- (61) Određena prava predviđena u ovoj Direktivi trebala bi se primjenjivati na djecu koja su tražene osobe, od trenutka kada su uhićena u državi članici izvršenja.
- (62) Postupak europskog uhiđenog naloga ključan je za suradnju među državama članicama u kaznenim stvarima. Usklađenost s rokovima sadržanima u Okvirnoj odluci 2002/584/PUP ključna je za takvu suradnju. Stoga, kada su djeca tražene osobe, premda bi tražena djeca trebala moći u potpunosti ostvariti svoja prava na temelju ove Direktive u postupcima na temelju europskog uhiđenog naloga, te bi rokove trebalo poštovati.
- (63) Države članice trebale bi poduzeti prikladne mjere kako bi osigurale da suci i tužitelji koji se bave kaznenim postupcima u kojima sudjeluju djeca imaju specifične kompetencije iz tog područja ili imaju stvaran pristup odgovarajućem osposobljavanju, posebno u pogledu prava djece, prikladnih tehnika ispitivanja, dječje psihologije i komunikacije na jeziku prilagođenom djeci. Države članice bi također trebale poduzeti prikladne mjere kako bi se promicao pristup takvom posebnom osposobljavanju za odvjetnike koji se bave kaznenim postupcima u kojima sudjeluju djeca.
- (64) U svrhu praćenja i ocjenjivanja učinkovitosti i djelotvornosti ove Direktive, države članice trebaju prikupljati relevantne podatke iz dostupnih podataka u vezi s provedbom prava iz ove Direktive. Takvi podaci uključuju podatke koje su zabilježila pravosudna tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva te, u mjeri u kojoj je to moguće, administrativne podatke koje su prikupile službe za zdravstveno i socijalno osiguranje u vezi s pravima propisanim u ovoj Direktivi, posebno u vezi s brojem djece kojima je dan pristup odvjetniku, brojem provedenih pojedinačnih ocjena, brojem audiovizualnih zapisa ispitivanja i brojem djece lišene slobode.

- (65) Države članice trebale bi poštovati i osiguravati prava utvrđena ovom Direktivom, bez ikakve diskriminacije na temelju rase, boje kože, spola, seksualne orijentacije, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnosti, etničkog ili socijalnog podrijetla, imovine, invaliditeta ili rođenja.
- (66) Ovom se Direktivom podržavaju temeljna prava i načela priznata Poveljom i EKLJP-om, uključujući zabranu mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja, pravo na slobodu i sigurnost, poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na integritet osobe, prava djeteta, integraciju osoba s invaliditetom, pravo na učinkovit pravni lijek i pravo na pošteno suđenje, pretpostavku nedužnosti i prava na obranu. Ova bi se Direktiva trebala provoditi u skladu s tim pravima i načelima.
- (67) Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila. Države članice trebale bi moći proširiti prava utvrđena ovom Direktivom kako bi osigurale višu razinu zaštite. Takva viša razina zaštite ne bi trebala predstavljati prepreku za uzajamno priznavanje sudskih odluka čije bi donošenje ta minimalna pravila trebala olakšati. Razina zaštite koju pružaju države članice nikada ne bi trebala pasti ispod razine standarda predviđenih Poveljom ili EKLJP-om, kako ih tumače Sud i Europski sud za ljudska prava.
- (68) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno utvrđivanje zajedničkih minimalnih standarda za djecu osumnjičene ili optužene u kaznenom postupku, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihove opsežnosti i učinka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je nužno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (69) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog Protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Direktive i ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.
- (70) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22. o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (71) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjem⁽¹⁾, države članice preuzimaju obvezu, u opravdanim slučajevima, uz obavijest o mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktiva i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Zakonodavac smatra prenošenje takvih dokumenata opravdanim u odnosu na ovu Direktivu,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom propisuju zajednička minimalna pravila u vezi s određenim pravima djece koja su:

- (a) osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku; ili
- (b) koja podliježu postupku na temelju europskog uhiđenog naloga iz Okvirne odluke 2002/584/PUP („tražene osobe”).

⁽¹⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku. Primjenjuje se do donošenja odluke o tome je li osumnjičena ili optužena osoba počinila kazneno djelo, uključujući, gdje je to primjenjivo, izricanje presude i rješavanje svih žalbi.
2. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su tražene osobe od trenutka njihova uhićenja u državi članici izvršenja u skladu s člankom 17.
3. Iznimno od članka 5., članka 8. stavka 3. točke (b) i članka 15., u mjeri u kojoj se te odredbe odnose na nositelja roditeljske odgovornosti, ova Direktiva ili određene njezine odredbe primjenjuju se na osobe iz stavaka 1. i 2. ovog članka koje su bile djeca kada je protiv njih pokrenut postupak, ali su u međuvremenu navršile 18 godina te je primjena ove Direktive ili nekih njezinih odredaba prikladna s obzirom na okolnosti predmeta, uključujući zrelost i ranjivost dotične osobe. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu Direktivu kada dotična osoba napuni 21 godinu.
4. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja nisu bila osumnjičeni ili optuženi, ali su postala osumnjičeni ili optuženi tijekom policijskog ispitivanja ili ispitivanja nekog drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva.
5. Ovom se Direktivom ne utječe na nacionalna pravila o utvrđivanju dobi za kaznenu odgovornost.
6. Ne dovodeći u pitanje pravo na pošteno suđenje, u pogledu lakših kažnjivih djela:
 - (a) ako je pravom države članice predviđeno da sankciju izriče tijelo koje nije sud koji je nadležan za kaznene stvari, a na izricanje takve sankcije može se uložiti žalba ili ju je moguće uputiti na takav sud; ili
 - (b) ako se lišavanje slobode ne može izreći kao sankcija,

ova Direktiva primjenjuje se samo na postupke pred sudom nadležnim za kaznene stvari.

U svakom slučaju, ova se Direktiva primjenjuje u potpunosti kada je dijete lišeno slobode, neovisno o fazi kaznenog postupka.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „dijete” znači osoba mlađa od 18 godina;
2. „nositelj roditeljske odgovornosti” znači svaka osoba koja ima roditeljsku odgovornost prema djetetu;
3. „roditeljska odgovornost” znači prava i obveze koje se odnose na dijete ili njegovu imovinu, koja su fizičkoj ili pravnoj osobi dodijeljena sudskom odlukom, primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom, uključujući skrbnička prava i prava na kontakt s djetetom.

U odnosu na točku 1. prvog stavka, u slučajevima kada nije jasno ima li osoba 18 godina, pretpostavlja se da je ta osoba dijete.

*Članak 4.***Pravo na informacije**

1. Države članice osiguravaju da se djecu, kada ih se obavijesti da su osumnjičenici ili optuženici, odmah obavješćuje o njihovim pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU i o općim aspektima vođenja postupka.

Države članice također osiguravaju da su djeca obaviještena o pravima utvrđenima u ovoj Direktivi. Te se informacije pružaju na sljedeći način:

(a) odmah u slučajevima kada se dijete obavijesti da je osumnjičenik ili optuženik, s obzirom na:

- i. pravo da nositelj roditeljske odgovornosti bude obaviješten kako je predviđeno u članku 5.;
- ii. pravo na pomoć odvjetnika, kako je predviđeno u članku 6.;
- iii. pravo na zaštitu privatnosti, kako je predviđeno u članku 14.;
- iv. pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom faza postupka koje nisu saslušanja pred sudom, kako je predviđeno u članku 15. stavku 4.;
- v. pravo na pravnu pomoć, kako je predviđeno u članku 18.;

(b) u najranijoj prikladnoj fazi postupka o:

- i. pravu na pojedinačnu ocjenu, kako je predviđeno u članku 7.;
- ii. pravu na liječnički pregled, uključujući pravo na liječničku pomoć, kako je predviđeno u članku 8.;
- iii. pravu na ograničenje lišenja slobode i korištenje alternativnih mjera, uključujući pravo na periodično preispitivanje pritvora, kako je predviđeno u člancima 10. i 11.;
- iv. pravu na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom, kako je predviđeno člankom 15. stavkom 1.;
- v. pravu osobnog nazočenja suđenju, kako je predviđeno člankom 16.;
- vi. pravu na učinkovite pravne lijekove, kako je predviđeno u članku 19.;

(c) nakon lišavanja slobode uz poštovanje prava na posebni tretman u slučaju lišavanja slobode, kako je predviđeno u članku 12.

2. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavka 1. daju u pismenom, usmenom ili u oba oblika, na jednostavnom i pristupačnom jeziku te da se takve informacije bilježe koristeći postupak bilježenja u skladu s nacionalnim pravom.

3. U slučaju kada se djeci dostavlja pismo o pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU, države članice osiguravaju da takvo pismo uključuje upućivanje na njihova prava iz ove Direktive.

*Članak 5.***Pravo djeteta na informiranje nositelja roditeljske odgovornosti**

1. Države članice osiguravaju da nositelj roditeljske odgovornosti u najkraćem mogućem roku dobije informacije koje dijete ima pravo primiti u skladu s člankom 4.

2. Informacije iz stavka 1. pružaju se drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi koju je odredilo dijete i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo ako pružanje tih informacija nositelju roditeljske odgovornosti:

- (a) nije u najboljem interesu djeteta;
- (b) nije moguće jer nijedan nositelj roditeljske odgovornosti nije dostupan ili njegov identitet nije poznat;
- (c) može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak.

Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva nadležnom tijelu, nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, određuje i pruža informacije drugoj osobi. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece.

3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, sve informacije koje dijete dobije u skladu s člankom 4. i koje su i dalje važne za postupak pružaju se nositelju roditeljske odgovornosti.

Članak 6.

Pomoć odvjetnika

1. Djeca koja su osumnjičeni ili optuženi imaju pravo na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU. Ništa što je sadržano u ovoj Direktivi, posebno u ovom članku, neće ugroziti to pravo.

2. Države članice osiguravaju da djeci u skladu s ovim člankom pomaže odvjetnik kako bi im se omogućilo djelotvorno korištenje prava na obranu.

3. Od trenutka kad su saznala da su osumnjičeni ili optuženi za počinjenje kaznenog djela, države članice djeci osiguravaju pomoć odvjetnika bez nepotrebnog odlaganja. U svakom slučaju, djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika od bilo kojeg od sljedećih trenutaka, ovisno o tome koji je od njih najraniji:

- (a) prije nego što su ispitana od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela;
- (b) po izvršenju istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza, u skladu sa stavkom 4. točkom (c), od strane istražnih ili drugih nadležnih tijela;
- (c) bez nepotrebnog odlaganja nakon oduzimanja slobode;
- (d) ako su pozvana na sud nadležan za kaznene stvari, pravovremeno prije nego što se pojave pred tim sudom.

4. Pomoć odvjetnika uključuje sljedeće:

- (a) države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na privatni sastanak i komunikaciju s odvjetnikom koji ih zastupa, uključujući prije ispitivanja od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela;
- (b) države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika tijekom ispitivanja i da mu je na učinkovit način omogućeno sudjelovanje u ispitivanju. Takvo se sudjelovanje provodi u skladu s postupcima utvrđenima nacionalnim pravom, pod uvjetom da takvi postupci ne dovode u pitanje učinkovito ostvarenje ili temelj dotičnog prava. Ako odvjetnik sudjeluje u ispitivanju, činjenica da se takvo sudjelovanje dogodilo bilježi se koristeći postupak bilježenja utvrđen nacionalnim pravom;

(c) države članice osiguravaju da djeca imaju, kao minimum, pravo da njihov odvjetnik prisustvuje sljedećim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ako su te radnje predviđene nacionalnim pravom i ako se od osumnjičenika ili optuženika zahtijeva ili mu je dopušteno da nazoči:

- i. dokaznim radnjama prepoznavanja;
- ii. suočavanjima;
- iii. rekonstrukcije prizorišta kaznenog djela.

5. Države članice poštuju povjerljivost komunikacije između djece i njihova odvjetnika u ostvarivanju prava na pristup odvjetniku predviđenog ovom Direktivom. Ta komunikacija uključuje sastanke, dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije dopuštene nacionalnim pravom.

6. Pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje, države članice mogu odstupiti od stavka 3. ako pomoć odvjetnika nije razmjerna u svjetlu okolnosti predmeta, uzimajući u obzir težinu navodnog kaznenog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle poduzeti u pogledu takvog kaznenog djela, s time da se podrazumijeva da je najbolji interes djeteta uvijek na prvom mjestu.

U svakom slučaju, države članice djetetu osiguravaju pomoć odvjetnika:

- (a) kada je dijete pozvano pred nadležni sud ili suca kako bi se odlučilo o pritvoru u bilo kojoj fazi postupka u okviru ove Direktive; i
- (b) tijekom pritvora.

Države članice također osiguravaju da se oduzimanje slobode ne izriče kao kaznena presuda ako dijete nije imalo pomoć odvjetnika u smislu da je djetetu omogućeno da ostvaruje pravo na obranu na učinkovit način i, u svakom slučaju, tijekom sudske rasprave.

7. Kada djetetu treba pomoć odvjetnika u skladu s ovim člankom, a odvjetnik nije prisutan, nadležna tijela odgađaju ispitivanje djeteta ili druge istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza iz stavka 4. točke (c) za razumno vremensko razdoblje, kako bi omogućila dolazak odvjetnika ili, ako ga dijete nije angažiralo, kako bi djetetu angažirali odvjetnika.

8. U iznimnim okolnostima i samo tijekom faze koja prethodi sudskom postupku, države članice mogu privremeno odstupiti od primjene prava iz stavka 3. u mjeri u kojoj je to opravdano, s obzirom na posebne okolnosti predmeta, na temelju jednog od sljedećih uvjerljivih razloga:

- (a) ako postoji hitna potreba za sprječavanjem ozbiljnih štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet osobe;
- (b) ako je poduzimanje trenutnog djelovanja istražnih tijela nužno za sprječavanje bitnih opasnosti za kazneni postupak u vezi s teškim kaznenim djelom.

Države članice osiguravaju da prilikom primjene ovog stavka nadležna tijela u obzir uzimaju najbolji interes djeteta.

Odluku o nastavku ispitivanja u odsutnosti odvjetnika na temelju ovog stavka i isključivo na osnovi pojedinačnog slučaja može donijeti pravosudno tijelo ili drugo nadležno tijelo, pod uvjetom da se odluka može predati na sudsko preispitivanje.

Članak 7.

Pravo na pojedinačnu ocjenu

1. Države članice osiguravaju da se uzmu u obzir posebne potrebe djece u vezi sa zaštitom, obrazovanjem, osposobljavanjem i društvenom integracijom.

2. U tu je svrhu djecu koja su osumnjičeni ili optuženici u kaznenom postupku potrebno pojedinačno ocjenjivati. Pojedinačna ocjena uzima posebno u obzir osobnost djeteta i njegovu zrelost, djetetovu gospodarsku, socijalnu i obiteljsku pozadinu, te svaku eventualnu pojedinačnu ranjivost djeteta.
3. Opseg i detalji pojedinačne ocjene mogu se razlikovati ovisno o okolnostima predmeta, mjerama koje je moguće poduzeti ako djetetu bude utvrđena krivnja za navodno kazneno djelo, i o tome je li dijete u bližoj prošlosti bilo podvrgnuto pojedinačnoj ocjeni.
4. Pojedinačnom ocjenom utvrdit će se i ocijeniti, u skladu s postupkom bilježenja podataka u dotičnim državama članicama, oni podaci o pojedinačnim obilježjima i okolnostima djeteta koji bi mogli biti od koristi nadležnim tijelima pri:
 - (a) određivanju trebaju li se poduzeti bilo kakve posebne mjere u korist djeteta;
 - (b) ocjenjivanju primjerenosti i učinkovitosti bilo kakvih mjera opreza u pogledu djeteta;
 - (c) odlučivanju ili djelovanju u kaznenim postupcima, uključujući osuđivanje.
5. Pojedinačna ocjena provodi se u najranijoj odgovarajućoj fazi postupka i, podložno članku 6., prije podizanja optužnice.
6. Ako pojedinačna ocjena nije provedena, optužnica se svedeno može podići ako je to u najboljem interesu djeteta i ako pojedinačna ocjena u svakom slučaju bude dostupna na početku sudske rasprave.
7. Pojedinačne ocjene provode se uz usku uključenost djeteta. Provodi ih stručno osoblje u skladu, koliko je to moguće, s multidisciplinarnim pristupom i, kada se to smatra prikladnim, uz uključenost nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članka 5. i 15. i/ili specijaliziranog stručnjaka.
8. U slučaju značajne promjene elemenata koji čine osnovu pojedinačne ocjene, države članice osiguravaju da se pojedinačna ocjena ažurira za vrijeme trajanja kaznenog postupka.
9. Države članice mogu odstupiti od obveze provedbe pojedinačne ocjene ako je to odstupanje opravdano okolnostima predmeta, pod uvjetom da je u skladu s najboljim interesom djeteta.

Članak 8.

Pravo na liječnički pregled

1. Države članice osiguravaju da djeca koja su lišena slobode imaju pravo na liječnički pregled bez nepotrebnog odlaganja, posebno u svrhu procjene njihova općeg psihičkog i fizičkog stanja. Liječnički pregled treba biti što manje invazivan i treba ga obavljati liječnik ili drugi kvalificirani stručnjak.
2. Rezultati liječničkog pregleda uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti djeteta da bude podvrgnuto ispitivanju ili drugim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ili drugim poduzetim ili predviđenim mjerama protiv djeteta.
3. Liječnički se pregled obavlja ili na inicijativu nadležnih tijela, posebno u slučajevima kada specifične zdravstvene indikacije opravdavaju takav pregled, ili na zahtjev bilo koje od sljedećih osoba:
 - (a) djeteta;
 - (b) nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članka 5. i 15.;
 - (c) djetetova odvjetnika.

4. Zaključak liječničkog pregleda bilježi se u pismenom obliku. Ako je potrebno, pruža se liječnička pomoć.
5. Države članice prema potrebi osiguravaju provođenje dodatnog liječničkog pregleda ako okolnosti to zahtijevaju.

Članak 9.

Audiovizualno snimanje ispitivanja

1. Države članice osiguravaju audiovizualno snimanje ispitivanja djece koje policija ili druga tijela za izvršavanje zakonodavstva provode tijekom kaznenog postupka ako je to razmjerno s obzirom na okolnosti predmeta, uzimajući u obzir, između ostalog, je li odvjetnik prisutan ili nije i je li dijete lišeno slobode ili nije, uz pretpostavku da je najbolji interes djeteta uvijek na prvome mjestu.
2. Ako ispitivanje nije audiovizualno snimano, bilježi se na neki drugi odgovarajući način, na primjer pisanjem zapisnika koji se propisno provjerava.
3. Ovim člankom ne dovodi se u pitanje mogućnost postavljanja pitanja u svrhu utvrđivanja identiteta djeteta bez audiovizualnog snimanja.

Članak 10.

Ograničavanje lišenja slobode

1. Države članice osiguravaju da lišenje slobode djeteta u bilo kojoj fazi postupka bude ograničeno na najkraće moguće vrijeme. Treba uzeti u obzir dob i pojedinačnu situaciju djeteta, kao i osobite okolnosti predmeta.
2. Države članice osiguravaju da se lišavanje slobode, posebno pritvor, nameće djeci samo kao krajnja mjera. Države članice osiguravaju da se svaka odluka o pritvoru temelji na obrazloženoj odluci koja je podložna sudskom preispitivanju. Takva je odluka također podložna povremenom sudskom preispitivanju u razumnim vremenskim razmacima, koje obavlja sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev djeteta, djetetovog odvjetnika ili pravosudnog tijela koje nije sud. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa, države članice osiguravaju da se odluke koje se donose u skladu s ovim stavkom donesu bez nepotrebnog odgađanja.

Članak 11.

Alternativne mjere

Države članice osiguravaju da nadležna tijela, ako je moguće, koriste mjere koje predstavljaju alternativu pritvaranju (alternativne mjere).

Članak 12.

Posebno postupanje u slučaju lišenja slobode

1. Države članice osiguravaju da se djeca koja su u pritvoru odvoje od odraslih osoba, osim ako se smatra da je u najboljem interesu djeteta to ne činiti.

2. Države članice također osiguravaju da se djeca u policijskom pritvoru nalaze odvojeno od odraslih osoba, osim:

- (a) ako se ne smatra da je to u najboljem interesu djeteta; ili
- (b) u iznimnim okolnostima, ako to u praksi nije moguće, pod uvjetom da su djeca smještena s odraslima na način koji je u skladu s najboljim interesom djeteta.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kada pritvoreno dijete navrší 18 godina, države članice predviđaju mogućnost da ta osoba, ako je to opravdano, ostane u odvojenom pritvoru u odnosu na druge odrasle osobe, uzimajući u obzir okolnosti pritvorene osobe i pod uvjetom da je to u skladu s najboljim interesom djece koja su u pritvoru s tom osobom.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. i uzimajući u obzir stavak 3., djeca mogu biti u pritvoru s mlađim odraslim osobama, osim ako je to suprotno najboljem interesu djeteta.

5. Kada su djeca pritvorena, države članice poduzimaju prikladne mjere s ciljem:

- (a) osiguranja i očuvanja njihovog fizičkog i psihičkog razvoja;
- (b) osiguranja njihovog prava na obrazovanje i odgoj, uključujući djecu s fizičkim poremećajima, osjetilnim oštećenjima ili poremećajima učenja;
- (c) osiguranja učinkovitog i redovitog ostvarivanja njihovog prava na obiteljski život;
- (d) osiguranja pristupa programima koji potiču njihov razvoj i njihovu reintegraciju u društvo; i
- (e) osiguranja poštovanja njihove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja.

Mjere poduzete u skladu s ovim stavkom moraju biti razmjerne i primjerene trajanju pritvora.

Točke (a) i (e) prvog podstavka primjenjuju se i na druge situacije lišavanja slobode, osim pritvora. Poduzete mjere moraju biti razmjerne i primjerene takvim situacijama lišavanja slobode.

Točke (b), (c) i (d) prvog podstavka primjenjuju se samo u situacijama lišavanja slobode koje nisu pritvor, samo u mjeri u kojoj je to primjereno i razmjerno u pogledu prirode i trajanja takvih situacija.

6. Države članice nastoje osigurati djeci koja su lišena slobode da se čim prije sastanu s nositeljem roditeljske odgovornosti kada je takav sastanak u skladu s istražnim i operativnim zahtjevima. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje određivanje druge odgovarajuće odrasle osobe u skladu s člankom 5. ili 15.

Članak 13.

Pravovremeno i pozorno rješavanje predmeta

1. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se kazneni postupci koji uključuju djecu rješavaju po hitnom postupku i s dužnom pažnjom.

2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se prema djeci uvijek postupi s poštovanjem i primjereno s obzirom na njihovu dob, zrelost i razinu shvaćanja te uzimajući u obzir njihove posebne potrebe, uključujući probleme u komunikaciji koje ona mogu imati.

*Članak 14.***Pravo na zaštitu privatnosti**

1. Države članice osiguravaju zaštitu privatnosti djece tijekom kaznenog postupka.
2. S tim ciljem, države članice osiguravaju da su saslušanja pred sudom u kojima sudjeluju djeca uobičajeno zatvorena za javnost ili dopuštaju sudovima ili sucima da odluče takva saslušanja zatvoriti za javnost.
3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se evidencija iz članka 9. ne širi u javnosti.
4. Poštujući slobodu izražavanja i informiranja te slobodu i pluralizam medija, države članice potiču medije na poduzimanje samoregulatornih mjera kako bi ostvarili ciljeve iz ovog članka.

*Članak 15.***Pravo djeteta na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom postupka**

1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom u kojem sudjeluju.
2. Dijete ima pravo na pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe koju samo imenuje i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo ako nazočnost nositelja roditeljske odgovornosti u pratnji djeteta tijekom saslušanja pred sudom:
 - (a) nije u najboljem interesu djeteta;
 - (b) nije moguća jer nakon razumnih nastojanja nije moguće stupiti u kontakt ni s jednim nositeljem roditeljske odgovornosti ili njegov identitet nije poznat; ili
 - (c) može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak.

Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva nadležnom tijelu, nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, određuje drugu osobu za pratnju djeteta. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece.

3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, dijete ima pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom eventualnog nastavka saslušanja pred sudom.
4. Uz pravo osigurano stavkom 1., države članice osiguravaju djeci pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti, ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz stavka 2., tijekom drugih faza postupka osim saslušanja pred sudom na kojima je dijete prisutno i za koje nadležno tijelo smatra da:
 - (a) je u najboljem interesu djeteta da bude u pratnji te osobe; i
 - (b) nazočnost te osobe neće dovesti u pitanje kazneni postupak.

Članak 16.

Pravo djece osobno nazočiti i sudjelovati na svom suđenju

1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo nazočiti svom suđenju i sudjelovati u njemu te poduzimaju sve potrebne korake kako bi im omogućile učinkovito sudjelovanje, uključujući mogućnost da djeca budu saslušana i izraze svoja stajališta.
2. Države članice osiguravaju da djeca koja nisu bila nazočna na svom suđenju imaju pravo na novo suđenje ili na drugi pravni lijek, u skladu s Direktivom (EU) 2016/343 i prema uvjetima određenima u njoj.

Članak 17.

Postupak na temelju europskog uhidbenog naloga

Države članice osiguravaju da se prava iz članaka 4., 5., 6. i 8., članaka od 10. do 15. i članka 18. primjenjuju *mutatis mutandis* u odnosu na djecu koja su tražene osobe u trenutku svojeg uhićenja na temelju europskog uhidbenog naloga u državi članici izvršenja.

Članak 18.

Pravo na pravnu pomoć

Države članice osiguravaju da se nacionalnim pravom povezanim s pravnom pomoći jamči učinkovito ostvarivanje prava na pomoć odvjetnika na temelju članka 6.

Članak 19.

Pravni lijekovi

Države članice osiguravaju da djeca koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku, kao i djeca koja su tražene osobe, u okviru nacionalnog prava imaju učinkovit pravni lijek u slučaju kršenja njihovih prava iz ove Direktive.

Članak 20.

Osposobljavanje

1. Države članice osiguravaju da osoblje tijela za izvršavanje zakonodavstva i osoblje ustanova za osobe lišene slobode koje se bavi predmetima koji uključuju djecu prođe određeno osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom u pogledu prava djece, odgovarajućih tehnika obavljanja razgovora, dječje psihologije, komunikacije na jeziku prilagođenom djetetu.
2. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa među državama članicama te vodeći računa o ulogama osoba koje su odgovorne za osposobljavanje sudaca i tužitelja, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da su suci i tužitelji koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu stručnjaci u tom području, da imaju učinkovit pristup posebnom stručnom osposobljavanju, ili oboje.

3. Uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke i uloge osoba koje su odgovorne za osposobljavanje odvjetnika, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi odvjetnicima koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu osigurale mogućnost stručnog osposobljavanja iz stavka 2.

4. Države članice, putem svojih javnih službi i financiranjem organizacija za pomoć djeci, potiču inicijative koje omogućuju onima koji djeci pružaju usluge potpore i retroaktivne pravde da prođu odgovarajuće osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom i da poštuju standarde struke kako bi se osiguralo da se te usluge pružaju na nepristran, pravičan i stručan način.

Članak 21.

Prikupljanje podataka

Države članice do 11. lipnja 2021. i svake tri godine nakon toga šalju Komisiji dostupne podatke o provedbi prava iz ove Direktive.

Članak 22.

Troškovi

Države članice snose troškove koji nastaju zbog primjene članka 7., 8. i 9., bez obzira na ishod postupka, osim, u pogledu troškova nastalih primjenom članka 8., ako su ti troškovi pokriveni zdravstvenim osiguranjem.

Članak 23.

Klauzula o neregresiji

Ništa u ovoj Direktivi ne tumači se kao ograničavanje ili odstupanje od bilo kojih prava ili postupovnih jamstava zajamčenih Poveljom, EKLJP-om ili drugim mjerodavnim odredbama međunarodnog prava, posebno Konvencijom UN-a o pravima djeteta, ili pravom bilo koje države članice kojim se pruža viša razina zaštite.

Članak 24.

Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 11. lipnja 2019. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 25.**Izvješće**

Komisija do 11. lipnja 2022. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, procjenjujući opseg u kojem su države članice donijele nužne mjere u cilju usklađivanja s ovom Direktivom, uključujući evaluaciju primjene članka 6., zajedno sa zakonodavnim prijedlozima ako je to potrebno.

Članak 26.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 27.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. svibnja 2016.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

DIREKTIVA (EU) 2016/801 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 11. svibnja 2016.****o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair* (preinaka)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 2. točke (a) i (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Potrebno je unijeti niz izmjena direktiva Vijeća 2004/114/EZ ⁽⁴⁾ i 2005/71/EZ ⁽⁵⁾. Radi jasnoće, navedene direktive trebalo bi preinačiti.
- (2) Ovom Direktivom trebalo bi odgovoriti na potrebu utvrđenu u izvješćima o provedbi direktiva 2004/114/EZ i 2005/71/EZ kako bi se ispravile utvrđene slabosti, osigurala veća transparentnost i pravna sigurnost te ponudio dosljedan pravni okvir za različite kategorije državljana trećih zemalja koji dolaze u Uniju. Stoga bi njome trebalo postojeće odredbe za te kategorije pojednostavniti i uskladiti u jedinstvenom instrumentu. Unatoč razlikama među kategorijama obuhvaćenima ovom Direktivom, one također dijele niz zajedničkih karakteristika što omogućava da se pitanja u vezi s njima rješavaju zajedničkim pravnim okvirom na razini Unije.
- (3) Ovom Direktivom trebalo bi doprinijeti Stockholmskom programu, čiji je cilj približavanje nacionalnih zakonodavstava o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja. Imigracija koja dolazi izvan Unije izvor je vrlo kvalificiranih ljudi, a posebno je velika potražnja za studentima i istraživačima. Oni imaju važnu ulogu u stvaranju ljudskog kapitala kao ključne vrijednosti Unije, osiguravajući pametan, održiv i uključiv rast, te stoga doprinose ostvarivanju ciljeva strategije Europa 2020.
- (4) U izvješćima o provedbi direktiva 2004/114/EZ i 2005/71/EZ istaknuti su određeni nedostaci, uglavnom u vezi s uvjetima prihvata, pravima, postupovnim zaštitnim mjerama, pristupom studenata tržištu rada tijekom njihovog studiranja te odredbama o mobilnosti unutar EU-a. Također se smatra da su potrebna specifična poboljšanja u pogledu neobveznih kategorija državljana trećih zemalja. U naknadnim opsežnijim savjetovanjima naglašena je potreba za boljim mogućnostima traženja posla za istraživače i studente te za boljom zaštitom osoba koje obavljaju poslove *au pair* koje nisu obuhvaćene direktivama 2004/114/EZ i 2005/71/EZ.

⁽¹⁾ SL C 341, 21.11.2013., str. 50.⁽²⁾ SL C 114, 15.4.2014., str. 42.⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 25. veljače 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 10. ožujka 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu).⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studija, razmjene učenika, osposobljavanja bez naknade ili volonterstva (SL L 375, 23.12.2004., str. 12.).⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenog istraživanja (SL L 289, 3.11.2005., str. 15.).

- (5) Za postupnu uspostavu područja slobode, sigurnosti i pravde Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se donošenje mjera u području azila, useljavanja i zaštite prava državljana trećih zemalja.
- (6) Cilj ove Direktive trebao bi biti i jačanje međuljudskih kontakata i mobilnosti kao važnih sastavnica vanjske politike Unije, posebno prema zemljama obuhvaćenima europskom politikom susjedstva ili strateškim partnerima Unije. Njome bi se također trebao omogućiti bolji doprinos globalnom pristupu migracijama i mobilnosti i njegovim partnerstvima za mobilnost kojima se nudi konkretan okvir za dijalog i suradnju između država članica i trećih zemalja, što uključuje olakšavanje i organiziranje zakonitih migracija.
- (7) Migracijama bi, za potrebe ove Direktive, trebalo promicati stvaranje i usvajanje znanja i vještina. Migracije predstavljaju oblik uzajamnog obogaćivanja za dotične migrante, njihovu zemlju podrijetla i dotičnu državu članicu te se njome istovremeno jačaju kulturne veze i obogaćuje kulturna raznolikost.
- (8) Ovom bi se Direktivom trebala promicati Unija kao privlačno mjesto za istraživanje i inovacije te bi se trebao unaprijediti njezin položaj u globalnom natjecanju za nadarene osobe i na taj način dovesti do povećanja ukupne konkurentnosti i stope rasta Unije, uz istovremeno stvaranje radnih mjesta koja znatno doprinose rastu BDP-a. Otvaranje Unije državljanima trećih zemalja koji mogu biti prihvaćeni u svrhu istraživanja također je dio vodeće inicijative „Unija inovacija”. Stvaranje otvorenog tržišta rada za istraživače iz Unije i istraživače iz trećih zemalja također je potvrđeno kao jedan od ključnih ciljeva europskog istraživačkog prostora, jedinstvenog prostora u kojemu slobodno kolaju istraživači, znanstvene spoznaje i tehnologija.
- (9) Primjereno je da se prihvati državljana trećih zemalja koji podnose zahtjev u svrhu provođenja istraživačke aktivnosti omogućiti postupkom prihvata koji nije ovisan o njihovom pravnom odnosu s istraživačkom organizacijom domaćinom te tako da se uz odobrenje više ne zahtijeva i radna dozvola. Taj bi se postupak trebao temeljiti na suradnji između istraživačkih organizacija i tijela država članica za useljavanje. Njime bi se istraživačkim organizacijama trebala dati ključna uloga u postupku prihvata s ciljem olakšanja i ubrzanja ulaska državljana trećih zemalja koji podnose zahtjev u svrhu provođenja istraživačke aktivnosti u Uniji, uz očuvanje nadležnosti država članica nad imigracijskom politikom. Istraživačke organizacije, kojima bi države članice trebale imati mogućnost dati prethodnu suglasnost, trebale bi moći potpisati ili sporazum o gostovanju ili ugovor s državljaninom treće zemlje u svrhu provođenja istraživačke aktivnosti. Države članice trebale bi izdati odobrenje na osnovi sporazuma o gostovanju ili ugovora ako su ispunjeni uvjeti za ulazak i boravak.
- (10) S obzirom na to da se napori za postizanje cilja koji se sastoji od ulaganja 3 % BDP-a u istraživanja prije svega tiče privatnog sektora, taj bi sektor, prema potrebi, trebalo poticati da regrutira više istraživača u predstojećim godinama.
- (11) Kako bi Unija bila privlačnija državljanima trećih zemalja koji žele provoditi istraživačku aktivnost u Uniji, članovima njihovih obitelji, kako su definirani u Direktivi Vijeća 2003/86/EZ ⁽¹⁾, trebalo bi omogućiti da im se pridruže i da imaju koristi od odredbi o mobilnosti unutar EU-a. Ti članovi obitelji trebali bi imati pristup tržištu rada u prvoj državi članici i, u slučaju dugoročne mobilnosti, u drugim državama članicama, osim u iznimnim okolnostima kao što su posebno visoke razine nezaposlenosti kada bi države članice trebale zadržati mogućnost primjene testa u razdoblju koje ne prelazi 12 mjeseci kojim se dokazuje da mjesto ne može biti popunjeno zapošljavanjem osobe s domaćeg tržišta rada. Uz iznimku odstupanja predviđenih ovom Direktivom, trebale bi se primjenjivati sve odredbe Direktive 2003/86/EZ, uključujući razloge za odbijanje ili povlačenje ili odbijanje produljenja. Posljedično, boravišne dozvole članova obitelji mogle bi biti povučene ili njihovo produljenje odbijeno ako istekne odobrenje istraživaču u čijoj su pratnji, a oni nemaju autonomno pravo na boravak.
- (12) Kada je to primjereno, trebalo bi poticati države članice da doktorande smatraju istraživačima za potrebe ove Direktive.
- (13) Provedbom ove Direktive ne bi se smio poticati odljev mozgova iz zemalja u usponu i zemalja u razvoju. Mjere za pružanje podrške ponovnoj integraciji istraživača u njihove zemlje podrijetla trebale bi se poduzimati u suradnji sa zemljama podrijetla radi uspostavljanja sveobuhvatne migracijske politike.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003., str. 12.).

- (14) Kako bi se čitavu Europu promicalo kao svjetsko središte izvrsnosti za studiranje i osposobljavanje, trebalo bi poboljšati i pojednostavniti uvjete za ulazak i boravak onih koji u te svrhe žele doći u Uniju. To je u skladu s ciljevima plana za modernizaciju europskih sustava visokog obrazovanja, posebno u kontekstu internacionalizacije visokog obrazovanja u Europi. Približavanje relevantnog nacionalnog zakonodavstva država članica dio je tog nastojanja. U tom kontekstu i u skladu sa zaključcima Vijeća o modernizaciji visokog obrazovanja ⁽¹⁾, izraz „visoko obrazovanje” obuhvaća sva visoka učilišta, što može uključivati, među ostalim, sveučilišta, veleučilišta, institute za tehnologiju, *grandes écoles*, poslovne škole, tehnička veleučilišta, sveučilišne institute za tehnologiju, visoke škole, profesionalne škole, visoke tehničke škole i akademije.
- (15) Proširenje i produbljenje Bolonjskog procesa pokrenutog Bolonjskom zajedničkom deklaracijom europskih ministara obrazovanja od 19. lipnja 1999. rezultiralo je usporedivijim, kompatibilnijim i usklađenijim sustavima visokog obrazovanja u zemljama sudionicama, ali i izvan njih. To se dogodilo zahvaljujući činjenici da države članice potiču mobilnost studenata te da su visoka učilišta uvrstila mobilnost u svoje kurikulare. Poboljšane odredbe o mobilnosti studenata unutar EU-a trebale bi to odražavati. Jedan od ciljeva Bolonjske deklaracije jest učiniti europsko visoko obrazovanje privlačnim i konkurentnim. Bolonjski proces doveo je do stvaranja europskog prostora visokog obrazovanja. Zbog njegove trodijelne strukture s jasnim programima i akademskim stupnjevima, kao i zbog uvođenja kvalifikacijskih okvira, studiranje u Europi postalo je privlačnije državljanima trećih zemalja.
- (16) Države članice trebale bi u skladu s nacionalnim pravom utvrđivati trajanje i ostale uvjete pripremnih kolegija za studente obuhvaćene ovom Direktivom.
- (17) Dokaz o prijemu državljanina treće zemlje na visoko učilište mogao bi, među ostalim, uključivati i dopis ili potvrdu kojom se potvrđuje upis.
- (18) Državljeni trećih zemalja koji predaju zahtjev za prihvata kao pripravnici trebali bi dostaviti dokaz da su unutar dvije godine koje prethode datumu predaje njihovog zahtjeva stekli visokoškolsku kvalifikaciju ili dokaz o trenutnom studiranju u trećoj zemlji s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije. Oni bi također trebali priložiti sporazum o osposobljavanju koji sadržava opis programa osposobljavanja, njegov obrazovni cilj ili komponente učenja, njegovo trajanje i uvjete pod kojima će se pripravnik nadzirati, a koji potvrđuje da će imati koristi od istinskog osposobljavanja te da neće raditi kao obični radnici. Osim toga, od subjekata domaćina može se zahtijevati da potkrijepe tvrdnju da se pripravnštvom ne zamjenjuje radno mjesto. Ako posebni uvjeti već postoje u nacionalnom pravu, kolektivnim ugovorima ili praksama za pripravnike, države članice trebale bi moći zahtijevati od državljana trećih zemalja koji predaju zahtjev za prihvata kao pripravnici da ispunjavaju te posebne uvjete.
- (19) Ova se Direktiva ne odnosi na pripravnike koji dolaze raditi u Uniju u sklopu premještanja unutar društva jer su oni obuhvaćeni Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (20) Ovom Direktivom trebalo bi podupirati ciljeve Europske volonterske službe za razvoj solidarnosti, međusobnog razumijevanja i tolerancije među mladima i društvima u kojima žive, istodobno doprinoseći jačanju socijalne kohezije i promicanju aktivnog građanstva mladih. Kako bi se osigurao pristup Europskoj volonterskoj službi na dosljedan način diljem Unije, države članice trebale bi primjenjivati odredbe ove Direktive na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev u svrhu Europske volonterske službe.
- (21) Države članice trebale bi imati mogućnost primijeniti odredbe ove Direktive na učenike, volontere izvan okvira Europske volonterske službe i osobe koje obavljaju poslove *au pair* kako bi se olakšao njihov ulazak i boravak te osigurala njihova prava.
- (22) Ako države članice odluče primijeniti ovu Direktivu na učenike, potiče ih se da osiguraju da nacionalni postupak prihvata za nastavnike koji isključivo prate učenike u okviru programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta bude u skladu s postupkom za učenike predviđenim ovom Direktivom.

⁽¹⁾ SL C 372, 20.12.2011., str. 36.

⁽²⁾ Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještanja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014., str. 1.).

- (23) Obavljanje poslova *au pair* doprinosi poticanju međuljudskih kontakata dajući državljanima trećih zemalja priliku da poboljšaju svoje jezične vještine i razviju znanje i kulturne veze s državama članicama. U isto vrijeme, državljani treće zemlje koji obavljaju poslove *au pair* mogu biti izloženi riziku od zlouporabe. Kako bi se osiguralo pravedno postupanje prema osobama koje obavljaju poslove *au pair*, trebalo bi se omogućiti da države članice primijene odredbe ove Direktive u pogledu ulaska i boravka osoba koje obavljaju poslove *au pair*.
- (24) Ako državljani trećih zemalja mogu dokazati da primaju sredstva tijekom cijelog razdoblja svojeg boravka u dotičnoj državi članici koja proizlaze iz potpore, studentske ili istraživačke stipendije, važećeg ugovora o radu, obvezujuće ponude za posao ili financiranja od strane organizacije za razmjenu učenika, subjekta koji je domaćin pripravnicima, organizacije za volontiranje, obitelji domaćina ili organizacije koja posreduje za poslove *au pair*, države članice trebale bi takva sredstva uzeti u obzir pri procjeni dostupnosti dostatnih sredstava. Države članice trebale bi moći utvrditi okvirni referentni iznos koji smatraju „dostatnim sredstvima” i koji se može razlikovati za svaku od dotičnih kategorija državljana trećih zemalja.
- (25) Države članice potiču se da podnositelju zahtjeva dopuste da dostavi dokumente i informacije na jednom od službenih jezika Unije, koji je odredila dotična država članica, a ne isključivo na službenom jeziku odnosno službenim jezicima te države članice.
- (26) Države članice trebale bi imati mogućnost uspostave postupka davanja suglasnosti za javne ili privatne istraživačke organizacije ili za oboje, koje žele ugostiti istraživače koji su državljani treće zemlje ili za visoka učilišta koja žele ugostiti studente koji su državljani treće zemlje. Ta suglasnost trebala bi biti u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom ili upravnom praksom dotične države članice. Trebalo bi olakšati postupak u vezi sa zahtjevima predanima istraživačkim organizacijama ili visokim učilištima koji su dobili suglasnost te bi se tako trebao ubrzati ulazak državljanima trećih zemalja koji u Uniju dolaze u svrhu istraživanja ili studiranja.
- (27) Države članice trebale bi imati mogućnost da uspostave postupak kojim se dotičnim subjektima domaćinima koji žele biti domaćini učenicima, pripravnicima ili volonterima daje suglasnost. Države članice trebale bi imati mogućnost primjenjivati taj postupak na neke ili sve kategorije subjekata domaćina. Ta suglasnost trebala bi biti u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom ili upravnom praksom dotične države članice. Pomoću zahtjeva predanih subjektima domaćinima koji imaju suglasnost trebalo bi ubrzati ulazak državljana trećih zemalja koji u Uniju dolaze u svrhu osposobljavanja, volonterstva, ili programa razmjene učenika ili obrazovnih projekata.
- (28) Ako države članice uspostave postupak davanja suglasnosti za subjekte domaćine, trebale bi moći odlučiti hoće li dopustiti prihvrat samo putem subjekata domaćina koji imaju suglasnost ili će utvrditi postupak davanja suglasnosti, istovremeno omogućujući prihvrat putem subjekata domaćina koji nemaju suglasnost.
- (29) Ovom Direktivom ne bi se smjelo dovesti u pitanje pravo država članica da državljanima trećih zemalja koji nisu obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive izdaju odobrenja za potrebe studija, istraživanja ili osposobljavanja koje nisu uređene ovom Direktivom.
- (30) Kada su ispunjeni svi opći i posebni uvjeti za prihvrat, države članice trebale bi izdati odobrenje, unutar određenih rokova. Ako država članica izdaje samo boravišne dozvole na svojem državnom području i ako su ispunjeni svi uvjeti za prihvrat iz ove Direktive, država članica trebala bi dotičnom državljaninu treće zemlje dati traženu vizu te bi trebala osigurati učinkovitu suradnju nadležnih tijela u tu svrhu. Ako država članica ne izdaje vize, trebala bi dotičnom državljaninu treće zemlje izdati istovjetnu dozvolu kojom se dozvoljava ulazak.
- (31) U odobrenjima bi trebalo navesti status dotičnog državljanina treće zemlje. Trebalo bi biti moguće da države članice navedu dodatne informacije u papirnatom obliku ili da ih pohrane u elektroničkom obliku, pod uvjetom da se ne radi o dodatnim uvjetima.
- (32) Različita razdoblja trajanja u vezi s odobrenjima iz ove Direktive trebala bi odražavati specifičnu prirodu boravka svake kategorije državljana trećih zemalja obuhvaćene ovom Direktivom.

- (33) Države članice trebale bi imati pravo odrediti da ukupno trajanje boravka studenata ne prelazi maksimalno trajanje studija kako je predviđeno nacionalnim pravom. U tom pogledu, maksimalno trajanje studija također može uključivati, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom dotične države članice, moguće produljenje studija za potrebe ponavljanja jedne studijske godine ili više njih.
- (34) Trebalo bi biti moguće da države članice podnositelju zahtjeva naplate obradu zahtjevâ za odobrenja i obavijesti. Razina naknada ne bi trebala biti nerazmjerna ili prekomjerna kako ne bi predstavljala prepreku za ostvarivanje ciljeva ove Direktive.
- (35) Prava dodijeljena državljanima trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive ne bi trebala ovisiti o obliku odobrenja koje izdaje svaka država članica.
- (36) Trebalo bi biti moguće odbiti prihvât za potrebe ove Direktive na temelju opravdanih razloga. Osobito bi trebalo biti moguće odbiti prihvât ako država članica, na temelju procjene činjenica pojedinog slučaja te uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, smatra da dotični državljânin treće zemlje može predstavljati prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju.
- (37) Cilj ove Direktive nije uređivanje prihvata i boravka državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja te ona nije usmjerena na usklađivanje nacionalnih prava i praksi s obzirom na status radnikâ. Moguće je, međutim, da u se u nekim državama članicama za određene kategorije državljana trećih zemalja obuhvaćene ovom Direktivom smatra da su u radnom odnosu na temelju nacionalnog prava, kolektivnih ugovora ili prakse. Ako država članica smatra da su istraživači, volonteri, pripravnici ili osobe koje obavljaju poslove *au pair*, a koji su državljani trećih zemalja, u radnom odnosu, ta bi država članica trebala zadržati pravo uređivanja obujma prihvata dotične kategorije ili dotičnih kategorija u skladu s člankom 79. stavkom 5. UFEU-a.
- (38) Ako istraživač, volonter, pripravnik ili osoba koja obavlja poslove *au pair*, a koji je državljânin treće zemlje, podnese zahtjev da mu se odobri zasnivanje radnog odnosa u državi članici, trebala bi postojati mogućnost da ta država članica primijeni test kojim se dokazuje da mjesto ne može biti popunjeno zapošljavanjem osobe s domaćeg tržišta rada.
- (39) U pogledu studenata, obujam prihvata ne bi se trebao primjenjivati jer, čak i ako im je dopušteno da rade tijekom studija u skladu s uvjetima predviđenima ovom Direktivom, oni traže prihvât na državnom području države članice kako bi, obavljajući to kao svoju glavnu djelatnost, redovito studirali, što bi moglo uključivati obvezno osposobljavanje.
- (40) Ako, nakon što mu je bio odobren prihvât na državnom području dotične države članice, istraživač, volonter, pripravnik ili osoba koja obavlja poslove *au pair* podnese zahtjev za obnavljanje odobrenja za ulazak u dotičnu državu članicu ili da zasnjuje radni odnos u dotičnoj državi članici, s izuzetkom istraživača koji nastavlja radni odnos s istim subjektom domaćinom, trebalo bi biti moguće da ta država članica primijeni test kojim se dokazuje da mjesto ne može biti popunjeno zapošljavanjem osobe s domaćeg tržišta rada.
- (41) U slučaju sumnje u razloge zahtjeva za prihvât, države članice trebale bi moći provoditi odgovarajuće provjere ili zahtijevati dokaze kako bi u svakom pojedinačnom slučaju procijenile namjeravano istraživanje, studij, osposobljavanje, volonterstvo, program razmjene učenika ili obrazovni projekt ili obavljanje poslova *au pair* te bi trebale biti u mogućnosti boriti se protiv zlouporabe i nepravilne uporabe postupka utvrđenog u ovoj Direktivi.
- (42) Ako su dane informacije nepotpune, države članice trebale bi u razumnom razdoblju obavijestiti podnositelja zahtjeva o potrebnim dodatnim informacijama te odrediti razuman rok za njihovu dostavu. Ako dodatne informacije nisu dostavljene unutar tog roka, zahtjev bi mogao biti odbijen.
- (43) Nacionalna tijela trebala bi obavijestiti podnositelja zahtjeva o odluci koja je donesena o zahtjevu. To bi trebale učiniti u pisanom obliku što je moguće ranije, a najkasnije u roku navedenom u ovoj Direktivi.
- (44) Cilj je ove Direktive olakšati mobilnost istraživača i studenata unutar EU-a, među ostalim, smanjenjem administrativnog opterećenja u vezi s mobilnošću u nekoliko država članica. U tu se svrhu ovom Direktivom uspostavlja poseban program mobilnosti unutar EU-a kojim se državljaninu treće zemlje koji ima odobrenje za potrebe

istraživanja ili studija koje je izdala prva država članica daje pravo na ulazak, boravak i provedbu dijela istraživačke aktivnosti ili studija u drugoj državi članici ili više njih u skladu s odredbama o mobilnosti u okviru ove Direktive.

- (45) Kako bi se istraživačima omogućilo da jednostavno prelaze iz jedne istraživačke organizacije u drugu u svrhu istraživanja, njihova kratkoročna mobilnost trebala bi obuhvaćati boravke u drugim državama članicama za razdoblje do 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana po državi članici. Dugoročna mobilnost istraživača trebala bi obuhvaćati boravke u drugoj državi članici ili više njih za razdoblje dulje od 180 dana po državi članici. Članovi obitelji istraživača trebali bi imati pravo pratiti istraživača tijekom mobilnosti. Postupak za njihovu mobilnost trebao bi biti usklađen s postupkom za mobilnost istraživača u čijoj se pratnji nalaze.
- (46) U pogledu studenata koji su obuhvaćeni programima Unije, multilateralnim programima ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, ovom Direktivom, kako bi se osigurao kontinuitet njihova studija, trebalo bi omogućiti mobilnost u drugoj državi članici ili više njih za razdoblje do 360 dana po državi članici.
- (47) Ako istraživač ili student prijeđe u drugu državu članicu na temelju postupka obavješćivanja te je potreban dokument kako bi se olakšao pristup uslugama i pravima, trebalo bi biti moguće da druga država članica izda dokument kako bi se potvrdilo da istraživač ili student ima pravo na boravak na državnom području te države članice. Takav dokument ne bi smio predstavljati dodatni uvjet za korištenje pravima predviđenima ovom Direktivom te bi trebao biti samo deklaratorne prirode.
- (48) Iako bi se u okviru posebnog programa mobilnosti utvrđenog ovom Direktivom trebala utvrditi neovisna pravila o ulasku i boravku za potrebe istraživanja ili studija u državama članicama koje nisu država članica koja je izdala inicijalno odobrenje, i dalje bi se trebala primjenjivati sva druga pravila kojima se uređuje kretanje osoba preko granica kako je utvrđeno u relevantnim odredbama schengenske pravne stečevine.
- (49) Ako se odobrenjem koje je izdala država članica ne primjenjuje schengenska pravna stečevina u cijelosti, a istraživač, članovi njegove obitelji ili student, u okviru mobilnosti unutar EU-a, prijeđu vanjsku granicu u smislu Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, država članica trebala bi imati pravo zahtijevati dokaze da istraživač ili student prelazi na njezino državno područje u svrhu istraživanja ili studija ili da članovi obitelji prelaze na njezino državno područje u svrhu praćenja istraživača u okviru mobilnosti. Osim toga, u slučaju prelaska vanjske granice u smislu Uredbe (EU) 2016/399, države članice koje primjenjuju schengensku pravnu stečevinu u cijelosti trebale bi se koristiti Schengenskim informacijskim sustavom te bi trebale odbiti ulazak ili uložiti prigovor na mobilnost osoba za koje je u tom sustavu izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska ili boravka, kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (50) Ovom bi Direktivom trebalo dopustiti drugim državama članicama da zatraže da istraživač ili student, koji se kreće na temelju odobrenja koje je izdala prva država članica i koji ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za mobilnost, napusti njezino državno područje. Ako istraživač ili student ima važeće odobrenje koje je izdala prva država članica, druga država članica trebala bi moći zatražiti da se taj istraživač ili student vrati u prvu državu članicu u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Ako druga država članica dopušta mobilnost na temelju odobrenja koje je izdala prva država članica i ako je odobrenje povučeno ili je isteklo tijekom razdoblja mobilnosti, trebalo bi biti moguće da druga država članica odluči hoće li vratiti istraživača ili studenta u treću zemlju, u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, ili od prve države članice bez odgođe zatražiti da dopusti ponovni ulazak istraživača ili studenta na njezino državno područje. U tom potonjem slučaju, prva država članica trebala bi istraživaču ili studentu izdati dokument koji mu omogućuje ponovni ulazak na njezino državno područje.
- (51) Imigracijske politike i pravila Unije, s jedne strane, i politike i programi Unije kojima se potiče mobilnost istraživača i studenata na razini Unije, s druge strane, trebali bi se više međusobno nadopunjavati. Kada se određuje razdoblje važenja odobrenja izdanog istraživačima i studentima, države članice trebale bi uzeti u obzir planiranu mobilnost u ostalim državama članicama, u skladu s odredbama o mobilnosti. Istraživači i studenti

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 381, 28.12.2006., str. 4.).

⁽³⁾ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji uključuju mjere mobilnosti ili sporazume između dvaju ili više visokih učilišta trebali bi imati pravo na dobivanje odobrenja za razdoblje od najmanje dvije godine, pod uvjetom da ispunjavaju relevantne uvjete prihvata za to razdoblje.

- (52) Kako bi se studentima omogućilo da pokriju dio troškova svojeg studija i, ako je moguće, da steknu praktično iskustvo, trebali bi, tijekom svog studija, imati pristup tržištu rada države članice u kojoj studiraju, pod uvjetima utvrđenima ovom Direktivom. Studentima bi trebalo biti dopušteno raditi određeni minimalni iznos sati kako je u tu svrhu utvrđeno u ovoj Direktivi. Načelo pristupa studenata tržištu rada trebalo bi biti opće pravilo. Međutim, u izuzetnim okolnostima države članice trebale bi imati mogućnost uzeti u obzir stanje na svojim nacionalnim tržištima rada.
- (53) Kao dio nastojanja da se osigura kvalificirana radna snaga za budućnost, studenti koji završe studij u Uniji trebali bi imati mogućnost ostati na državnom području dotične države članice za razdoblje navedeno u ovoj Direktivi kako bi utvrdili prilike za rad ili osnovali poduzeće. Istraživači bi također trebali imati tu mogućnost po završetku svoje istraživačke aktivnosti definirane u sporazumu o gostovanju. Kako bi im se u tu svrhu izdale boravišne dozvole, od studenata i istraživača može se zatražiti da dostave dokaze u skladu sa zahtjevima ove Direktive. Nakon što im države članice izdaju takve boravišne dozvole, prestaje ih se smatrati istraživačima ili studentima u smislu ove Direktive. Države članice trebale bi moći provjeriti, nakon minimalnog razdoblja utvrđenog u ovoj Direktivi, imaju li oni istinsku mogućnost za zaposlenje ili pokretanje poduzeća. Ta mogućnost ne dovodi u pitanje druge obveze izvješćivanja predviđene u nacionalnom pravu u druge svrhe. Odobrenje izdano u svrhu utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja ili osnivanja poduzeća ne bi trebalo dodjeljivati automatsko pravo na pristup tržištu rada ili na osnivanje poduzeća. Države članice trebale bi zadržati pravo da uzmu u obzir stanje na svojim tržištima rada kada državljanin treće zemlje, kojemu je izdano odobrenje da ostane na državnom području u svrhu traženja posla ili osnivanja poduzeća, predaje zahtjev za radnu dozvolu s ciljem popunjenja radnog mjesta.
- (54) Trebalo bi osigurati pravedno postupanje s državljanima trećih zemalja obuhvaćenih ovom Direktivom u skladu s člankom 79. UFEU-a. Prema istraživačima bi trebalo postupati jednako kao prema državljanima dotične države članice u vezi s člankom 12. stavcima 1. i 4. Direktive 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ podložno mogućnosti da država članica ograniči jednako postupanje u posebnim slučajevima predviđenima ovom Direktivom. Direktiva 2011/98/EU trebala bi se nastaviti primjenjivati na studente, što uključuje ograničenja predviđena tom Direktivom. Direktiva 2011/98/EU trebala bi se primjenjivati na pripravnike, volontere i osobe koje obavljaju poslove *au pair* kada se smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici. Prema pripravnicima, volonterima i osobama koje obavljaju poslove *au pair*, kada se ne smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici, te s učenicima trebalo bi postupati jednako kao prema državljanima dotične države članice u pogledu minimalnih prava kako je predviđeno ovom Direktivom. To uključuje pristup robi i uslugama, što ne obuhvaća potpore ili zajmove za studiranje ili strukovno obrazovanje.
- (55) Jednako postupanje prema istraživačima i studentima, kao i pripravnicima, volonterima i osobama koje obavljaju poslove *au pair* kada se smatra da su u radnom odnosu u državi članici, uključuje jednako postupanje u vezi s granama socijalne sigurnosti navedenima u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Ovom se Direktivom ne usklađuje zakonodavstvo država članica u području socijalne sigurnosti. Ona je ograničena na primjenu načela jednakog postupanja u području socijalne sigurnosti na državljane trećih zemalja obuhvaćenih njezinim područjem primjene. Nadalje, ovom Direktivom ne dodjeljuju se prava u odnosu na situacije koje izlaze iz područja primjene prava Unije, kao što su one koje se odnose na članove obitelji koji borave u trećoj zemlji. To, međutim, ne bi smjelo utjecati na pravo nadživjelih osoba čija su prava povezana s državljanima trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive, gdje je to primjenjivo, da primaju mirovine za nadživjele osobe kada borave u trećoj zemlji.
- (56) U mnogim je državama članicama pravo na obiteljske naknade uvjetovano određenom povezanošću s tom državom članicom jer su naknade namijenjene podupiranju pozitivnih demografskih kretanja kako bi se osigurala buduća radna snaga u toj državi članici. Stoga ova Direktiva ne bi smjela utjecati na pravo država članica da pod određenim uvjetima ograniče jednako postupanje s obzirom na obiteljske naknade kada istraživač i članovi njegove obitelji koji ga prate privremeno borave u državi članici.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23.12.2011., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

- (57) U slučaju mobilnosti između država članica primjenjuje se Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Ovom se Direktivom državljanima trećih zemalja koji imaju prekogranične interese između država članica ne bi smjela dodjeljivati veća prava u području socijalne sigurnosti od onih koja su već predviđena postojećim pravom Unije.
- (58) Ovu Direktivu trebalo bi primjenjivati ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe sadržane u pravu Unije i primjenljivim međunarodnim instrumentima.
- (59) Boravišne dozvole predviđene ovom Direktivom trebala bi izdavati nadležna tijela države članice koristeći se jedinstvenim formatom utvrđenim u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1030/2002 ⁽²⁾.
- (60) Svaka država članica trebala bi osigurati da odgovarajuće i redovito ažurirane informacije budu dostupne javnosti, posebno na internetu, u pogledu subjekata domaćina koji su dobili suglasnost za potrebe ove Direktive te uvjeta i postupaka za prihvrat državljana trećih zemalja na državnom području država članica za potrebe ove Direktive.
- (61) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, u skladu s člankom 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).
- (62) Države članice trebale bi provoditi odredbe ove Direktive bez diskriminacije na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog porijekla, genetičkih svojstava, jezika, religije ili vjere, političkog ili nekog drugog uvjerenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.
- (63) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom od 28 rujna 2011. država članica i Komisije o obrazloženjima ⁽³⁾, u opravdanim se slučajevima države članice pridružuju obavještanju o svojim mjerama za prenošenje pomoću jednoga ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prijenos. Uzimajući u obzir ovu Direktivu, zakonodavac smatra da je prijenos takvih dokumenata opravdan.
- (64) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno utvrđivanje uvjeta ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhe istraživanja, studija, osposobljavanja i Europske volonterske službe, kao obveznih odredbi, te razmjene učenika, volonterstva koje nije u okviru Europske volonterske službe ili obavljanja poslova *au pair*, kao neobveznih odredbi, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (65) U skladu s člancima 1. i 2. te člankom 4a. stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Direktive te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.
- (66) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske koji je priložen UEU-u i UFEU-u Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (67) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenju u usporedbi s direktivama 2004/114/EZ i 2005/71/EZ. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredbi proizlazi iz tih direktiva.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o proširenju primjene Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva (SL L 344, 29.12.2010., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL L 157, 15.6.2002., str.1.).

⁽³⁾ SL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (68) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datumâ početka primjene koji su navedeni u Prilogu I. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju:

- (a) uvjeti ulaska i boravka za razdoblje dulje od 90 dana na državnom području država članica te prava državljana trećih zemalja i, ako je to primjenjivo, članova njihovih obitelji u svrhu istraživanja, studiranja, osposobljavanja ili volonterstva u okviru Europske volonterske službe i, ako države članice tako odluče, programâ razmjene učenika ili obrazovnih projekata, volonterstva izvan okvira Europske volonterske službe ili obavljanja poslova *au pair*;
- (b) uvjeti za ulazak i boravak te prava istraživača i, ako je to primjenjivo, članova njihovih obitelji, kao i studenata, iz točke (a) u državama članicama koje nisu država članica koja na temelju ove Direktive prva izda odobrenje državljaninu treće zemlje.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvrat ili kojima je odobren prihvrat na državnom području države članice u svrhu istraživanja, studiranja, osposobljavanja ili volonterstva u okviru Europske volonterske službe. Države članice također mogu odlučiti primjenjivati odredbe ove Direktive na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvrat u svrhu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta, volonterstva izvan okvira Europske volonterske službe ili obavljanja poslova *au pair*.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja:

- (a) koji traže međunarodnu zaštitu ili su korisnici međunarodne zaštite u skladu s Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili su korisnici privremene zaštite u skladu s Direktivom Vijeća 2001/55/EZ ⁽²⁾ u nekoj državi članici;
- (b) čiji je protjerivanje suspendirano iz činjeničnih ili pravnih razloga;
- (c) koji su članovi obitelji građana Unije koji su ostvarili svoje pravo na slobodu kretanja na području Unije;
- (d) koji uživaju status osobe s dugotrajnim boravištem u nekoj državi članici u skladu s Direktivom Vijeća 2003/109/EZ ⁽³⁾;
- (e) koji zajedno s članovima svojih obitelji, neovisno o njihovu državljanstvu, imaju prava na slobodu kretanja jednaka onima građana Unije na temelju sporazumâ između Unije i njezinih država članica te trećih zemalja ili između Unije i trećih zemalja;
- (f) koji dolaze u Uniju kao pripravnici u sklopu premještaja unutar društva u skladu s Direktivom 2014/66/EU;
- (g) koji su primljeni kao visoko kvalificirani radnici u skladu s Direktivom Vijeća 2009/50/EZ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja (SL L 155, 18.6.2009., str. 17.).

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a;
2. „istraživač” znači državljanin treće zemlje koji je stekao akademski stupanj doktora znanosti ili odgovarajuću visokoškolsku kvalifikaciju koja tom državljaninu treće zemlje omogućuje pristup doktorskim programima, kojega izabire istraživačka organizacija i kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice u svrhu provođenja istraživačkih aktivnosti za koje se takva kvalifikacija uobičajeno zahtijeva;
3. „student” znači državljanin treće zemlje koji je primljen na visoko učilište i kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice kako bi, obavljajući to kao svoju glavnu djelatnost, redovito studirao te stekao visokoškolsku kvalifikaciju koju dotična država članica priznaje, što uključuje diplome, potvrde ili akademske stupnjeve doktora znanosti na visokim učilištima, što može podrazumijevati i pripremni program koji prethodi takvom obrazovanju, u skladu s nacionalnim pravom, ili obvezno osposobljavanje;
4. „učenik” znači državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice kako bi pohađao priznati državni ili regionalni programu srednjoškolskog obrazovanja koje odgovara razini 2 ili 3 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja, u kontekstu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom;
5. „pripravnik” znači državljanin treće zemlje koji je stekao visokoškolsku kvalifikaciju ili studira u trećoj zemlji s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice za sudjelovanje u programu osposobljavanja u svrhu stjecanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju;
6. „volonter” znači državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice u svrhu sudjelovanja u volonterskom programu;
7. „volonterski program” znači program aktivnosti praktične solidarnosti koji se temelji na programu priznatom kao takvom od strane dotične države članice ili Unije, čiji su ciljevi od općeg interesa u neprofitne svrhe te u kojemu aktivnosti nisu plaćene, osim za naknadu troškova i/ili džeparac;
8. „osoba koja obavlja poslove *au pair*” znači državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice kako bi ga privremeno primila neka obitelj s ciljem poboljšanja njegovih jezičnih vještina i znanja o dotičnoj državi članici u zamjenu za obavljanje lakših kućanskih poslova i čuvanje djece;
9. „istraživanje” znači sustavan stvaralački rad kojim se nastoji povećati znanje, uključujući znanje o čovjeku, kulturi i društvu, kao i korištenje toga znanja u svrhu pronalaženja novih mogućnosti za primjenu;
10. „istraživačka organizacija” znači svaka javna ili privatna organizacija koja provodi istraživanje;
11. „obrazovna ustanova” znači javna ili privatna srednjoškolska ustanova koju je priznala dotična država članica ili čiji su obrazovni programi priznati u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom te države članice domaćina na temelju transparentnih kriterija te koja sudjeluje u programu razmjene učenika ili obrazovnom projektu u svrhe navedene u ovoj Direktivi;
12. „obrazovni projekt” znači skup obrazovnih aktivnosti koje razvija neka obrazovna ustanova države članice u suradnji sa sličnim ustanovama u trećoj zemlji s ciljem kulturne razmjene i razmjene znanja;
13. „visoko učilište” znači svaka vrsta visokog učilišta koje je priznato kao takvo ili ga se smatra takvim u skladu s nacionalnim pravom koje, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, dodjeljuje priznate visokoškolske ili druge priznate kvalifikacije na razini terciarnog obrazovanja, bez obzira na naziv takve ustanove, ili svaka ustanova koja, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, nudi strukovno obrazovanje ili osposobljavanje na razini terciarnog obrazovanja;
14. „subjekt domaćin” znači istraživačka organizacija, visoko učilište, obrazovna ustanova, organizacija odgovorna za volonterski program ili subjekt koji je domaćin pripravnici kojemu je dodijeljen državljanin treće zemlje za potrebe ove Direktive i koji se nalazi na državnom području dotične države članice, bez obzira na njegov pravni oblik, u skladu s nacionalnim pravom;
15. „obitelj domaćin” znači obitelj koja privremeno prima osobu koja obavlja poslove *au pair* te s njom dijeli svoj svakodnevni obiteljski život na državnom području države članice na temelju sporazuma sklopljenog između obitelji domaćina i osobe koja obavlja poslove *au pair*;

16. „zaposlenje” znači izvršavanje aktivnosti za poslodavca ili pod njegovim vodstvom ili nadzorom koje obuhvaćaju svaki oblik rada ili posla uređen nacionalnim pravom ili odgovarajućim kolektivnim sporazumima ili u skladu s ustaljenom praksom;
17. „poslodavac” znači svaka fizička osoba ili svaka pravna osoba za koju ili pod čijim vodstvom ili nadzorom se poduzima zaposlenje;
18. „prva država članica” znači država članica koja je prva izdala odobrenje državljaninu treće zemlje na temelju ove Direktive;
19. „druga država članica” znači bilo koja država članica koja nije prva država članica;
20. „programi Unije ili multilateralni programi koji uključuju mjere mobilnosti” znači programi koje financira Unija ili države članice kojima se promiče mobilnost državljana trećih zemalja u Uniji ili u državama članicama koje sudjeluju u dotičnim programima;
21. „odobrenje” znači boravišna dozvola ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, viza za dugotrajan boravak izdana za potrebe ove Direktive;
22. „boravišna dozvola” znači odobrenje izdano primjenom obrasca utvrđenog u Uredbi (EZ) br. 1030/2002 kojim se nositelju daje pravo da zakonito boravi na području države članice;
23. „viza za dugotrajan boravak” znači odobrenje koje je izdala država članica kako je predviđeno člankom 18. Schengenske konvencije ⁽¹⁾ ili koje je izdano u skladu s nacionalnim pravom država članica koje ne primjenjuju u cijelosti schengensku pravnu stečevinu;
24. „članovi obitelji” znači državljani trećih zemalja kako su definirani člankom 4. stavkom 1. Direktive 2003/86/EZ;

Članak 4.

Povoljnije odredbe

1. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje povoljnije odredbe:
 - (a) bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih između Unije ili Unije i njezinih država članica i jedne ili više trećih zemalja; ili
 - (b) bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih između jedne ili više država članica i jedne ili više trećih zemalja.
2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje pravo država članica da donose ili zadržavaju odredbe koje su povoljnije za državljane trećih zemalja na koje se ova Direktiva primjenjuje s obzirom na članak 10. stavak 2. točku (a) te članke 18., 22., 23., 24., 25., 26., 34. i 35.

POGLAVLJE II.

PRIHVAT

Članak 5.

Načela

1. Prihvat državljanina treće zemlje na temelju ove Direktive podložan je provjeri dokazne dokumentacije kojom se potvrđuje da državljanin treće zemlje ispunjava:
 - (a) opće uvjete utvrđene u članku 7.; i
 - (b) odgovarajuće posebne uvjete iz članka 8., 11., 12., 13., 14. ili 16.
2. Države članice mogu zahtijevati da podnositelj zahtjeva predoči dokaznu dokumentaciju iz stavka 1. na službenom jeziku dotične države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

⁽¹⁾ Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (SL L 239, 22.9.2000., str. 19.).

3. Ako su ispunjeni svi opći uvjeti i odgovarajući posebni uvjeti za prihvata, državljani trećih zemalja stječu pravo na odobrenje.

Ako država članica izdaje boravišne dozvole samo na svojem državnom području i ako su svi uvjeti za prihvata utvrđeni u ovoj Direktivi ispunjeni, dotična država članica državljaninu treće zemlje izdaje traženu vizu.

Članak 6.

Obujam prihvata

Ova Direktiva ne utječe na pravo države članice da utvrdi, u skladu s člankom 79. stavkom 5. UFEU-a, obujam prihvata državljana trećih zemalja iz članka 2. stavka 1. ove Direktive, uz iznimku studenata, ako dotična država članica smatra da su ili će biti u radnom odnosu. Na temelju toga, zahtjev za odobrenje može se smatrati nedopuštenim ili se može odbiti.

Članak 7.

Opći uvjeti

1. U pogledu prihvata državljanina treće zemlje na temelju ove Direktive, podnositelj zahtjeva:

- (a) predočava važeću putnu ispravu, kako je utvrđeno nacionalnim pravom, i prema potrebi, zahtjev za vizu ili važeću vizu ili, ako je primjenjivo, važeću boravišnu dozvolu ili važeću vizu za dugotrajan boravak; države članice mogu zahtijevati da razdoblje važenja putne isprave obuhvaća barem razdoblje trajanja planiranog boravka;
- (b) ako je državljanin treće zemlje maloljetan prema nacionalnom pravu dotične države članice, predočava suglasnost roditelja ili jednakovrijednu ispravu za planirani boravak;
- (c) predočava dokaz da državljanin treće zemlje ima ili je, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, podnio zahtjev za zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice; osiguranje mora biti važeće tijekom razdoblja trajanja planiranog boravka;
- (d) dostavlja dokaz, ako država članica to zatraži, da je plaćena naknada za rješavanje zahtjeva predviđena člankom 36.;
- (e) osigurava dokaz na zahtjev dotične države članice da će tijekom planiranog boravka državljanin treće zemlje imati dostatna sredstva za pokrivanje troškova boravka bez upotrebe sustava socijalne pomoći države članice te za troškove povratka. Procjena dostatnih sredstava temelji se na pojedinačnom ispitivanju slučaja i u obzir uzima sredstva koja proizlaze, među ostalim, iz potpora, studentskih ili istraživačkih stipendija, važećeg ugovora o radu ili obvezujuće ponude za posao te iz financijske obveze koju je preuzela organizacija za razmjenu učenika, subjekt koji je domaćin pripravnici, organizacija za volonterske programe, obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair*.

2. Države članice mogu zahtijevati od podnositelja zahtjeva da dostavi adresu dotičnog državljanina treće zemlje na njihovu državnom području.

Ako se nacionalnim pravom države članice zahtijeva da se adresa dostavi u trenutku podnošenja zahtjeva, a dotični državljanin treće zemlje još ne zna buduću adresu, država članica prihvaća privremenu adresu. U takvom slučaju državljanin treće zemlje dostavlja svoju stalnu adresu najkasnije u trenutku izdavanja odobrenja na temelju članka 17.

3. Države članice mogu navesti referentni iznos koji smatraju „dostatnim sredstvima” kako je navedeno u stavku 1. točki (e). Procjena dostatnih sredstava temelji se na pojedinačnom ispitivanju slučaja.

4. Zahtjev se podnosi i ispituje kada državljanin treće zemlje boravi izvan državnog područja države članice za koju podnosi zahtjev za prihvata ili kada već boravi u toj državi članici kao nositelj važeće boravišne dozvole ili vize za dugotrajan boravak.

Država članica iznimno može u skladu sa svojim nacionalnim pravom odobriti podneseni zahtjev ako dotični državljanin treće zemlje nema važeću boravišnu dozvolu ili vizu za dugotrajan boravak, ali zakonito boravi na njezinu državnom području.

5. Države članice određuju treba li zahtjeve podnijeti državljanin treće zemlje, subjekt domaćin ili bilo koji od njih.
6. Državljanima trećih zemalja za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne odobrava se prihvati.

Članak 8.

Posebni uvjeti za istraživače

1. Osim općih uvjeta utvrđenih člankom 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu istraživanja, podnositelj zahtjeva dostavlja sporazum o gostovanju ili ugovor, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, u skladu s člankom 10.
2. Države članice mogu, u skladu s nacionalnim pravom, zahtijevati pisanu izjavu istraživačke organizacije da će u slučaju kada istraživač boravi nezakonito na državnom području dotične države članice, ta istraživačka organizacija biti odgovorna za naknadu troškova vezanih za boravak i povratak istraživača, a koji se pokrivaju iz javnih sredstava. Financijska odgovornost istraživačke organizacije prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja sporazuma o gostovanju.

Ako je pravo na boravak istraživača produljeno u skladu s člankom 25., odgovornost istraživačke organizacije iz prvog podstavka ovog članka ograničava se do datuma izdavanja boravišne dozvole u svrhu traženja zaposlenja ili poduzetništva.

3. Država članica koja je uspostavila postupak davanja suglasnosti za istraživačke organizacije u skladu s člankom 9. izuzima podnositelje zahtjeva od dostavljanja jedne ili više isprava ili dokaza iz stavka 2. ovog članka ili članka 7. stavka 1. točke (c), (d) ili (e) ili članka 7. stavka 2., ako državljanima trećih zemalja domaćin trebaju biti istraživačke organizacije koje su dobile suglasnost.

Članak 9.

Davanje suglasnosti istraživačkim organizacijama

1. Države članice mogu odlučiti predvidjeti postupak davanja suglasnosti javnim i/ili privatnim istraživačkim organizacijama koje žele ugostiti istraživača u skladu s postupkom prihvata utvrđenim ovom Direktivom.

2. Davanje suglasnosti istraživačkim organizacijama mora biti u skladu s postupcima predviđenima u nacionalnom pravu ili upravnoj praksi dotične države članice. Istraživačke organizacije podnose zahtjeve za suglasnost u skladu s tim postupcima, na temelju svojih statutarних zadaća ili razloga osnivanja, prema potrebi, i uz dokaz da provode istraživanje.

Suglasnost se dodjeljuje istraživačkim organizacijama na razdoblje od najmanje pet godina. U iznimnim slučajevima države članice mogu dodijeliti suglasnost za kraće razdoblje.

3. Država članica može, među ostalim mjerama, odbiti produljiti ili odlučiti povući izdanu suglasnost ako:

- (a) istraživačka organizacija više ne poštuje stavak 2. ovog članka, članak 8. stavak 2. ili članak 10. stavak 7.
- (b) suglasnost je stečena prijevarom; ili
- (c) istraživačka organizacija potpisala je sporazum o gostovanju s državljaninom treće države na prijevaran način ili djelujući iz nepažnje.

Ako je zahtjev za produljenjem odbijen ili je suglasnost povučena, dotičnoj organizaciji može biti zabranjeno ponovno podnošenje zahtjeva za suglasnost tijekom razdoblja od najviše pet godina od dana objave odluke o odbijanju produljenja ili povlačenju.

Članak 10.

Sporazum o gostovanju

1. Istraživačka organizacija koja želi ugostiti državljanina treće zemlje u svrhu istraživanja potpisuje s njim sporazum o gostovanju. Države članice mogu predvidjeti da se ugovori koji sadrže elemente iz stavka 2. i, prema potrebi, stavka 3. smatraju jednakima sporazumima o gostovanju za potrebe ove Direktive.
2. Sporazum o gostovanju sadržava:
 - (a) naziv ili svrhu istraživačke aktivnosti ili područje istraživanja;
 - (b) obvezu državljanina treće zemlje da će nastojati dovršiti istraživačku aktivnost;
 - (c) obvezu istraživačke organizacije da će biti domaćin državljaninu treće zemlje u svrhu dovršetka istraživačke aktivnosti;
 - (d) datum početka i završetka ili procijenjeno trajanje istraživačke aktivnosti;
 - (e) informacije o planiranoj mobilnosti u jednu ili više drugih država članica ako je mobilnost poznata u trenutku podnošenja zahtjeva u prvoj državi članici.
3. Države članice mogu također zahtijevati da sporazum o gostovanju sadržava:
 - (a) informacije o pravnom odnosu između istraživačke organizacije i istraživača;
 - (b) informacije o uvjetima rada istraživača.
4. Istraživačke organizacije mogu potpisati sporazume o gostovanju samo ako je istraživačka aktivnost prihvaćena na relevantnim razinama u organizaciji, nakon ispitivanja:
 - (a) svrhe i procijenjenog trajanja istraživačke aktivnosti kao i raspoloživih financijskih sredstava za njezino provođenje;
 - (b) kvalifikacije državljanina treće zemlje s obzirom na ciljeve istraživanja uz predočenje ovjerene preslike kvalifikacija;
5. Sporazum o gostovanju automatski prestaje važiti ako državljaninu treće zemlje nije dopušten prihvrat ili ako je prestao pravni odnos između istraživača i organizacije.
6. Istraživačke organizacije bez odgađanja obavješćuju nadležno tijelo dotične države članice o svim okolnostima koje bi mogle spriječiti provedbu sporazuma o gostovanju.
7. Države članice mogu predvidjeti da, u roku od dva mjeseca od prestanka važenja dotičnog sporazuma o gostovanju, istraživačka organizacija dostavlja nadležnim tijelima određenima u tu svrhu potvrdu da je istraživačka aktivnost provedena.
8. Države članice mogu u svojem nacionalnom pravu odrediti posljedice povlačenja suglasnosti ili odbijanja produljenja suglasnosti za postojeće sporazume o gostovanju, sklopljene u skladu s ovim člankom, kao i posljedice za odobrenja za dotične istraživače.

Članak 11.

Posebni uvjeti za studente

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu studiranja, podnositelj zahtjeva dostavlja dokaz:
 - (a) da je državljanin treće zemlje primljen na visoko učilište radi studiranja;
 - (b) ako država članica to zahtijeva, da su visokom učilištu plaćene naknade koje visoko učilište traži;
 - (c) ako država članica to zahtijeva, o zadovoljavajućoj razini znanja jezika za praćenje studijskog programa;
 - (d) ako država članica to zahtijeva, da će državljanin treće zemlje imati dostatna sredstva za troškove studija.
2. Za državljane trećih zemalja koji automatski ispunjavaju uvjete za dobivanje zdravstvenog osiguranja za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kao rezultat upisa na visoko učilište smatra se da ispunjavaju uvjete iz članka 7. stavka 1. točke (c).

3. Država članica koja je uspostavila postupak davanja suglasnosti za visoka učilišta u skladu s člankom 15. izuzima podnositelje zahtjeva od dostavljanja jedne ili više isprava ili dokaza iz stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ovog članka ili članka 7. stavka 1. točke (d) ili članka 7. stavka 2., ako državljanima trećih zemalja domaćin trebaju biti visoka učilišta koja su dobila suglasnost.

Članak 12.

Posebni uvjeti za učenike

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje za potrebe sudjelovanja u programu razmjene učenika ili u obrazovnom projektu, podnositelj zahtjeva dostavlja dokaz:

- (a) da državljanin treće zemlje nije ni mlađi ni stariji od dobi ili razreda koje je odredila dotična država članica;
- (b) o prijemu u obrazovnu ustanovu;
- (c) o sudjelovanju u priznatom, državnom ili regionalnom obrazovnom programu u kontekstu programa razmjene učenika ili u obrazovnom projektu koji vodi obrazovna ustanova u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom;
- (d) da obrazovna ustanova ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, treća strana prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka na državnom području dotične države članice, posebno u pogledu troškova školovanja;
- (e) da će državljanin treće zemlje tijekom boravka imati osiguran smještaj u obitelji, u specijalnom prostoru za smještaj unutar obrazovne ustanove ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, u bilo kojem drugom prostoru koji ispunjava uvjete koje je odredila dotična država članica i odabran je u skladu s pravilima programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta u kojem državljanin treće zemlje sudjeluje.

2. Države članice mogu ograničiti prihvata učenika koji sudjeluju u programu razmjene učenika ili obrazovnom projektu na državljane trećih zemalja koje nude iste mogućnosti za njihove državljane.

Članak 13.

Posebni uvjeti za pripravnike

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu pripravnništva, podnositelj zahtjeva:

- (a) dostavlja sporazum o osposobljavanju sa subjektom domaćinom kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje. Države članice mogu zahtijevati da takav sporazum o osposobljavanju odobri nadležno tijelo i da uvjeti pod kojima je sporazum sklopljen budu u skladu sa zahtjevima utvrđenima nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili praksama dotične države članice. Sporazum o osposobljavanju sadržava:
 - i. opis programa osposobljavanja, uključujući obrazovni cilj ili komponente učenja;
 - ii. trajanje pripravnništva;
 - iii. uvjete provođenja i nadzora pripravnništva;
 - iv. sate pripravnništva; i
 - v. pravni odnos između pripravnika i subjekta domaćina;
- (b) dostavlja dokaz o stjecanju visokoškolske kvalifikacije unutar dvije godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutačnom studiranju s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije;
- (c) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da će tijekom boravka državljanin treće zemlje imati dostatna sredstva za troškove osposobljavanja;
- (d) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da državljanin treće zemlje uči ili će učiti jezik radi stjecanja znanja koje je potrebno u svrhu pripravnništva;
- (e) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da subjekt domaćin prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka na državnom području dotične države članice, posebno kad je riječ o troškovima boravka i smještaja;
- (f) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da ako subjekt domaćin osigurava smještaj državljaninu treće zemlje tijekom boravka, taj smještaj ispunjava uvjete koje je odredila dotična država članica.

2. Države članice mogu zahtijevati da pripravništvo bude u istom području i na istoj razini kvalifikacije kao i visokoškolska kvalifikacija ili studiranje iz stavka 1. točke (b).
3. Države članice mogu zahtijevati od subjekta domaćina da dokaže da se pripravništvom ne zamjenjuje radno mjesto.
4. Države članice mogu, u skladu s nacionalnim pravom, zahtijevati pisanu izjavu subjekta domaćina da je, u slučaju kada pripravnik boravi nezakonito na državnom području dotične države članice, subjekt domaćin odgovoran za naknadu troškova vezanih za njegov boravak i vraćanje, a koji se pokrivaju iz javnih sredstava. Financijska odgovornost subjekta domaćina prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja sporazuma o osposobljavanju.

Članak 14.

Posebni uvjeti za volontere

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu volonterstva, podnositelj zahtjeva:
 - (a) dostavlja sporazum sa subjektom domaćinom ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, drugim tijelom koje je u dotičnoj državi članici odgovorno za volonterski program u kojem državljanin treće zemlje sudjeluje. Sporazum sadržava:
 - i. opis volonterskog programa;
 - ii. trajanje volonterstva;
 - iii. uvjete provođenja i nadziranja volonterstva;
 - iv. sate volonterstva;
 - v. resurse dostupne za pokriće troškova boravka i smještaja državljanina treće zemlje i najmanji iznos novca za džeparac tijekom boravka; i
 - vi. ako je primjenjivo, osposobljavanja koje će državljanin treće zemlje proći kako bi mogao obavljati volonterstvo;
 - (b) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da ako subjekt domaćin osigurava smještaj državljaninu treće zemlje tijekom njihova boravka, taj smještaj ispunjava uvjete koje je odredila dotična država članica;
 - (c) dostavlja dokaz da je subjekt domaćin ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, drugo tijelo odgovorno za volonterski program, u posjedu police osiguranja od odgovornosti prema trećim osobama;
 - (d) dostavljaju dokaz, ako država članica to zahtijeva, da je državljanin treće zemlje prošao ili će proći osnovnu izobrazbu iz jezika, povijesti, političkih i društvenih struktura te države članice.
2. Države članice mogu odrediti najnižu i najvišu dob za državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvata za volonterski program, ne dovodeći u pitanje pravila u okviru Europske volonterske službe.
3. Od volontera koji sudjeluju u Europskoj volonterskoj službi ne zahtijeva se da dostave dokaze iz stavka 1. točke (c) i, ako je primjenjivo, točke (d).

Članak 15.

Suglasnost za visoka učilišta, obrazovne ustanove, organizacije zadužene za volonterske programe ili subjekte koji su domaćini pripravnicima

1. Za potrebe ove Direktive, države članice mogu odlučiti uspostaviti postupak davanja suglasnosti za visoka učilišta, obrazovne ustanove, organizacije odgovorne za volonterske programe ili subjekte koji su domaćini pripravnicima.
2. Suglasnost se daje u skladu s postupcima predviđenima u nacionalnom pravu ili upravnoj praksi dotične države članice.

3. Ako država članica odluči uspostaviti postupak davanja suglasnosti u skladu sa stavcima 1. i 2., subjektima domaćinima mora pružiti jasne i transparentne informacije u vezi s, među ostalim, uvjetima i kriterijima za davanje suglasnosti, razdoblju važenja suglasnosti, posljedicama nepridržavanja, uključujući moguće povlačenje i neproduljenje, kao i svim primjenjivim sankcijama.

Članak 16.

Posebni uvjeti za osobe koje obavljaju poslove au pair

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu obavljanja poslova *au pair*, državljanin treće zemlje:
 - (a) dostavlja sporazum između državljanina treće zemlje i obitelji domaćina kojim se određuju prava i obveze tog državljanina treće zemlje kao osobe koja obavlja poslove *au pair*, uključujući pojedinosti o džeparcu koji treba dobivati, odgovarajuće odredbe kojim se osobi koja obavlja poslove *au pair* omogućuje pohađanje tečajeva te najviši broj sati za obiteljske obveze;
 - (b) u dobi je između 18 i 30 godina. U iznimnim slučajevima država članica može odobriti prihvrat državljanina treće zemlje, kao osobe koja obavlja poslove *au pair*, koji je stariji od najviše dobne granice;
 - (c) dostavlja dokaz da obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair*, ako je predviđeno nacionalnim pravom, prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka na državnom području dotične države članice, posebno u pogledu troškova života, smještaja i rizika od nesreće.
2. Države članice mogu zahtijevati od državljanina treće zemlje koji podnose zahtjev za prihvrat kao osoba koja obavlja poslove *au pair* da dostave dokaze:
 - (a) o osnovnom znanju jezika dotične države članice; ili
 - (b) o završenom srednjoškolskom obrazovanju, stručnim kvalifikacijama i, ako je primjenjivo, da ispunjavaju uvjete za obavljanje regulirane profesije, u skladu sa zahtjevima nacionalnog prava.
3. Države članice mogu odrediti da zapošljavanje osoba koje obavljaju poslove *au pair* provodi samo organizacija koja posreduje za poslove *au pair* u skladu s uvjetima utvrđenima nacionalnim pravom.
4. Države članice mogu zahtijevati da je obitelj domaćina različite nacionalnosti od državljanina treće zemlje koji podnosi zahtjev za prihvrat u svrhu obavljanja poslova *au pair* te da nije obiteljski povezana s dotičnim državljaninom treće zemlje.
5. Najviši broj sati tjedno za obavljanje poslova *au pair* ne smije prijeći 25 sati. Osoba koja obavlja poslove *au pair* najmanje je jedan dan u tjednu oslobođena od obavljanja poslova *au pair*.
6. Države članice mogu odrediti najmanji novčani iznos kao džeparac koji treba platiti osobi koja obavlja poslove *au pair*.

POGLAVLJE III.

ODOBRENJA I TRAJANJE BORAVKA

Članak 17.

Odobrenja

1. Ako je odobrenje u obliku boravišne dozvole, države članice upotrebljavaju obrazac utvrđen u Uredbi (EZ) br. 1030/2002 i u boravišnu dozvolu unose riječ „istraživač“, „student“, „učenik“, „pripravnik“, „volonter“ ili *au pair*.
2. Ako je odobrenje u obliku vize za dugotrajan boravak, države članice u odjeljku pod naslovom „napomene“ na naljepnici vize upisuju upućivanje kojim se navodi da je izdana „istraživaču“, „studentu“, „učeniku“, „pripravniku“, „volonteru“ ili *au pairu*.

3. Za istraživače i studente koji u Uniju dolaze u okviru određenog programa Unije ili multilateralnog programa koji obuhvaća mjere mobilnosti ili u okviru sporazuma između dvaju ili više priznatih visokih učilišta, u odobrenju se navodi taj određeni program ili sporazum.

4. Ako se istraživaču izdaje odobrenje za dugoročnu mobilnost u obliku boravišne dozvole, države članice upotrebljavaju obrazac utvrđen u Uredbi (EZ) br. 1030/2002 i u boravišnu dozvolu unose „istraživač – mobilnost”. Ako se odobrenje u svrhu dugoročne mobilnosti istraživaču izdaje u obliku vize za dugotrajan boravak, države članice upisuju „istraživač – mobilnost” u odjeljak pod naslovom „napomene” na naljepnici vize.

Članak 18.

Trajanje odobrenja

1. Razdoblje važenja odobrenja za istraživače iznosi najmanje godinu dana, ili je jednako trajanju sporazuma o gostovanju ako je ono kraće. Odobrenje se obnavlja ako se ne primjenjuje članak 21.

Trajanje odobrenja za istraživače koji su obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti iznosi najmanje dvije godine ili je jednako trajanju sporazuma o gostovanju ako je ono kraće. Ako opći uvjeti utvrđeni u članku 7. nisu ispunjeni za prve dvije godine ili za vrijeme cijelog trajanja sporazuma o gostovanju, primjenjuje se prvi podstavak ovog stavka. Države članice zadržavaju pravo provjeriti da se razlozi za povlačenje iz članka 21. ne primjenjuju.

2. Razdoblje važenja odobrenja za studente iznosi najmanje godinu dana ili je jednako trajanju studija ako je ono kraće. Odobrenje se obnavlja ako se ne primjenjuje članak 21.

Trajanje odobrenja za studente koji su obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta jest najmanje dvije godine ili je jednako trajanju njihova studija ako je ono kraće. Ako opći uvjeti utvrđeni u članku 7. nisu ispunjeni za prve dvije godine ili za vrijeme cijelog trajanja studija, primjenjuje se prvi podstavak ovog stavka. Države članice zadržavaju pravo provjeriti da se razlozi za povlačenje iz članka 21. ne primjenjuju.

3. Države članice mogu odrediti da ukupno trajanje boravka za studij ne prelazi najdulje trajanje studija kako je određeno nacionalnim pravom.

4. Razdoblje važenja odobrenja za učenike jednako je trajanju programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako su kraći od godinu dana, ili najdulje godinu dana. Države članice mogu odlučiti produljiti odobrenje jednom za razdoblje nužno za dovršetak programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako se ne primjenjuje članak 21.

5. Razdoblje važenja odobrenja za osobe koje obavljaju poslove *au pair* jednako je trajanju sporazuma između osobe koja obavlja poslove *au pair* i obitelji domaćina ako je kraći od godinu dana, ili najdulje godinu dana. Države članice mogu odlučiti produljiti odobrenje jednom za vremensko razdoblje od najdulje šest mjeseci, nakon opravdanog zahtjeva obitelji domaćina, ako se ne primjenjuje članak 21.

6. Razdoblje važenja odobrenja za pripravnike jednako je trajanju sporazuma o osposobljavanju ako je kraći od šest mjeseci, ili najdulje šest mjeseci. Ako je trajanje sporazuma dulje od šest mjeseci, tada razdoblje važenja odobrenja može odgovarati dotičnom razdoblju u skladu s nacionalnim pravom.

Države članice mogu odlučiti produljiti odobrenje jednom za vremensko razdoblje potrebno za dovršetak pripravnništva ako se ne primjenjuje članak 21.

7. Razdoblje važenja odobrenja za volontere jednako je trajanju sporazuma iz članka 14. stavka 1. točke (a) ako je kraći od godinu dana, ili najdulje godinu dana. Ako je trajanje sporazuma dulje od godinu dana, tada razdoblje važenja odobrenja može odgovarati dotičnom razdoblju u skladu s nacionalnim pravom.

8. Države članice mogu odrediti da, u slučaju da je važenje putne isprave državljanina treće zemlje kraće od jedne godine ili kraće od dvije godine u slučajevima iz stavaka 1. i 2., razdoblje važenja odobrenja ne smije biti dulje od razdoblja važenja putne isprave.

9. Ako države članice dopuste ulazak i boravak tijekom prve godine na temelju vize za dugotrajan boravak, zahtjev za boravišnu dozvolu podnosi se prije isteka vize za dugotrajni boravak. Boravišna dozvola izdaje se ako se ne primjenjuje članak 21.

Članak 19.

Dodatne informacije

1. Države članice mogu navesti dodatne informacije u papirnatom obliku ili pohraniti takve informacije u elektroničkom obliku, kako je navedeno u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i dijelu (a) točki 16. Priloga toj uredbi. Te informacije mogu se odnositi na boravak i, u slučajevima obuhvaćenima člankom 24. ove Direktive, gospodarske aktivnosti studenta i posebno uključivati cjelovit popis država članica u koje istraživač ili student namjerava ići u okviru mobilnosti ili relevantne informacije o određenom programu Unije ili multilateralnom programu koji obuhvaća mjere mobilnosti ili sporazum između dvaju ili više visokih učilišta.

2. Države članice također mogu predvidjeti da se informacije iz stavka 1. ovog članka navode na vizi za dugotrajan boravak, kako je navedeno u točki 12. Priloga Uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 ⁽¹⁾.

POGLAVLJE IV.

RAZLOZI ZA ODBIJANJE, POVLAČENJE ILI ODBIJANJE PRODULJENJA ODOBRENJA

Članak 20.

Razlozi za odbijanje

1. Države članice mogu odbiti zahtjev ako:

- (a) nisu ispunjeni opći uvjeti iz članka 7. ili relevantni posebni uvjeti iz članka 8., 11., 12., 13., 14. ili 16.;
- (b) priloženi dokumenti stečeni su prijevarom, ili su krivotvoreni, ili protuzakonito promijenjeni;
- (c) dotična država članica odobrava prihvata samo putem subjekta domaćina koji je dobio suglasnost, a subjektu domaćinu nije dana suglasnost.

2. Države članice mogu odbiti zahtjev ako:

- (a) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a), treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* nije ispunila svoje pravne obveze u pogledu socijalne sigurnosti, oporezivanja, prava radnika ili uvjeta rada;
- (b) ako je primjenjivo, subjekt domaćin ili obitelj domaćin koja će zapošljavati državljanina treće zemlje nije ispunila uvjete zaposlenja kako je predviđeno nacionalnim pravom ili kolektivnim ugovorima ili praksama dotične države članice;
- (c) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a), treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* sankcionirana je u skladu s nacionalnim pravom zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;
- (d) glavna svrha osnivanja ili djelovanja subjekta domaćina jest olakšavanje ulaska državljanina trećih zemalja koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive;
- (e) ako je primjenjivo, poduzeće subjekta domaćina u postupku je likvidacije ili je likvidirano prema nacionalnom zakonodavstvu o stečajnom postupku ili se ne obavlja gospodarska aktivnost;
- (f) država članica ima dokaze ili ozbiljne i objektivne razloge da utvrdi da bi državljanin treće zemlje boravio na njezinu području u svrhu različitu od one zbog koje podnosi zahtjev za prihvata.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995., str. 1.).

3. Ako državljanin treće zemlje podnosi zahtjev da mu se odobri sklapanje radnog odnosa u nekoj državi članici, ta država članica može provjeriti bi li se radno mjesto u pitanju moglo popuniti državljanima te države članice ili drugim građanima Unije ili državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u toj državi članici; u tom slučaju može odbiti zahtjev. Ovaj stavak primjenjuje se ne dovodeći u pitanje načelo povlaštenosti građana Unije, kako je navedeno u odgovarajućim odredbama odgovarajućih akata o pristupanju.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice u svakoj odluci o odbijanju zahtjeva uzimaju u obzir posebne okolnosti slučaja i poštuju načelo proporcionalnosti.

Članak 21.

Razlozi za povlačenje ili odbijanje produljenja odobrenja

1. Države članice povlače ili, ako je primjenjivo, odbijaju produljenje odobrenja ako:

- (a) državljanin treće zemlje više ne ispunjava opće uvjete iz članka 7., osim članka 7. stavka 6., ili relevantne posebne uvjete iz članaka 8., 11., 12., 13., 14., 16. ili uvjete utvrđene u članku 18.;
- (b) podneseno odobrenje ili podneseni dokumenti stečeni su prijevarom ili su krivotvoreni ili protuzakonito promijenjeni;
- (c) dotična država članica odobrava prihvrat samo putem subjekta domaćina koji je dobio suglasnost, a subjektu domaćinu nije dana suglasnost;
- (d) svrha boravka državljanina treće zemlje ne odgovara svrhama za koje je boravak državljaninu treće zemlje dopušten;

2. Države članice mogu povući odobrenje ili odbiti njegovo produljenje ako:

- (a) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a), treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* nije ispunila svoje pravne obveze u pogledu socijalne sigurnosti, oporezivanja, prava radnika ili uvjeta rada;
- (b) ako se primjenjuje, subjekt domaćin ili obitelj domaćin koji zapošljavaju državljanina treće zemlje nisu ispunili uvjete zaposlenja kako je predviđeno nacionalnim pravom ili kolektivnim ugovorima ili praksama dotične države članice;
- (c) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a) ili treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* bila je sankcionirana u skladu s nacionalnim pravom zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;
- (d) glavna svrha osnivanja ili djelovanja subjekta domaćina jest olakšavanje ulaska državljanina trećih zemalja koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive;
- (e) ako je primjenjivo, poduzeće subjekta domaćina u postupku je likvidacije ili je likvidirano prema nacionalnom zakonodavstvu o stečajnom postupku ili se ne obavlja gospodarska aktivnost;
- (f) u pogledu studenata, ne poštuju se rokovi propisani za pristup gospodarskim aktivnostima na temelju članka 24. ili dotični student ne postiže dovoljan napredak na relevantnom studiju u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom.

3. U slučaju povlačenja, prilikom procjene nedostatka napretka na relevantnom studiju, kako je navedeno u stavku 2. točki (f), država članica može se savjetovati sa subjektom domaćinom.

4. Države članice mogu povući ili odbiti produljiti odobrenje iz razloga vezanih za javni poredak, javnu sigurnost ili javno zdravlje.

5. U slučaju da državljanin treće zemlje podnosi zahtjev za produljenje odobrenja za sklapanje radnog odnosa ili nastavak radnog odnosa u nekoj državi članici, uz iznimku istraživača koji nastavlja zaposlenje kod istog subjekta domaćina, ta država članica može provjeriti bi li se dotično radno mjesto moglo popuniti državljanima te države članice ili drugim građanima Unije, ili državljanima trećih zemalja koji imaju dugotrajno boravište u toj državi članici; u tom slučaju mogu odbiti zahtjev. Ovaj stavak primjenjuje se ne dovodeći u pitanje načelo povlaštenosti građana Unije, kako je navedeno u odgovarajućim odredbama odgovarajućih akata o pristupanju.

6. Ako država članica namjerava povući ili odbiti produljiti odobrenje studentu u skladu sa stavkom 2. točkama (a), (c), (d) ili (e), studentu je dopušteno podnijeti zahtjev da mu domaćin bude drugo visoko učilište za ekvivalentni studijski program kako bi mu se omogućio dovršetak studija. Studentu je dopušteno ostati na državnom području države članice dok nadležna tijela ne donesu odluku o zahtjevu.

7. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice u svakoj odluci o povlačenju ili odbijanju produljenja odobrenja uzimaju u obzir posebne okolnosti slučaja i poštuju načelo proporcionalnosti.

POGLAVLJE V.

PRAVA

Članak 22.

Jednako postupanje

1. Istraživači imaju pravo na jednako postupanje kao i državljani dotične države članice kako je predviđeno člankom 12. stavkom 1. i člankom 12. stavkom 4. Direktive 2011/98/EU.

2. Države članice mogu ograničiti jednako postupanje u pogledu istraživača:

- (a) na temelju članka 12. stavka 1. točke (c) Direktive 2011/98/EU isključivanjem potpora i zajmova za studij i smještaj ili ostalih potpora i zajmova;
- (b) na temelju članka 12. stavka 1. točke (e) Direktive 2011/98/EU neodobravanjem obiteljske naknade istraživačima kojima je odobren boravak na državnom području dotične države članice za razdoblje koje nije dulje od šest mjeseci;
- (c) na temelju članka 12. stavka 1. točke (f) Direktive 2011/98/EU ograničavanjem njegove primjene na slučajeve u kojima se registrirano ili uobičajeno boravište članova obitelji istraživača za koje istraživač traži naknade nalazi na državnom području dotične države članice;
- (d) na temelju članka 12. stavka 1. točke (g) Direktive 2011/98/EU ograničavanjem pristupa smještaju.

3. Pripravnici, volonteri i osobe koje obavljaju posao *au pair*, kada se smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici, te studenti imaju pravo na jednako postupanje kao i državljani dotične države članice kako je predviđeno člankom 12. stavcima 1. i 4. Direktive 2011/98/EU podložno ograničenjima predviđenima stavkom 2. tog članka.

4. Pripravnici, volonteri i osobe koje obavljaju posao *au pair*, kada se ne smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici, te učenici imaju pravo na jednako postupanje u vezi s pristupom robi i uslugama te opskrbom proizvodima i uslugama stavljenima na raspolaganje javnosti, kako je predviđeno nacionalnim pravom, kao i, ako je primjenjivo, u vezi s priznavanjem diploma, svjedodžbi i drugih stručnih kvalifikacija u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima.

Države članice mogu odlučiti da im neće odobriti jednako postupanje u pogledu postupaka za dobivanje smještaja i/ili usluga koje pružaju javne ustanove za zapošljavanje u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 23.

Podučavanje koje provode istraživači

Uz istraživačke aktivnosti, istraživači mogu i podučavati u skladu s nacionalnim pravom. Države članice mogu odrediti maksimalan broj sati ili dana podučavanja.

Članak 24.

Gospodarske aktivnosti studenata

1. U slobodno vrijeme i uz poštovanje pravila i uvjeta koji se primjenjuju na relevantnu djelatnost u dotičnoj državi članici, studenti imaju pravo zaposliti se i obavljati gospodarsku djelatnost kao samozaposlene osobe, podložno ograničenjima predviđenima stavkom 3.
2. Prema potrebi, države članice studentima i/ili poslodavcima izdaju prethodno odobrenje u skladu s nacionalnim pravom.
3. Svaka država članica određuje maksimalan broj sati tjedno ili dana ili mjeseci godišnje dopuštenih za takvu aktivnost, a koji ne smije biti manji od 15 sati tjedno ili od odgovarajućeg broja dana ili mjeseci godišnje. U obzir se može uzeti stanje na tržištu rada dotične države članice.

Članak 25.

Boravak u svrhu traženja zaposlenja ili poduzetništva za istraživače i studente

1. Nakon dovršetka istraživanja ili studija, istraživači i studenti imaju mogućnost ostati na državnom području države članice koja im je izdala odobrenje u skladu s člankom 17., na temelju boravišne dozvole iz stavka 3. ovog članka, tijekom razdoblja od najmanje devet mjeseci u svrhu traženja zaposlenja ili osnivanja poduzeća.
2. Države članice mogu odlučiti odrediti minimalnu razinu obrazovanja koju studenti moraju imati kako bi ostvarili korist primjenom ovog članka. Ta razina ne smije biti viša od razine 7 Europskog kvalifikacijskog okvira ⁽¹⁾.
3. U svrhu boravka iz stavka 1. države članice na zahtjev istraživača ili studenta izdaju boravišnu dozvolu tom državljaninu treće zemlje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002 ako su i dalje ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 7. stavku 1. točkama (a), (c), (d) i (e), članku 7. stavku 6. te, ako se primjenjuje, članku 7. stavku 2. ove Direktive. Države članice za istraživače zahtijevaju potvrdu subjekta domaćina o dovršetku istraživačkih aktivnosti ili, dokaz o stjecanju diplome visokog učilišta, svjedodžbe ili drugih dokaza o formalnim kvalifikacijama za studente. Prema potrebi i ako su odredbe članka 26. i dalje ispunjene, boravišna dozvola iz tog članka produljuje se na odgovarajući način.
4. Države članice mogu odbiti zahtjev na temelju ovog članka ako:
 - (a) uvjeti utvrđeni u stavcima 3. i, prema potrebi, stavcima 2. i 5. nisu ispunjeni;
 - (b) predloženi dokumenti stečeni su prijevarom ili su krivotvoreni ili neovlašteno izmijenjeni.
5. Države članice mogu zahtijevati da se zahtjev istraživača ili studenta i, prema potrebi, članova obitelji istraživača na temelju ovog članka podnese najmanje 30 dana prije isteka odobrenja izdanog na temelju članka 17. ili 26.
6. Ako dokaz o stjecanju diplome visokog učilišta, svjedodžbe ili drugih dokaza o formalnoj osposobljenosti ili potvrda istraživačke organizacije o dovršetku istraživačkih aktivnosti nisu dostupni prije isteka odobrenja izdanog na temelju članka 17., a svi ostali uvjeti su ispunjeni, države članice dopuštaju državljaninu treće zemlje da boravi na njihovu državnom području kako bi dostavio takve dokaze u razumnom roku u skladu s nacionalnim pravom.
7. Nakon najmanje tri mjeseca od izdavanja boravišne dozvole na temelju ovog članka, dotična država članica može od državljana trećih zemalja zahtijevati dokaz da imaju stvarne izgleda za zaposlenje ili pokretanje poslovanja.

Države članice mogu zahtijevati da zaposlenje koje državljanin treće zemlje traži ili poslovanje koje pokreće odgovara razini provedenog istraživanja ili završenog studija.

⁽¹⁾ Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (SL C 111, 6.5.2008, str. 1.).

8. Ako uvjeti iz stavka 3. ili 7. više nisu ispunjeni, države članice mogu povući boravišnu dozvolu državljanina treće zemlje i, prema potrebi, članovima njegove obitelji u skladu s nacionalnim pravom.

9. Druge države članice mogu primijeniti ovaj članak na istraživače i, prema potrebi, članove obitelji istraživača ili studente koji borave ili su boravili u dotičnoj drugoj državi članici u skladu s člankom 28., 29., 30. ili 31.

Članak 26.

Članovi obitelji istraživača

1. Kako bi se članovima obitelji istraživača dopustilo da se pridruže istraživaču u prvoj državi članici ili, u slučaju dugoročne mobilnosti, u drugim državama članicama, države članice primjenjuju odredbe Direktive 2003/86/EZ s odstupanjima utvrđenima u ovom članku.

2. Odstupajući od članka 3. stavka 1. i članka 8. Direktive 2003/86/EZ, izdavanje boravišne dozvole članovima obitelji ne smije ovisiti o zahtjevu da istraživač ima osnovane izgleda za stjecanje prava na stalni boravak i da ima minimalno razdoblje boravka.

3. Odstupajući od članka 4. stavka 1. zadnjeg podstavka i članka 7. stavka 2. Direktive 2003/86/EZ, uvjeti i mjere za integraciju iz tih odredaba mogu se primijeniti tek nakon što je dotičnim osobama izdana boravišna dozvola.

4. Odstupajući od članka 5. stavka 4. prvog podstavka Direktive 2003/86/EZ, država članica izdaje boravišne dozvole članovima obitelji, ako su ispunjeni uvjeti za spajanje obitelji, u roku od 90 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva. Nadležno tijelo dotične države članice obrađuje zahtjev za članove obitelji istodobno kada i zahtjev za prihvata ili za dugoročnu mobilnost za istraživača, u slučaju da je zahtjev za obitelj istraživača podnesen istodobno. Boravišna dozvola za članove obitelji izdaje se samo ako je istraživaču izdano odobrenje na temelju članka 17.

5. Odstupajući od članka 13. stavaka 2. i 3. Direktive 2003/86/EZ, razdoblje važenja boravišne dozvole članova obitelji u pravilu završava na datum isteka odobrenja za istraživača. To uključuje, prema potrebi, odobrenja izdana istraživaču za potrebe traženja zaposlenja ili poduzetništva kako je predviđeno u članku 25. Države članice mogu zahtijevati da razdoblje važenja putnih isprava članova obitelji pokriva barem razdoblje trajanja planiranog boravka.

6. Odstupajući od članka 14. stavka 2. druge rečenice Direktive 2003/86/EZ, prva država članica ili, u slučaju dugoročne mobilnosti, druge države članice ne primjenjuju rokove u pogledu pristupa tržištu rada za članove obitelji, osim u iznimnim okolnostima kao što su posebno visoke razine nezaposlenosti.

POGLAVLJE VI.

MOBILNOST MEĐU DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 27.

Mobilnost unutar EU-a

1. Državljanin treće zemlje koji ima važeće odobrenje koje je izdala prva država članica u svrhu studija u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta ili za potrebe istraživanja imaju pravo na ulazak i boravak kako bi proveli dio studija ili istraživanja u jednoj ili nekoliko drugih država članica na temelju tog odobrenja i važeće putne isprave pod uvjetima utvrđenima u člancima 28., 29. i 31. te podložno članku 32.

2. Tijekom mobilnosti iz stavka 1. istraživači uz istraživačke aktivnosti mogu i podučavati, a studenti uz studij mogu i raditi, u jednoj ili nekoliko drugih država članica u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 23. odnosno članku 24.

3. Ako istraživač prijeđe u drugu državu članicu u skladu s člankom 28. ili 29., članovima obitelji koji imaju boravišnu dozvolu izdanu u skladu s člankom 26. odobrava se da prate istraživača u okviru mobilnosti istraživača pod uvjetima utvrđenima u članku 30.

Članak 28.

Kratkoročna mobilnost istraživača

1. Istraživači koji imaju važeće odobrenje koje je izdala prva država članica imaju pravo na boravak kako bi proveli dio svojeg istraživanja u bilo kojoj istraživačkoj organizaciji u jednoj ili nekoliko drugih država članica u trajanju od najviše 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana po državi članici, podložno uvjetima iz ovog članka.

2. Druga država članica može zahtijevati da istraživač, istraživačka organizacija u prvoj državi članici ili istraživačka organizacija u drugoj državi članici obavijesti nadležna tijela prve države članice i druge države članice o namjeri istraživača da provede dio istraživanja u istraživačkoj organizaciji u drugoj državi članici.

U takvim slučajevima druga država članica omogućuje obavješćivanje bilo:

- (a) u trenutku podnošenja zahtjeva u prvoj državi članici ako je mobilnost u drugu državu članicu već predviđena u toj fazi; ili
- (b) nakon što je istraživaču odobren prihvrat u prvoj državi članici, čim bude poznata namjera o mobilnosti u drugu državu članicu.

3. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (a) i ako druga država članica nije uložila prigovor prvoj državi članici u skladu sa stavkom 7., mobilnost istraživača u drugu državu članicu može se ostvariti u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja važenja odobrenja.

4. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (b), mobilnost može započeti odmah nakon obavješćivanja druge države članice ili u bilo kojem trenutku nakon toga tijekom razdoblja važenja odobrenja.

5. Obavijest uključuje važeću putnu ispravu, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (a), i važeće odobrenje koje je izdala prva država članica koje pokriva razdoblje mobilnosti.

6. Druga država članica može zahtijevati da obavijest uključuje sljedećih dokumenata i informacija:

- (a) sporazuma o gostovanju u prvoj državi članici kako je navedeno u članku 10. ili, ako druga država članica to zahtijeva, sporazum o gostovanju sklopljen s istraživačkom organizacijom u drugoj državi članici;
- (b) ako to nije navedeno u sporazumu o gostovanju, planiranog trajanja i datuma mobilnosti;
- (c) dokaza da istraživač ima zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (c);
- (d) dokaza da će istraživač tijekom boravka imati dostatna sredstva da pokrije svoje troškove boravka bez uporabe sustava socijalne pomoći države članice, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (e), kao i troškova putovanja u prvu državu članicu u slučajevima iz članka 32. stavka 4. točke (b).

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da prije početka mobilnosti dostavi adresu dotičnog istraživača na državnom području druge države članice.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

7. Na temelju obavijesti iz stavka 2. druga država članica može uložiti prigovor na mobilnost istraživača na svoje državno područje u roku od 30 dana od primitka potpune obavijesti ako:

- (a) uvjeti iz stavka 5. ili, ako je primjenjivo, stavka 6. nisu ispunjeni;
- (b) primjenjuje se jedan od razloga za odbijanje iz članka 20. stavka 1. točaka (b) ili (c) ili stavka 2. toga članka;
- (c) ostvareno je najdulje trajanje boravka iz stavka 1.

8. Istraživačima za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.
9. Nadležna tijela druge države članice pisanim putem bez odgađanja obavješćuju nadležna tijela prve države članice i podnositelja obavijesti o svojem prigovoru na mobilnost. Ako druga država članica uloži prigovor na mobilnost u skladu sa stavkom 7. i ako mobilnost još nije nastupila, istraživač ne smije provesti dio istraživanja u istraživačkoj organizaciji u drugoj državi članici. Ako je mobilnost već nastupila, primjenjuje se članak 32. stavak 4.
10. Nakon što istekne razdoblje prigovora, druga država članica može istraživaču izdati dokument kojim se potvrđuje da on ima pravo boraviti na njezinu državnom području i uživati prava predviđena ovom Direktivom.

Članak 29.

Dugoročna mobilnost istraživača

1. U vezi s istraživačima koji imaju važeće odobrenje koje je izdala prva država članica i koji namjeravaju boraviti kako bi proveli dio svog istraživanja u bilo kojoj istraživačkoj organizaciji u jednoj ili nekoliko drugih država članica u trajanju od više od 180 dana po državi članici, druga država članica ili:

- (a) primjenjuje članak 28. i istraživaču dopušta boravak na državnom području na temelju i tijekom razdoblja važenja odobrenja koje je izdala prva država članica; ili
- (b) primjenjuje postupak predviđen u stavcima od 2. do 7.

Druga država članica može odrediti najdulje razdoblje dugoročne mobilnosti istraživača koje ne smije biti kraće od 360 dana.

2. Ako je podnesen zahtjev za dugoročnu mobilnost:

- (a) druga država članica može zahtijevati da istraživač, istraživačka organizacija u prvoj državi članici, ili istraživačka organizacija u drugoj državi članici prosljedi sljedeće dokumente:
 - i. važeću putnu ispravu, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (a) i važeće odobrenje koje je izdala prva država članica;
 - ii. dokaz da istraživač ima zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (c);
 - iii. dokaz da će istraživač tijekom boravka imati dostatna sredstva da pokrije svoje troškove boravka bez uporabe sustava socijalne pomoći države članice, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (e), kao i troškova putovanja u prvu državu članicu u slučajevima iz članka 32. stavka 4. točke (b);
 - iv. sporazum o gostovanju u prvoj državi članici kako je navedeno u članku 10. ili, ako druga država članica to zahtijeva, sporazum o gostovanju sklopljen s istraživačkom organizacijom u drugoj državi članici;
 - v. ako to nije navedeno ni u jednom od dokumenata koje je dostavio podnositelj zahtjeva, planirano trajanje i datume mobilnosti.

Druga država članica može zahtijevati od podnositelja zahtjeva da dostavi adresu dotičnog istraživača na njezinu državnom području. Ako se nacionalnim pravom druge države članice zahtijeva da se adresa dostavi u trenutku podnošenja zahtjeva, a dotični istraživač još ne zna svoju buduću adresu, ta država članica prihvaća privremenu adresu. U takvom slučaju istraživač dostavlja svoju stalnu adresu najkasnije u trenutku izdavanja odobrenja za dugoročnu mobilnost.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja zahtjeva da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica;

- (b) druga država članica donosi odluku o zahtjevu za dugoročnu mobilnost i o odluci u pisanom obliku obavješćuje podnositelja zahtjeva što je prije moguće, ali najkasnije 90 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva nadležnim tijelima druge države članice;
- (c) istraživač nije obavezan napustiti državna područja država članica u svrhu podnošenja zahtjeva i ne podliježe obvezi posjedovanja vize;

- (d) istraživaču je dopušteno da provodi dio istraživanja u istraživačkoj organizaciji u drugoj državi članici dok nadležna tijela donesu odluku o zahtjevu za dugoročnu mobilnost pod sljedećim uvjetima:
- da ni razdoblje iz članka 28. stavka 1. ni razdoblje važenja odobrenja koje je izdala prva država članica nije isteklo; i
 - ako druga država članica to zahtijeva, da je potpun zahtjev podnesen drugoj državi članici najmanje 30 dana prije početka dugoročne mobilnosti istraživača;
- (e) zahtjev za dugoročnu mobilnost ne može se podnijeti istodobno kada i obavijest o kratkoročnoj mobilnosti. Ako se nakon početka kratkoročne mobilnosti istraživača pojavi potreba za dugoročnom mobilnošću, druga država članica može zahtijevati da se zahtjev za dugoročnu mobilnost podnese najmanje 30 dana prije isteka razdoblja kratkoročne mobilnosti.
3. Druga država članica može odbiti zahtjev za dugoročnu mobilnost ako:
- uvjeti iz stavka 2. točke (a) nisu ispunjeni;
 - primjenjuje se jedan od razloga za odbijanje iz članka 20., uz iznimku stavka 1. točke (a) tog članka;
 - odobrenje istraživača u prvoj državi članici istekne tijekom postupka; ili
 - ako je primjenjivo, ostvareno je najdulje trajanje boravka kako je definirano u stavku 1. drugom podstavku.
4. Istraživačima za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.
5. Ako druga država članica donese pozitivnu odluku o zahtjevu za dugoročnu mobilnost kako je navedeno u stavku 2. ovog članka, istraživaču se izdaje odobrenje u skladu s člankom 17. stavkom 4. Druga država članica obavješćuje nadležna tijela u prvoj državi članici u slučaju izdavanja odobrenja za dugoročnu mobilnost.
6. Druga država članica može povući odobrenje za dugoročnu mobilnost u ako:
- uvjeti iz stavka 2. točke (a) ili stavka 4. ovog članka više nisu ispunjeni; ili
 - primjenjuje se jedan od razloga za povlačenje odobrenja iz članka 21., uz iznimku stavka 1. točke (a), stavka 2. točke (f) te stavaka 3., 5. i 6. tog članka
7. Kada država članica donese odluku o dugoročnoj mobilnosti, članak 34. stavci od 2. do 5. primjenjuju se odgovarajući način.

Članak 30.

Mobilnost članova obitelji istraživača

1. Članovi obitelji istraživača koji imaju važeću boravišnu dozvolu koju je izdala prva država članica imaju pravo na ulazak i boravak u jednoj ili nekoliko drugih država članica kako bi pratili istraživača.
2. Kada primjenjuje postupak obavješćivanja iz članka 28. stavka 2., druga država članica zahtijeva prosljeđivanje sljedećih dokumenata i informacija:
- dokumenata i informacija koji se zahtijevaju na temelju članka 28. stavka 5. i članka 28. stavka 6. točkama (b), (c) i (d) povezanih s članovima obitelji u pratnji istraživača;
 - dokaz da je član obitelji boravio u prvoj državi članici kao član obitelji istraživača u skladu s člankom 26.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

Druga država članica može uložiti prigovor na mobilnost člana obitelji na svoje državno područje ako nisu ispunjeni uvjeti navedeni u prvom podstavku. Na te članove obitelji na odgovarajući se način primjenjuje članak 28. stavak 7. točke (b) i (c) te članak 28. stavak 9.

3. Kada druga država članica primjenjuje postupak iz članka 29. stavka 1. točke (b), zahtjev podnosi istraživač ili članovi obitelji istraživača nadležnim tijelima druge države članice. Druga država članica zahtijeva od podnositelja zahtjeva da proslijedi sljedeće dokumente i informacije u odnosu na članove obitelji:

(a) dokumente i informacije koji se zahtijevaju na temelju članka 29. stavka 2. točke (a) podtočaka i., ii., iii. i v. povezanih s članovima obitelji u pratnji istraživača;

(b) dokaz da je član obitelji boravio u prvoj državi članici kao član obitelji istraživača u skladu s člankom 26.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja zahtjeva da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

Druga država članica može odbiti zahtjev za dugoročnu mobilnost člana obitelji na svoje državno područje ako nisu ispunjeni uvjeti navedeni u prvom podstavku. Na te članove obitelji na odgovarajući se način primjenjuje članak 29. stavak 2. točke (b) i (c), članak 29. stavak 3. točke (b), (c) i (d), članak 29. stavak 5., članak 29. stavak 6. točka (b) i članak 29. stavak 7.

Važenje odobrenja za dugoročnu mobilnost članova obitelji u pravilu istječe na datum isteka istraživačeva odobrenja koje je izdala druga država članica.

Odobrenje za dugoročnu mobilnost za članove obitelji može se povući ili se njihovo produljenje može odbiti ako se odobrenje za dugoročnu mobilnost istraživača u čijoj su pratnji povuče ili se njegovo produljenje odbije, a oni nemaju pravo boravka neovisno o tome.

4. Članovima obitelji za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.

Članak 31.

Mobilnost studenata

1. Studenti koji imaju važeće odobrenje koje je izdala prva država članica i koji su obuhvaćeni programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta imaju pravo na ulazak i boravak kako bi proveli dio svog studija na visokom učilištu u jednoj ili nekoliko drugih država članica tijekom razdoblja od najviše 360 dana po državi članici pod uvjetima utvrđenima u stavicama od 2. do 10.

Student koji nije obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta podnosi zahtjev za odobrenje ulaska u drugu državu članicu i boravka u njoj kako bi proveo dio studija na visokom učilištu u skladu s člancima 7. i 11.

2. Druga država članica može zahtijevati da visoko učilište u prvoj državi članici, visoko učilište u drugoj državi članici ili student obavijesti nadležna tijela prve države članice i druge države članice o namjeri studenta da provede dio studija na visokom učilištu u drugoj državi članici.

U takvim slučajevima druga država članica omogućuje obavješćivanje bilo:

(a) u trenutku podnošenja zahtjeva u prvoj državi članici ako je mobilnost u drugu državu članicu već predviđena u toj fazi; ili

(b) nakon što je studentu odobren prihvata u prvoj državi članici, čim bude poznata namjera o mobilnosti u drugu državu članicu.

3. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (a) i ako druga država članica nije uložila prigovor prvoj državi članici u skladu sa stavkom 7., mobilnost studenta u drugu državu članicu može se ostvariti u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja važenja odobrenja.

4. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (b) i ako druga država članica nije uložila pisani prigovor na mobilnost studenta u skladu sa stavicama 7. i 9., smatra se da je mobilnost odobrena i može se ostvariti u drugoj državi članici.

5. Obavijest uključuje važeću putnu ispravu, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (a) i važeće odobrenje koje je izdala prva država članica koje pokriva ukupno razdoblje mobilnosti.

6. Druga država članica može zahtijevati da obavijest uključuje proslijeđivanje sljedećih dokumenata i informacija:

- (a) dokaza da student provodi dio svog studija u drugoj državi članici u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta i dokaza da je student primljen na visoko učilište u drugoj državi članici;
- (b) ako to nije navedeno pod točkom (a), planiranog trajanja i datuma mobilnosti;
- (c) dokaza da student ima zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (c);
- (d) dokaza da će student tijekom boravka imati dostatna sredstva da pokrije troškove boravka bez uporabe sustava socijalne pomoći države članice, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (e), troškova studija, kao i troškova putovanja u prvu državu članicu u slučajevima iz članka 32. stavka 4. točke (b);
- (e) dokaza da su plaćene naknade koje naplaćuje visoko učilište, prema potrebi.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da prije početka mobilnosti dostavi adresu dotičnog studenta na državnom području druge države članice.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da dostavi dokumente na službenom jeziku dotične države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

7. Na temelju obavijesti iz stavka 2., druga država članica može uložiti prigovor na mobilnost studenta na svoje državno područje u roku od 30 dana od primitka potpune obavijesti ako:

- (a) uvjeti iz stavaka 5. ili 6. nisu ispunjeni;
- (b) primjenjuje se jedan od razloga za odbijanje iz članka 20. stavka 1. točaka (b) ili (c) ili stavka 2. toga članka;
- (c) ako je ostvareno najdulje trajanje boravka iz stavka 1.

8. Studentima za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.

9. Nadležna tijela druge države članice pisanim putem bez odgađanja obavješćuju nadležna tijela prve države članice i podnositelja obavijesti o svojem prigovoru na mobilnost. Ako druga država članica uloži prigovor na mobilnosti u skladu sa stavkom 7., student ne smije provesti dio studija na visokom učilištu u drugoj državi članici.

10. Nakon što istekne razdoblje prigovora, druga država članica može studentu izdati dokument kojim se potvrđuje da on ima pravo na boravak na njezinu državnom području i uživati prava predviđena ovom Direktivom.

Članak 32.

Zaštitne mjere i sankcije u slučajevima mobilnosti

1. Ako odobrenje za potrebe istraživanja ili studija izdaju nadležna tijela države članice koja ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu u cijelosti, a istraživač ili student prijeđe vanjsku granicu kako bi ušao u drugu državu članicu u okviru mobilnosti, nadležna tijela druge države članice imaju pravo zahtijevati važeće odobrenje koje je izdala prva država članica kao dokaz mobilnosti i:

- (a) primjerak obavijesti u skladu s člankom 28. stavkom 2. ili člankom 31. stavkom 2.; ili
- (b) ako druga država članica dopušta mobilnost bez obavijesti, dokaz da student provodi dio studija u drugoj državi članici u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta, ili za istraživače, primjerak sporazuma o gostovanju u kojem su navedene pojedinosti o mobilnosti istraživača ili, ako pojedinosti o mobilnosti nisu navedene u sporazumu o gostovanju, pismo istraživačke organizacije u drugoj državi članici u kojem se navode barem trajanje mobilnosti unutar Unije i lokacija istraživačke organizacije u drugoj državi članici.

U slučaju članova obitelji istraživača nadležna tijela druge države članice imaju pravo kao dokaz o mobilnosti zahtijevati važeće odobrenje koje je izdala prva država članica i primjerak obavijesti u skladu s člankom 30. stavkom 2. ili dokaz da su u pratnji istraživača.

2. Ako nadležna tijela prve države članice povuku odobrenje, o tome odmah obavješćuju nadležna tijela druge države članice, prema potrebi.

3. Druga država članica može zahtijevati da je subjekt domaćin druge države članice ili istraživač ili student obavješćuje o svakoj promjeni koja utječe na uvjete na temelju kojih je mobilnost dopuštena.

4. Ako istraživač ili, prema potrebi, članovi njegove obitelji, ili student ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za mobilnost:

- (a) druga država članica može zahtijevati da istraživač i, prema potrebi, članovi njegove obitelji, ili student odmah prekinu sve aktivnosti i napuste njezino državno područje;
- (b) prva država članica na zahtjev druge države članice bez formalnosti i bez odgađanja dopušta ponovni ulazak istraživača i, prema potrebi, članova njegove obitelji ili studenta. Te se odredbe također primjenjuju ako je odobrenje koje je izdala prva država članica isteklo ili je povučeno tijekom razdoblja mobilnosti na području druge države članice.

5. Ako istraživač ili članovi njegove obitelji ili student prijeđu vanjsku granicu države članice koja u cijelosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, ta država članica provjerava Schengenski informacijski sustav. Ta država članica odbija ulazak ili ulaže prigovor na mobilnost osoba za koje je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje u svrhu odbijanja ulaska i boravka.

POGLAVLJE VII.

POSTUPAK I TRANSPARENTNOST

Članak 33.

Sankcije protiv subjekata domaćina

Države članice mogu predvidjeti sankcije protiv subjekata domaćina ili, u slučajevima iz članka 24., poslodavaca koji nisu ispunili svoje obveze iz ove Direktive. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 34.

Postupovna jamstva i transparentnost

1. Nadležna tijela dotične države članice donose odluku o zahtjevu za izdavanje odobrenja ili produljenje odobrenja i pisanim putem obavješćuju podnositelja zahtjeva o odluci, u skladu s postupcima obavješćivanja prema nacionalnom pravu, što je prije moguće, ali najkasnije 90 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, ako se postupak prihvata odnosi na odobrenog subjekta domaćina kako je navedeno u člancima 9. i 15., odluka o potpunom zahtjevu donosi se što je prije moguće, ali najkasnije u roku od 60 dana.

3. Ako su informacije ili dokumentacija priložene u potporu zahtjevu nepotpune, nadležna tijela u razumnom razdoblju obavješćuju podnositelja zahtjeva o potrebnim dodatnim informacijama te određuju razuman rok za njihovu dostavu. Razdoblje iz stavaka 1. ili 2. suspendira se dok nadležna tijela ne dobiju tražene dodatne informacije. Ako dodatne informacije ili dokumenti ne budu dostavljeni unutar roka, zahtjev se može odbiti.

4. Podnositelju zahtjeva u pisanom obliku dostavljaju se razlozi za odluku kojom se zahtjev proglašava nedopuštenim ili se on odbija ili se odbija produljenje. Razlozi za odluku o povlačenju odobrenja dostavljaju se u pisanom obliku državljaninu treće zemlje. Razlozi za odluku o povlačenju odobrenja mogu se dostaviti u pisanom obliku i subjektu domaćinu.

5. Svaka odluka kojom se zahtjev za odobrenje proglašava nedopuštenim ili se odbija, kojom se odbija produljenje odobrenja ili kojom se odobrenje povlači može se pravno osporavati u dotičnoj državi članici u skladu s nacionalnim pravom. U pisanoj obavijesti navodi se sud ili upravno tijelo kojem se može podnijeti žalba te rok za podnošenje žalbe.

Članak 35.

Transparentnost i pristup informacijama

Države članice omogućuju podnositeljima zahtjeva jednostavan pristup informacijama o cjelokupnoj dokaznoj dokumentaciji potrebnoj za podnošenje zahtjeva te informacijama o uvjetima ulaska i boravka, uključujući prava, obveze i postupovne zaštitne mjere, državljana trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive i, prema potrebi, članova njihovih obitelji. To uključuje, prema potrebi, iznos mjesečnih dostatnih sredstava, uključujući dostatna sredstva potrebna za pokrivanje troškova studija ili troškova osposobljavanja, ne dovodeći u pitanje pojedinačno ispitivanje svakog slučaja i primjenjivih naknada.

Nadležna tijela u svakoj državi članici objavljuju popis subjekata domaćina odobrenih za potrebe ove Direktive. Ažurirane inačice takvih popisa objavljuju se što je prije moguće nakon svake njihove izmjene.

Članak 36.

Naknade

Države članice mogu zahtijevati od državljana trećih zemalja, uključujući, prema potrebi, članove obitelji, ili od subjekata domaćina da plate naknade za obradu obavijesti i zahtjeva u skladu s ovom Direktivom. Razina takvih naknada ne smije biti nerazmjerna ili previsoka.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Suradnja među kontaktnim točkama

1. Države članice imenuju kontaktne točke koje učinkovito surađuju i odgovorne su za primanje i proslijeđivanje informacija potrebnih za provedbu članaka od 28. do 32. Države članice prednost daju razmjeni informacija elektroničkim putem.
2. Svaka država članica obavješćuje druge države članice putem nacionalnih kontaktnih točaka iz stavka 1. o:
 - (a) postupcima koji se primjenjuju na mobilnost iz članaka od 28. do 31.;
 - (b) tome dopušta li ta država članica samo prihvrat studenata i istraživača putem odobrenih istraživačkih organizacija ili visokih učilišta;
 - (c) multilateralnim programima za studente i istraživače koji uključuju mjere mobilnosti i sporazume između dvaju ili više visokih učilišta.

Članak 38.**Statistika**

1. Države članice Komisiji dostavljaju statistiku o broju odobrenja izdanih za potrebe ove Direktive i obavijesti primljenih u skladu s člankom 28. stavkom 2. ili člankom 31. stavkom 2. te, u mjeri u kojoj je to moguće, o broju državljana trećih zemalja čija su odobrenja produljena ili povučena. Na isti se način dostavlja statistika o članovima obitelji istraživača kojima je odobren prihvat. Ti se statistički podaci razvrstavaju prema državljanstvu i, u mjeri u kojoj je to moguće, prema razdoblju važenja odobrenja.
2. Statistika iz stavka 1. odnosi se na referentna razdoblja jedne kalendarske godine i dostavlja se Komisiji u roku od šest mjeseci od završetka referentne godine. Prva je referentna godina 2019.
3. Statistika iz stavka 1. dostavlja se u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Članak 39.**Izvrješćivanje**

Komisija periodično, a prvi puta 23. svibnja 2023. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Direktive u državama članicama te prema potrebi predlaže izmjene.

Članak 40.**Prenošenje**

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 23. svibnja 2018. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive stavljene izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 41.**Stavljanje izvan snage**

Direktive 2004/114/EZ i 2005/71/EZ stavljaju se izvan snage za države članice koje obvezuje ova Direktiva s učinkom od 24. svibnja 2018., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo tih direktiva koje su navedene u dijelu B Priloga I. ovoj Direktivi.

Za države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskim tablicama iz Priloga II.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

Članak 42.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 43.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. svibnja 2016.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

PRILOG I.

Dio A

Direktive stavljene izvan snage

(iz članka 41.)

Direktiva Vijeća 2004/114/EZ

(SL L 375, 23.12.2004., str. 12.)

Direktiva Vijeća 2005/71/EZ

(SL L 289, 3.11.2005., str. 15.)

Dio B

Rokovi za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo (i datumi početka primjene)

(iz članka 41.)

Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene
2004/114/EZ	12.1.2007.	
2005/71/EZ	12.10.2007.	

PRILOG II.

Korelacijske tablice

Direktiva 2004/114/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. točka (a)	Članak 1. točka (a)
Članak 1. točka (b)	—
—	Članak 1. točka (b)
Članak 2., uvodni tekst	Članak 3., uvodni tekst
Članak 2. točka (a)	Članak 3. točka 1.
Članak 2. točka (b)	Članak 3. točka 3
Članak 2. točka (c)	Članak 3. točka 4.
Članak 2. točka (d)	Članak 3. točka 5.
—	Članak 3. točka 6.
Članak 2. točka (e)	Članak 3. točke 11. i 13.
Članak 2. točka (f)	Članak 3. točka 7.
Članak 2. točka (g)	Članak 3. točka 22.
—	Članak 3. točka 8.
—	Članak 3. točka 12.
—	Članak 3. točke od 14. do 21.
—	Članak 3. točke 23. i 24.
Članak 3. stavak 1.	Članak 2. stavak 1.
Članak 3. stavak 2. točke (a) do (d)	Članak 2. stavak 2. točke od (a) do (d)
Članak 3. stavak 2. točka (e)	—
—	Članak 2. stavak 2. točke od (e) do (g)
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5. stavak 1.
—	Članak 5. stavci 2. i 3.
—	Članak 6.
Članak 6. stavak 1. točke od (a) do (c) i točka (e)	Članak 7. stavak 1. točke od (a) do (d)
Članak 6. stavak 1. točka (d)	Članak 7. stavak 6.
Članak 6. stavak 2.	—
—	Članak 7. stavci 2. i 3.
Članak 7. stavak 1., uvodni tekst	Članak 11. stavak 1., uvodni tekst
Članak 7. stavak 1. točka (a)	Članak 11. stavak 1. točka (a)
Članak 7. stavak 1. točka (b)	Članak 7. stavak 1. točka (e) i članak 11. stavak 1. točka (d)
Članak 7. stavak 1. točka (c)	Članak 11. stavak 1. točka (c)
Članak 7. stavak 1. točka (d)	Članak 11. stavak 1. točka (b)

Direktiva 2004/114/EZ	Ova Direktiva
Članak 7. stavak 2.	Članak 11. stavak 2.
—	Članak 11. stavak 3.
Članak 8.	Članak 31.
Članak 9. stavci 1. i 2.	Članak 12. stavci 1. i 2.
Članak 10., uvodni tekst	Članak 13. stavak 1., uvodni tekst
Članak 10. točka (a)	Članak 13. stavak 1. točka (a)
—	Članak 13. stavak 1. točka (b)
Članak 10. točka (b)	Članak 7. stavak 1. točka (e) i članak 13. stavak 1. točka (c)
Članak 10. točka (c)	Članak 13. stavak 1. točka (d)
—	Članak 13. stavak 1. točke (e) i (f)
—	Članak 13. stavci od 2. do 4.
Članak 11., uvodni tekst	Članak 14. stavak 1., uvodni tekst
Članak 11. točka (a)	Članak 14. stavak 2.
Članak 11. točka (b)	Članak 14. stavak 1. točka (a)
—	Članak 14. stavak 1. točka (b)
Članak 11. točka (c)	Članak 14. stavak 1. točka (c)
Članak 11. točka (d)	Članak 14. stavak 1. točka (d)
Članak 12. stavak 1.	Članak 18. stavak 2.
Članak 12. stavak 2.	Članak 21. stavak 2. točka (f)
Članak 13.	Članak 18. stavak 4.
Članak 14.	Članak 18. stavak 6.
Članak 15.	Članak 18. stavak 7.
—	Članak 18. stavci 3., 5., 8. i 9.
—	Članci 16., 17. i 19.
Članak 16. stavak 1.	Članak 21. stavak 1. točke (a) i (b)
—	Članak 21. stavak 1. točke (c) i (d)
Članak 16. stavak 2.	Članak 21. stavak 4.
—	Članak 21. stavak 2. točka od (a) do (e)
—	Članak 21. stavak 3.
—	Članak 21. stavci od 5. do 7.
—	Članak 22. stavci 3. i 4.
Članak 17. stavak 1., prvi podstavak, prva rečenica	Članak 24. stavak 1.
Članak 17. stavak 1., prvi podstavak, druga rečenica	Članak 24. stavak 3.
Članak 17. stavak 1., drugi podstavak	Članak 24. stavak 2.
Članak 17. stavak 2.	Članak 24. stavak 3.
Članak 17. stavci 3. i 4.	—
—	Članak 24.
—	Članak 27.

Direktiva 2004/114/EZ	Ova Direktiva
—	Članak 30.
—	Članci 32. i 33.
Članak 18. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.
—	Članak 34. stavak 2.
Članak 18. stavci 2., 3. i 4.	Članak 34. stavci 3., 4. i 5.
Članak 19.	—
—	Članak 35., prvi podstavak
Članak 20.	Članak 36.
—	Članci 37. i 38.
Članak 21.	Članak 39.
Članci od 22. do 25.	—
—	Članci od 40. do 42.
Članak 26.	Članak 43.
—	Prilozi I. i II.

Direktiva 2005/71/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1. točka (a)
Članak 2., uvodni tekst	Članak 3., uvodni tekst
Članak 2. točka (a)	Članak 3. točka 1.
Članak 2. točka (b)	Članak 3. točka 9.
Članak 2. točka (c)	Članak 3. točka 10.
Članak 2. točka (d)	Članak 3. točka 2.
Članak 2. točka (e)	Članak 3. točka 22.
Članak 3. točka 1.	Članak 2. stavak 1.
Članak 3. stavak 2. točka (a)	Članak 2. stavak 2. točka (a)
Članak 3. stavak 2. točka (b)	—
Članak 3. stavak 2. točka (c)	Članak 2. stavak 2. točka (b)
Članak 3. stavak 2. točka (d)	—
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.
Članak 5. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.
Članak 5. stavak 3.	Članak 8. stavak 2.
Članak 5. stavak 4.	Članak 10. stavak 7.
Članak 5. stavak 5.	Članak 35., drugi stavak
Članak 5. stavak 6.	Članak 9. stavak 3.
Članak 5. stavak 7.	Članak 10. stavak 8.

Direktiva 2005/71/EZ	Ova Direktiva
Članak 6. stavak 1.	Članak 10. stavak 1.
—	Članak 10. stavak 2.
Članak 6. stavak 2. točka (a)	Članak 10. stavak 4.
Članak 6. stavak 2. točka (b)	Članak 7. stavak 1. točka (e)
Članak 6. stavak 2. točka (c)	Članak 7. stavak 1. točka (c)
Članak 6. stavak 2. točka (d)	Članak 10. stavak 3.
Članak 6. stavak 3.	—
Članak 6. stavci 4. i 5.	Članak 10. stavci 5. i 6.
Članak 7. stavak 1. točka (a)	Članak 7. stavak 1. točka (a)
Članak 7. stavak 1. točka (b)	Članak 8. stavak 1.
Članak 7. stavak 1. točka (c)	Članak 8. stavak 2.
Članak 7. stavak 1. točka (d)	Članak 7. stavak 6.
Članak 7. stavak 1., zadnji podstavak	—
Članak 7. stavak 2.	—
Članak 7. stavak 3.	Članak 5. stavak 3.
Članak 8.	Članak 18. stavak 1.
Članak 9.	Članak 26.
Članak 10. stavak 1.	Članak 21. stavak 1. točke (a), (b) i (d)
Članak 10. stavak 2.	Članak 21. stavak 4.
Članak 11. stavci 1. i 2.	Članak 23.
Članak 12.	Članak 22. stavci 1. i 2.
Članak 13.	Članci 28. i 29.
Članak 14. stavak 1.	Članak 7. stavak 5.
Članak 14. stavci 2. i 3.	Članak 7. stavak 4.
Članak 14. stavak 4.	Članak 5. stavak 3.
Članak 15. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.
—	Članak 34. stavak 2.
Članak 15. stavak 2.	Članak 34. stavak 3.
Članak 15. stavak 3.	Članak 34. stavak 4.
Članak 15. stavak 4.	Članak 34. stavak 5.
Članak 16.	Članak 39.
Članci od 17. do 20.	—
Članak 21.	Članak 43.

DIREKTIVA (EU) 2016/802 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 11. svibnja 2016.****o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima****(kodificirani tekst)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Direktiva Vijeća 1999/32/EZ ⁽³⁾ značajno je izmijenjena nekoliko puta ⁽⁴⁾. Radi jasnoće i racionalnosti tu bi Direktivu trebalo kodificirati.
- (2) Politika Unije u području okoliša, kako je utvrđena u programima djelovanja za okoliš, a posebno u Šestom programu djelovanja za okoliš donesenom Odlukom br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ i Sedmom programu djelovanja za okoliš donesenom Odlukom br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, kao jedan od svojih ciljeva ima postizanje razine kvalitete zraka koja ne dovodi do značajnih negativnih učinaka i rizika za ljudsko zdravlje i okoliš.
- (3) U članku 191. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) utvrđuje se da je politika Unije u području okoliša usmjerena prema postizanju visokog stupnja zaštite, uzimajući u obzir raznolike prilike u različitim regijama Unije.
- (4) Ovom Direktivom utvrđuje se maksimalni dopušteni sadržaj sumpora u teškom loživom ulju, plinskom ulju, brodskom plinskom ulju i brodskom dizelskom gorivu koja se koriste u Uniji.
- (5) Emisije koje proizvode brodovi izgaranjem brodskih goriva s visokim sadržajem sumpora pridonose onečišćenju zraka u obliku sumporovog dioksida i lebdećih čestica koje štete zdravlju ljudi i okolišu te doprinose taloženju kiselina. Bez provođenja mjera utvrđenih u ovoj Direktivi, emisije koje proizvode brodovi bi uskoro bile više od emisija iz svih kopnenih izvora.

⁽¹⁾ SL C 12, 15.1.2015., str. 117.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 9. ožujka 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 11. travnja 2016.

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 1999/32/EZ od 26. travnja 1999. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima i o izmjeni Direktive 93/12/EEZ (SL L 121, 11.5.1999., str. 13.).

⁽⁴⁾ Vidjeti Prilog III., dio A.

⁽⁵⁾ Odluka br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2002. o utvrđivanju Šestog programa djelovanja Zajednice za okoliš (SL L 242, 10.9.2002., str. 1.).

⁽⁶⁾ Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” (SL L 354, 28.12.2013., str. 171.).

- (6) Zakiseljavanje i prisutnost sumporovog dioksida u atmosferi štetno djeluju na osjetljive ekosustave, smanjuju raznolikost biološkog života i rekreacijsku vrijednost te štete proizvodnji usjeva i rastu šuma. Kisele kiše u gradovima mogu prouzročiti znatnu štetu građevinama i arhitektonskom naslijeđu. Onečišćenje sumporovim dioksidom može također znatno utjecati na zdravlje ljudi, posebno onih dijelova stanovništva koji boluju od bolesti dišnih organa.
- (7) Zakiseljavanje je prekogranična pojava koja zahtijeva rješenja i na razini Unije i na nacionalnoj ili lokalnoj razini.
- (8) Emisije sumporovog dioksida doprinose stvaranju lebdećih čestica u atmosferi.
- (9) Onečišćenje zraka koje uzrokuju brodovi na vezu je velik izazov za mnoge lučke gradove u njihovim naporima za postizanje Unijinih graničnih vrijednosti kvalitete zraka.
- (10) Države članice trebale bi poticati uporabu električne energije s obale jer se električna energija na današnjim brodovima obično dobiva radom pomoćnih motora.
- (11) Unija i pojedine države članice ugovorne su stranke Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu od 13. studenoga 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka. Drugi protokol Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu o prekograničnom onečišćenju sumporovim dioksidom predviđa da bi ugovorne stranke trebale smanjiti emisije sumporovog dioksida u skladu sa smanjenjem od 30 % navedenim u prvom protokolu ili više od toga te se drugi protokol Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu temelji na pretpostavci da će se prekoračenje kritičnih opterećenja i razina u nekim osjetljivim područjima nastaviti. Daljnje mjere u pogledu smanjenja emisija sumporovog dioksida i dalje će biti potrebne. Stoga bi ugovorne stranke trebale učiniti daljnje znatne pomake u smislu smanjenja emisija sumporovog dioksida.
- (12) Već desetljećima se zna kako je sumpor, koji je u malim količinama prirodno prisutan u nafti i ugljenu, glavni izvor emisija sumporovog dioksida, koje su jedan od glavnih uzroka „kiselih kiša” i onečišćenja zraka u mnogim urbanim i industrijskim područjima.
- (13) Studije su pokazale kako će koristi od smanjenja emisija sumporovog dioksida koje se postižu smanjenjem sadržaja sumpora u gorivima često biti znatno veće od procijenjenih troškova industrije u ovoj Direktivi. Postoji dobro utemeljena tehnologija smanjenja razine sumpora u tekućim gorivima.
- (14) U skladu s člankom 193. UFEU-a, ova Direktiva ne bi smjela sprječavati ni jednu državu članicu da zadrži ili uvede strože zaštitne mjere radi poticanja rane provedbe povezane s maksimalnim sadržajem sumpora u brodskim gorivima, primjerice uporabom metoda smanjenja emisija izvan kontrolnih područja emisija SO_x. Takve mjere moraju biti u skladu s Ugovorima te se o njima obavješćuje Komisiju.
- (15) Prije uvođenja novih, strožih zaštitnih mjera, država članica trebala bi izvijestiti Komisiju o nacrtu mjera u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (16) UFEU-om se zahtijeva uzimanje u obzir posebnih svojstava najudaljenijih regija Unije, to jest francuskih prekomorskih departmana, Azorskih otoka, Madeire i Kanarskih otoka.
- (17) U pogledu ograničenja sadržaja sumpora u teškom loživom ulju primjereno je predvidjeti odstupanja u državama članicama i regijama u kojima to dopuštaju uvjeti okoliša.
- (18) U pogledu ograničenja sadržaja sumpora u teškom loživom ulju, također je primjereno predvidjeti odstupanja u pogledu njegove uporabe u uređajima za loženje koji udovoljavaju graničnim vrijednostima utvrđenima u Direktivi 2001/80/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili u Prilogu V. Direktivi 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2001/80/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje (SL L 309, 27.11.2001., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

- (19) U rafinerijskim uređajima za loženje koji nisu obuhvaćeni odredbama članka 3. stavka 2. točke (d) ili članka 3. stavka 3. točke (c) ove Direktive, prosječna emisija sumporovog dioksida za takve uređaje ne bi trebala prelaziti granične vrijednosti postavljene Direktivom 2001/80/EZ ili Prilogom V. Direktivi 2010/75/EU ili nekom budućom revizijom tih direktiva. U primjeni tih direktiva države članice trebale bi imati na umu da zamjena gorivima različitim od onih navedenih u članku 2. ne bi trebala uzrokovati povećanje emisija onečišćujućih tvari koje stvaraju kiselošću.
- (20) Međunarodna pomorska organizacija (IMO) 2008. je usvojila rezoluciju o izmjeni Priloga VI. Protokolu iz 1997. u svrhu izmjene Međunarodne konvencije o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973., kako je izmijenjena pripadajućim Protokolom iz 1978. (MARPOL), koja sadrži pravila za sprečavanje onečišćenja zraka s brodova. Revidirani Prilog VI. MARPOL-u stupio je na snagu 1. srpnja 2010.
- (21) Revidirani Prilog VI. MARPOL-u uvodi, između ostalog, strože granične vrijednosti sumpora za brodska goriva u kontrolnim područjima emisija SO_x (1,00 % od 1. srpnja 2010. i 0,10 % od 1. siječnja 2015.) kao i u morskim područjima izvan kontrolnih područja emisija SO_x (3,50 % od 1. siječnja 2012. te, načelno, 0,50 % od 1. siječnja 2020.). Većina država članica obvezna je, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama, zahtijevati da brodovi koriste gorivo s maksimalnim sadržajem sumpora od 1,00 % u kontrolnim područjima emisija SO_x od 1. srpnja 2010. Kako bi se osigurala dosljednost s međunarodnim pravom kao i pravilno izvršavanje novih globalno utvrđenih standarda u pogledu sumpora u Uniji, ovu bi Direktivu trebalo uskladiti s revidiranim Prilogom VI. MARPOL-u. Radi osiguranja minimalne kakvoće goriva koje koriste brodovi za postizanje sukladnosti goriva ili tehnološke sukladnosti, u Uniji ne bi trebalo dopustiti uporabu brodskih goriva čiji sadržaj sumpora prelazi opći standard od 3,50 % mase, osim za goriva na brodovima koji koriste metode smanjenja emisija u zatvorenim sustavima.
- (22) U skladu s postupcima IMO-a, moguće su izmjene Priloga VI. MARPOL-u u pogledu kontrolnih područja emisija SO_x . U slučaju uvođenja dodatnih promjena, uključujući izuzeća, u vezi s primjenom graničnih vrijednosti kontrolnih područja emisija SO_x u Prilogu VI. MARPOL-u, Komisija bi trebala razmotriti sve takve promjene i, prema potrebi, bez odgode podnijeti potreban prijedlog u skladu s UFEU-om za potpuno usklađivanje ove Direktive s pravilima IMO-a u pogledu kontrolnih područja emisija SO_x .
- (23) Uvođenje svih novih kontrolnih područja emisija trebalo bi podlijeći procesu IMO-a u skladu s Prilogom VI. MARPOL-u i trebalo bi biti zasnovano na dobro utemeljenim okolišnim i gospodarskim razlozima te potkrijepljeno znanstvenim podacima.
- (24) U skladu s pravilom 18. revidiranog Priloga VI. MARPOL-u, države bi članice trebale nastojati osigurati dostupnost brodskih goriva koja su u skladu s ovom Direktivom.
- (25) S obzirom na globalnu dimenziju politika u području okoliša i emisija s brodova, trebalo bi postaviti ambiciozne emisijske standarde na globalnoj razini.
- (26) Unija će nastaviti zagovarati efikasniju zaštitu područja osjetljivih na emisije SO_x , kao i smanjenje normalne granične vrijednosti za vrlo laka brodska goriva u IMO-u.
- (27) Putnički brodovi djeluju ponajprije u lukama ili blizu obalnih područja te su njihovi utjecaji na zdravlje ljudi i okoliš značajni. Kako bi se poboljšala kvaliteta zraka oko luka i obala, ti brodovi moraju koristiti brodsko gorivo s maksimalnim sadržajem sumpora od 1,50 %, do primjene strožih standarda u pogledu sumpora za sve brodove u teritorijalnim morima, isključivim gospodarskim pojasovima i zonama kontrole onečišćenja država članica.
- (28) U svrhu olakšavanja prelaska na nove tehnologije motora s potencijalom za značajna daljnja smanjenja emisija u pomorskom sektoru, Komisija bi trebala ispitati i druge mogućnosti kako bi omogućila i potaknula korištenje plinskih motora u brodovima.
- (29) Za postizanje ciljeva ove Direktive potrebno je pravilno izvršavanje obveza u vezi sa sadržajem sumpora u brodskim gorivima. Iskustva iz provedbe Direktive 1999/32/EZ pokazala su da postoji potreba za jačim režimom praćenja i izvršavanja kako bi se osigurala pravilna provedba ove Direktive. Zbog toga je potrebno da države članice osiguraju dovoljno često i točno uzorkovanje brodskoga goriva stavljenog na tržište ili korištenog na brodovima kao i redovne provjere brodskih dnevnika i dostavnica o opskrbi broda gorivom. Također je potrebno da države članice uspostave sustav učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija za nesukladnost s odredbama ove Direktive. Kako bi se osigurala transparentnije informacije, također je prikladno predvidjeti objavu registra lokalnih dobavljača brodskih goriva.

- (30) Usklađivanje s niskim graničnim vrijednostima sumpora u brodskim gorivima, posebno u kontrolnim područjima emisija SO_x , može prouzročiti barem kratkoročno značajno povećanje cijene takvih goriva i negativno utjecati na konkurentnost kratke pomorske plovidbe u usporedbi s drugim načinima prijevoza kao i na konkurentnost industrija u zemljama koje graniče s kontrolnim područjima emisija SO_x . Potrebna su odgovarajuća rješenja za smanjenje troškova usklađivanja za pogođene industrije, kao što je dopuštanje alternativnih, troškovno učinkovitijih metoda postizanja sukladnosti od one zasnovane na gorivu i pružanje potpore kada je to potrebno. Komisija bi trebala, između ostalog na temelju izvješća država članica, pažljivo pratiti učinke usklađenosti brodskog sektora s novim standardima kakvoće goriva, posebno u pogledu mogućeg prelaska s pomorskog na kopneni prijevoz te bi, prema potrebi, trebala predložiti primjerene mjere za suzbijanje takvog trenda.
- (31) Važno je ograničiti prelazak s pomorskog na kopneni prijevoz s obzirom na to da bi porast udjela robe koja se prevozi cestom u mnogim slučajevima bio suprotan ciljevima Unije u pogledu klimatskih promjena te povećao prometno zagušenje.
- (32) Troškovi novih zahtjeva za smanjenjem emisija sumporovog dioksida mogli bi prouzročiti prelazak s pomorskog na kopneni prijevoz i mogli bi negativno utjecati na konkurentnost industrija. Komisija bi trebala što bolje iskoristiti instrumente poput programa Marco Polo i transeuropske prometne mreže kako bi pružila ciljanu pomoć i time rizik promjene vrste prijevoza svela na najmanju mjeru. Države članice mogu smatrati potrebnim pružiti potporu gospodarskim subjektima koji su pogođeni ovom Direktivom u skladu s primjenljivim pravilima o državnim potporama.
- (33) U skladu s postojećim smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša i ne dovodeći u pitanje buduće promjene istih, države članice mogu pružiti državne potpore gospodarskim subjektima koji su pogođeni ovom Direktivom, uključujući pomoć za naknadno opremanje postojećih plovila, ako se takve mjere državne potpore smatraju spojivima s unutarnjim tržištem u skladu s člancima 107. i 108. UFEU-a, posebno u odnosu na primjenljive smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša. U tom smislu, Komisija može uzeti u obzir da uporaba nekih metoda smanjenja emisija nadilazi zahtjeve ove Direktive jer se smanjuju ne samo emisije sumporovog dioksida već i druge emisije.
- (34) Trebalo bi olakšati pristup metodama smanjenja emisija. Te metode mogu omogućiti smanjenja emisija koja su barem jednaka ili čak veća od onih koja se mogu postići uporabom goriva s niskim sadržajem sumpora, pod uvjetom da nemaju značajne negativne učinke na okoliš, poput morskih ekosustava, i da se razvijaju na temelju odgovarajućih mehanizama odobravanja i kontrole. U Uniji bi trebalo priznati već poznate alternativne metode, poput korištenja sustava čišćenja ispušnih plinova na brodovima ili mješavine goriva i ukapljenog prirodnog plina ili korištenja biogoriva. Važno je promicati ispitivanje i razvoj novih metoda smanjenja emisija s ciljem, između ostalog, ograničavanja prelaska s pomorskog na kopneni prijevoz.
- (35) Metode smanjenja emisija imaju potencijal za značajna smanjenja emisija. Stoga bi Komisija trebala promicati ispitivanje i razvoj takvih tehnologija, između ostalog i tako da razmotri uspostavu zajedničkog programa sufinanciranja s industrijom zasnovanog na načelima sličnih programa poput programa Clean Sky.
- (36) U suradnji s državama članicama i dionicima, Komisija bi trebala nastaviti razvoj mjera utvrđenih u radnom dokumentu osoblja Komisije od 16. rujna 2011. pod naslovom „Smanjivanje emisija onečišćujućih tvari iz pomorskog prometa i zbirka alata za održivi vodni promet”.
- (37) U slučaju prekida u isporuci sirove nafte, naftnih derivata ili drugih ugljikovodika Komisija može odobriti primjenu više granične vrijednosti na državnom području određene države članice.
- (38) Države članice trebale bi utvrditi odgovarajuće mehanizme praćenja usklađenosti s odredbama ove Direktive. Komisiji bi se trebala podnositi izvješća o sadržaju sumpora u tekućim gorivima.
- (39) Ova Direktiva trebala bi sadržavati detaljne upute o sadržaju i obliku izvješća kako bi se osiguralo usklađeno izvješćivanje.

- (40) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom istovrijednih vrijednosti emisija za metode smanjenja emisija i kriterija za korištenje metoda smanjenja emisija utvrđenih u prilogima I. i II. ovoj Direktivi kako bi se prilagodili znanstvenom i tehničkom napretku na način koji osigurava strogu dosljednost s relevantnim instrumentima IMO-a te u vezi s izmjenom članka 2. točaka od (a) do (e) i (p), članka 13. stavka 2. točke (b) podtočke i. i članka 13. stavka 3. ove Direktive radi prilagodbe tih odredaba znanstvenom i tehničkom napretku. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.
- (41) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Direktive, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (42) Prikladno je da Odbor za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) koji je osnovan Uredbom (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ pomaže Komisiji u odobrenju metoda smanjenja emisija koje nisu obuhvaćene Direktivom Vijeća 96/98/EZ ⁽³⁾.
- (43) Za provedbu ove Direktive važne su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije. Države članice trebale bi u te sankcije uključiti novčane kazne koje su izračunane tako da te kazne odgovornima oduzmu najmanje imovinsku korist stečenu njihovim kršenjem i da se te novčane kazne postupno povećavaju za ponovljena kršenja. Države članice o odredbama u vezi s novčanim kaznama trebale bi obavijestiti Komisiju.
- (44) Ovom Direktivom ne bi trebalo dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u Prilogu III. dijelu B.,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Svrha i područje primjene

1. Svrha je ove Direktive smanjiti emisije sumporovog dioksida koje nastaju spaljivanjem određenih vrsta tekućih goriva i time smanjiti štetne posljedice takvih emisija za čovjeka i okoliš.

2. Smanjenja emisija sumporovog dioksida nastalih izgaranjem određenih tekućih naftnih goriva postižu se uvođenjem graničnih vrijednosti za sadržaj sumpora u tim gorivima kao uvjet za njihovu uporabu na državnim područjima, u teritorijalnim morima i isključivim gospodarskim pojasevima ili zonama kontrole onečišćenja država članica.

Međutim, ograničenja sadržaja sumpora u određenim tekućim naftnim gorivima utvrđena ovom Direktivom ne primjenjuju se na:

- (a) goriva namijenjena za istraživanje i ispitivanje;
- (b) goriva namijenjena za prerađu prije konačnog izgaranja;
- (c) goriva za prerađu u rafinerijama;
- (d) goriva koja se upotrebljavaju i stavljaju na tržište u najudaljenijim regijama Unije ako dotične države članice osiguraju da se u tim regijama:
 - i. poštuju norme kvalitete zraka;
 - ii. ne upotrebljavaju teška loživa ulja ako njihov sadržaj sumpora prelazi 3 % mase;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o osnivanju Odbora za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) i o izmjeni uređaba o pomorskoj sigurnosti i sprečavanju onečišćenja s brodova (SL L 324, 29.11.2002., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 96/98/EZ od 20. prosinca 1996. o pomorskoj opremi (SL L 46, 17.2.1997., str. 25.).

- (e) goriva koja rabe ratni brodovi i druga plovila u vojnoj uporabi. Svaka država članica, međutim, nastoji donošenjem primjerenih mjera koje ne dovode u pitanje rad ili radne sposobnosti tih brodova, osigurati da, koliko je primjereno i izvedivo, brodovi rade u skladu s ovom Direktivom;
- (f) bilo koju uporabu goriva na plovilu potrebnu radi osiguranja sigurnosti broda ili spašavanja života na moru;
- (g) bilo koju uporabu goriva na brodu potrebnu zbog štete nanese brodu ili njegovoj opremi ako su nakon nastanka štete poduzete sve primjerene mjere za sprečavanje ili svođenje prekomjerne emisije na najmanju mjeru i ako su mjere za otklanjanje štete poduzete što je prije moguće. To se ne primjenjuje ako su vlasnik ili zapovjednik prouzročili štetu namjerno ili iz nemara;
- (h) ne dovodeći u pitanje članak 5., goriva koja se koriste na plovilima na kojima se primjenjuju metode smanjenja emisija u skladu s člancima 8. i 10.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „teško loživo ulje” znači:
 - i. svako tekuće naftno gorivo, isključujući brodska goriva, obuhvaćeno oznakama KN od 2710 19 51 do 2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35 ili 2710 20 39; ili
 - ii. svako tekuće naftno gorivo, osim plinskog ulja kako je definirano u točki (b) i osim brodskih goriva kako su definirana u točkama (c), (d) i (e), koje zbog svojih ograničenja u pogledu destiliranja pripada kategoriji teških ulja koja su namijenjena uporabi kao gorivo i čijih se manje od 65 % volumena (uključujući gubitke) destilira na temperaturi od 250 °C metodom ASTM D86. Ako je postupak destiliranja nemoguće odrediti metodom ASTM D86, naftni proizvod se također svrstava u kategoriju teških loživih ulja;
 - (b) „plinsko ulje” znači:
 - i. svako tekuće naftno gorivo, isključujući brodska goriva, obuhvaćeno oznakama KN 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 17 ili 2710 20 19; ili
 - ii. svako tekuće naftno gorivo, isključujući brodska goriva, čijih se manje od 65 % volumena (uključujući gubitke) destilira na temperaturi od 250 °C i čijih se najmanje 85 % volumena (uključujući gubitke) destilira na temperaturi od 350 °C metodom ASTM D86.
- Ova definicija ne obuhvaća dizelska goriva kako su definirana u članku 2. točki 2. Direktive 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Goriva koja se koriste u izvancestovnim pokretnim strojevima i traktorima za poljoprivredu također nisu obuhvaćena ovom definicijom;
- (c) „brodsko gorivo” znači svako tekuće naftno gorivo namijenjeno za uporabu ili koje je u uporabi na plovilu, uključujući ta goriva definirana u normi ISO 8217. Obuhvaća svako tekuće naftno gorivo koje je u uporabi na plovilima unutarnje riječne plovidbe ili rekreacijskim plovilima, kako su definirana u članku 2. Direktive 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ odnosno članku 1. stavku 3. Direktive 94/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, kada ta plovila plove morem;
 - (d) „brodsko dizelsko gorivo” znači svako brodsko gorivo kako je definirano za kategoriju goriva DMB iz tablice 1. ISO 8217, osim upute na sadržaj sumpora;
 - (e) „brodsko plinsko ulje” znači svako brodsko gorivo kako je definirano za kategorije goriva DMX, DMA i DMZ iz tablice 1. ISO 8217, osim upute na sadržaj sumpora;

⁽¹⁾ Direktiva 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive Vijeća 93/12/EEZ (SL L 350, 28.12.1998., str. 58.).

⁽²⁾ Direktiva 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve (SL L 59, 27.2.1998., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 94/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 1994. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s rekreacijskim plovilima (SL L 164, 30.6.1994., str. 15.).

- (f) „MARPOL” znači Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973., kako je izmijenjena pripadajućim Protokolom iz 1978.;
- (g) „Prilog VI. MARPOL-u” znači prilog s naslovom „Pravila za sprečavanje onečišćenja zraka s brodova”, koji je Protokolom iz 1997. dodan MARPOL-u;
- (h) „kontrolna područja emisija SO_x” znači morska područja koja je Međunarodna pomorska organizacija (IMO) definirala kao takva u skladu s Prilogom VI. MARPOL-u;
- (i) „putnički brodovi” znači brodovi koji prevoze više od 12 putnika, pri čemu je putnik svaka osoba osim:
 - i. zapovjednika i članova posade ili drugih osoba zaposlenih ili angažiranih na brodu u bilo kojem svojstvu u vezi s aktivnosti toga broda; i
 - ii. djeteta mlađeg od jedne godine;
- (j) „linijski prijevoz” znači niz plovidaba putničkim brodom radi održavanja prometne veze između istih dviju ili više luka ili niz plovidaba iz iste luke i prema njoj bez pristajanja u međuvremenu:
 - i. prema objavljenom voznom redu; ili
 - ii. ako su plovidbe tako pravilne ili česte da se može prepoznati vozni red;
- (k) „ratni brod” znači brod koji pripada oružanim snagama države, obilježen vanjskim oznakama prema kojima se može prepoznati njegova državna pripadnost, pod zapovjedništvom časnika, kojega je vlada te države valjano ovlastila i čije je ime na odgovarajućem popisu časnika ili jednakovrijednom dokumentu, i s posadom za koju vrijedi uobičajena vojna stega;
- (l) „brodovi na vezu” znači brodovi koji su sigurno privezani ili usidreni u luci u Uniji za vrijeme utovara, istovara ili boravka u luci, uključujući vrijeme kada nema pretovara;
- (m) „stavljanje na tržište” znači dobava ili stavljanje na raspolaganje trećim osobama brodskih goriva za izgaranje na brodu bilo gdje unutar jurisdikcija država članica, uz plaćanje ili besplatno. Ono isključuje dobavu ili stavljanje na raspolaganje brodskih goriva za izvoz u brodskim spremnicima za teret;
- (n) „najudaljenije regije” znači francuski prekomorski departmani, Azori, Madeira i Kanarski otoci, kako je navedeno u članku 349. UFEU-a;
- (o) „metoda smanjenja emisija” znači svaka oprema, materijal, uređaj ili aparat koji se ugradi u brod ili drugi postupak, alternativno gorivo ili metoda postizanja sukladnosti koja se koristi kao alternativa brodskom gorivu s niskim sadržajem sumpora koja ispunjava zahtjeve navedene u ovoj Direktivi i koja se može potvrditi, kvantificirati i izvršiti;
- (p) „metoda ASTM” znači metode koje je Američko udruženje za ispitivanje i materijale utvrdilo u standardnim definicijama i specifikacijama za naftu i sredstva za podmazivanje u izdanju iz 1976.;
- (q) „uređaj za loženje” znači svaki tehnički uređaj u kojem goriva izgaraju radi korištenja topline koja tim spaljivanjem nastaje.

Članak 3.

Maksimalni sadržaj sumpora u teškom loživom ulju

1. Države članice osiguravaju da se na njihovom državnom području ne koriste teška loživa ulja ako njihov sadržaj sumpora prelazi 1,00 % mase.
2. Do 31. prosinca 2015., pod uvjetom odgovarajućeg praćenja emisija od strane nadležnih tijela, stavak 1. ne primjenjuje se na teška loživa ulja koja se koriste:
 - (a) u uređajima za loženje iz područja primjene Direktive 2001/80/EZ, a koji su podložni članku 4. stavku 1. ili 2. ili članku 4. stavku 3. točki (a) te Direktive te koji su u skladu s graničnim vrijednostima emisija sumporovog dioksida za takve uređaje utvrđenima u toj Direktivi;
 - (b) u uređajima za loženje iz područja primjene Direktive 2001/80/EZ, a koji su podložni članku 4. stavku 3. točki (b) i članku 4. stavku 6. te Direktive i čije prosječne mjesečne emisije sumporovog dioksida ne prelaze 1 700 mg/Nm³ pri volumnom udjelu kisika od 3 % u suhom dimnom plinu;

- (c) u uređajima za loženje koji nisu obuhvaćeni točkama (a) i (b) i čije prosječne mjesečne emisije sumporovog dioksida ne prelaze $1\,700\text{ mg/Nm}^3$ pri volumnom udjelu kisika od 3 % u suhom dimnom plinu;
- (d) za loženje u rafinerijama, ako prosječne mjesečne emisije sumporovog dioksida utvrđene kao prosjek svih uređaja za loženje u rafineriji, bez obzira na vrstu korištenoga goriva ili kombinacije goriva, ali isključujući uređaje koji su obuhvaćeni točkama (a) i (b), plinske turbine i plinske motore, ne prelaze $1\,700\text{ mg/Nm}^3$ pri volumnom udjelu kisika od 3 % u suhom dimnom plinu.

3. Od 1. siječnja 2016., pod uvjetom odgovarajućeg praćenja emisija od strane nadležnih tijela, stavak 1. ne primjenjuje se na teška loživa ulja koja se koriste:

- (a) u uređajima za loženje iz područja primjene poglavlja III. Direktive 2010/75/EU, a koji su u skladu s graničnim vrijednostima emisija sumporovog dioksida za takve uređaje utvrđenima u Prilogu V. toj Direktivi ili, kada se u skladu s tom Direktivom te granične vrijednosti emisija ne primjenjuju, čije prosječne mjesečne emisije sumporovog dioksida ne prelaze $1\,700\text{ mg/Nm}^3$ pri volumnom udjelu kisika od 3 % u suhom dimnom plinu;
- (b) u uređajima za loženje koji nisu obuhvaćeni točkom (a) i čije prosječne mjesečne emisije sumporovog dioksida ne prelaze $1\,700\text{ mg/Nm}^3$ pri volumnom udjelu kisika od 3 % u suhom dimnom plinu;
- (c) za loženje u rafinerijama, ako prosječne mjesečne emisije sumporovog dioksida utvrđene kao prosjek svih uređaja za loženje u rafineriji, bez obzira na vrstu korištenoga goriva ili kombinacije goriva, ali isključujući uređaje koji su obuhvaćeni točkom (a), plinske turbine i plinske motore, ne prelaze $1\,700\text{ mg/Nm}^3$ pri volumnom udjelu kisika od 3 % u suhom dimnom plinu.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nijedan uređaj za loženje koji koristi teško loživo ulje s koncentracijom sumpora iznad one navedene u stavku 1. ne bude u pogonu bez dozvole koju izdaje nadležno tijelo, a kojom se određuju granične vrijednosti emisija.

Članak 4.

Maksimalni sadržaj sumpora u plinskom ulju

Države članice osiguravaju da se na njihovom državnom području ne koriste plinska ulja ako njihov sadržaj sumpora prelazi 0,10 % mase.

Članak 5.

Maksimalni sadržaj sumpora u brodskim gorivima

Države članice osiguravaju da se na njihovom državnom području ne koriste brodska goriva ako njihov sadržaj sumpora prelazi 3,50 % mase, osim za goriva na brodovima koji koriste metode smanjenja emisija podložno članku 8. u zatvorenim sustavima.

Članak 6.

Maksimalni sadržaj sumpora u brodskim gorivima koja se koriste u teritorijalnim morima, isključivim gospodarskim pojasevima i zonama kontrole onečišćenja država članica, uključujući kontrolna područja emisija SO_x , i od strane putničkih brodova u linijskom prijevozu koji putuju u luke Unije ili iz njih

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se u područjima njihovih teritorijalnih mora, isključivih gospodarskih pojaseva i zona kontrole onečišćenja ne koriste brodska goriva ako njihov sadržaj sumpora prelazi:

- (a) 3,50 % mase od 18. lipnja 2014.;
- (b) 0,50 % mase od 1. siječnja 2020.

Ovaj stavak primjenjuje se na sva plovila bez obzira na to pod kojom zastavom plove, uključujući plovila čije je putovanje započelo izvan Unije, ne dovodeći u pitanje stavke 2. i 5. ovog članka i članak 7.

2. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se u područjima njihovih teritorijalnih mora, isključivih gospodarskih pojava i zona kontrole onečišćenja koja pripadaju kontrolnim područjima emisija SO_x ne koriste brodska goriva ako njihov sadržaj sumpora prelazi:

(a) 1,00 % mase do 31. prosinca 2014.;

(b) 0,10 % mase od 1. siječnja 2015.

Ovaj stavak primjenjuje se na sva plovila bez obzira na to pod kojom zastavom plove, uključujući plovila čije je putovanje započelo izvan Unije.

Komisija uzima u obzir sve buduće promjene zahtjeva na temelju Priloga VI. MARPOL-u koji se primjenjuju u kontrolnim područjima emisija SO_x i, prema potrebi, bez neopravdane odgode podnosi sve relevantne prijedloge s ciljem izmjene ove Direktive na odgovarajući način.

3. Datum početka primjene stavka 2. za sva nova morska područja, uključujući luke, koja IMO naknadno proglasi kontrolnim područjima emisija SO_x u skladu s pravilom 14. stavkom 3. točkom (b) Priloga VI. MARPOL-u je 12 mjeseci od stupanja proglašenja na snagu.

4. Države članice odgovorne su za izvršavanje stavka 2. najmanje u odnosu na:

— plovila koja plove pod njihovom zastavom, i

— u slučaju država članica koje graniče s kontrolnim područjima emisija SO_x, plovila koja plove pod bilo kojom zastavom dok su u njihovim lukama.

Države članice mogu također poduzeti dodatne mjere izvršavanja u odnosu na druga plovila u skladu s međunarodnim pomorskim pravom.

5. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da u područjima njihovih teritorijalnih mora, isključivih gospodarskih pojava i zona kontrole onečišćenja koja ne pripadaju kontrolnim područjima emisija SO_x putnički brodovi u linijskom prijevozu koji putuju u luke Unije ili iz njih ne koriste brodska goriva ako njihov sadržaj sumpora prelazi 1,50 % mase do 1. siječnja 2020.

Države članice odgovorne su za izvršenje ovog zahtjeva barem u odnosu na plovila koja plove pod njihovom zastavom i na plovila koja plove pod bilo kojom zastavom dok su u njihovim lukama.

6. Države članice zahtijevaju pravilno ispunjavanje brodskih dnevnika, uključujući po pitanju zamjene goriva.

7. Države članice nastoje osigurati dostupnost brodskih goriva koja su u skladu s ovom Direktivom te obavješćuju Komisiju o dostupnosti takvih brodskih goriva u svojim lukama i terminalima.

8. Ako država članica utvrdi da brod ne ispunjava standarde za brodska goriva koji su u skladu s ovom Direktivom, nadležno tijelo države članice ima pravo od tog broda zahtijevati:

(a) prednošenje evidencije postupaka koji su poduzeti u pokušaju postizanja sukladnosti; i

(b) prednošenje dokaza da je brod pokušao kupiti brodsko gorivo koje je sukladno ovoj Direktivi u skladu sa svojim planom plovidbe i, ako gorivo nije bilo dostupno tamo gdje je to planirano, da je pokušao locirati alternativne izvore takvih brodskih goriva te da, unatoč najvećim naporima da se nabavi brodsko gorivo koje je sukladno ovoj Direktivi, takvo brodsko gorivo nije bilo moguće kupiti.

Od broda se ne zahtijeva da u svrhu postizanja sukladnosti odstupi od predviđene plovidbe ili neopravdano odgodi plovidbu.

Ako brod dostavi informacije iz prvog podstavka, država članica uzima u obzir sve relevantne okolnosti i dostavljene dokaze kako bi utvrdila odgovarajuće postupke koje treba poduzeti, uključujući nepoduzimanje mjera kontrole.

Ako brod ne može kupiti brodsko gorivo koje je sukladno ovoj Direktivi, o tome obavještuje svoju državu zastave i nadležno tijelo u relevantnoj luci odredišta.

Kada brod predoči dokaze o nedostupnosti brodskih goriva koja su u skladu s ovom Direktivom, država luke o tome obavještuje Komisiju.

9. Države članice, u skladu s pravilom 18. Priloga VI. MARPOL-u:

- (a) vode javni registar lokalnih dobavljača brodskih goriva;
- (b) osiguravaju da sadržaj sumpora u svim brodskim gorivima koja se prodaju na njihovom državnom području dobavljač dokumentira na dostavnici o opskrbi broda gorivom uz koju je priložen zapečaćeni uzorak s potpisom predstavnika broda primatelja;
- (c) poduzimaju mjere protiv dobavljača brodskih goriva za koje je utvrđeno da dostavljaju gorivo koje nije sukladno specifikaciji navedenoj na dostavnici o opskrbi broda gorivom;
- (d) osiguravaju poduzimanje mjera kojima se usklađuju sva otkrivena nesukladna brodska goriva.

10. Države članice osiguravaju da se na njihovom državnom području na tržište ne stavljaju brodska dizelska goriva ako njihov sadržaj sumpora prelazi 1,50 % mase.

Članak 7.

Maksimalni sadržaj sumpora u brodskim gorivima koje koriste brodovi na vezu u lukama Unije

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da brodovi na vezu u lukama Unije ne koriste brodska goriva čiji sadržaj sumpora prelazi 0,10 % mase, omogućujući pri tom dovoljno vremena posadi da izvrši potrebnu zamjenu goriva što je prije moguće nakon pristajanja i što je kasnije moguće prije isplovljavanja.

Države članice zahtijevaju da se vrijeme svake zamjene goriva zabilježi u brodskim dnevnicima.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se:

- (a) na brodove koji prema objavljenom redu plovidbe ostaju na vezu manje od dva sata;
- (b) na brodove koji tijekom boravka na vezu u luci isključe sve motore i koriste električnu energiju s kopna.

3. Države članice osiguravaju da se na njihovom državnom području na tržište ne stavljaju brodska plinska ulja ako njihov sadržaj sumpora prelazi 0,10 % mase.

Članak 8.

Metode smanjenja emisija

1. Države članice u svojim lukama, teritorijalnim morima, isključivim gospodarskim pojasovima i zonama kontrole onečišćenja omogućuju uporabu metoda smanjenja emisija brodovima koji plove pod bilo kojom zastavom kao alternativu korištenju brodskih goriva koja ispunjavaju zahtjeve iz članaka 6. i 7., podložno stavcima 2. i 4. ovog članka.

2. Brodovi koji koriste metode smanjenja emisija iz stavka 1. moraju kontinuirano postizati smanjenja emisija sumporovog dioksida koja su barem jednaka smanjenjima koja bi bila ostvarena korištenjem brodskih goriva koja ispunjavaju zahtjeve iz članaka 6. i 7. Istovrijedne vrijednosti emisija utvrđuju se u skladu s Prilogom I.

3. Kao alternativno rješenje za smanjenje emisija, države članice potiču plovila na vezu da koriste sustave napajanja električnom energijom s kopna.

4. Metode smanjenja emisija iz stavka 1. moraju biti u skladu s kriterijima koji su utvrđeni u instrumentima iz Priloga II.

5. Kada je to opravdano s obzirom na znanstveni i tehnički napredak u području alternativnih metoda smanjenja emisija i na način koji osigurava strogu sukladnost s relevantnim instrumentima i standardima IMO-a, Komisija:

- (a) je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 16. kojima se mijenjaju prilozi I. i II.;
- (b) donosi provedbene akte kojima se, prema potrebi, utvrđuju detaljni zahtjevi za praćenje emisija. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17. stavka 2.

Članak 9.

Odobranje metoda smanjenja emisija za korištenje na brodovima koji plovo pod zastavom države članice

1. Metode smanjenja emisija iz područja primjene Direktive 96/98/EZ odobravaju se u skladu s tom Direktivom.
2. Metode smanjenja emisija koje nisu obuhvaćene stavkom 1. ovog članka odobravaju se u skladu s postupkom iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 2099/2002, vodeći računa o:
 - (a) smjernicama koje je razvio IMO;
 - (b) rezultatima svih pokusa provedenih na temelju članka 10.;
 - (c) učincima na okoliš, uključujući ostvariva smanjenja emisija, i utjecajima na ekosustave u zatvorenim lukama, pristaništima i estuarijima; i
 - (d) izvedivosti praćenja i provjere.

Članak 10.

Pokusi novih metoda smanjenja emisija

Države članice mogu, prema potrebi u suradnji s drugim državama članicama, odobriti pokuse metoda smanjenja emisija na plovilima koja plovo pod njihovom zastavom ili u morskim područjima pod njihovom jurisdikcijom. Tijekom tih pokusa nije obvezno korištenje brodskih goriva koja ispunjavaju zahtjeve iz članaka 6. i 7. pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) Komisija i svaka dotična država luke pismeno su obaviještene o tim pokusima najmanje šest mjeseci prije njihovog početka;
- (b) dozvole za pokuse ne vrijede dulje od 18 mjeseci;
- (c) svi uključeni brodovi imaju ugrađenu opremu za kontinuirano praćenje emisija ispušnih plinova koja je zaštićena od neovlaštenih zahvata te je koriste tijekom cjelokupnog trajanja pokusa;
- (d) svi uključeni brodovi postižu smanjenja emisija koja su barem jednaka smanjenjima koja bi bila ostvarena poštovanjem graničnih vrijednosti sumpora u gorivima koje su utvrđene u ovoj Direktivi;
- (e) postoje pravilni sustavi gospodarenja otpadom za sav otpad koji nastaje uporabom metoda smanjenja emisija tijekom cjelokupnog trajanja pokusa;
- (f) provodi se ocjena utjecaja na morski okoliš, posebno na ekosustave u zatvorenim lukama, pristaništima i estuarijima tijekom cjelokupnog trajanja pokusa; i
- (g) svi rezultati dostavljeni su Komisiji i objavljeni su u razdoblju od šest mjeseci nakon završetka pokusa.

Članak 11.**Financijske mjere**

Države članice mogu donijeti financijske mjere u korist gospodarskih subjekata koji su pogođeni ovom Direktivom ako su takve financijske mjere u skladu s pravilima o državnim potporama koja se primjenjuju ili se trebaju donijeti u tom području.

Članak 12.**Promjena u opskrbi gorivima**

Ako zbog nagle promjene u opskrbi sirovom naftom, naftnim derivatima ili drugim ugljikovodicima, pojedinoj državi članici postane otežano udovoljavati graničnim vrijednostima za maksimalni sadržaj sumpora navedenima u člancima 3. i 4., ta država članica o tome obavješćuje Komisiju. Komisija može odobriti primjenu više granične vrijednosti na državnom području te države članice tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci. Ona o svojoj odluci obavješćuje Vijeće i države članice. Svaka država članica može tu odluku uputiti Vijeću u roku od mjesec dana. Vijeće može, odlučujući kvalificiranom većinom, donijeti drukčiju odluku u roku od dva mjeseca.

Članak 13.**Uzorkovanje i analiza**

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi uzorkovanjem provjerile je li sadržaj sumpora u korištenim gorivima u skladu s člancima od 3. do 7. Uzorkovanje počinje na dan stupanja na snagu relevantne granične vrijednosti za maksimalni sadržaj sumpora u gorivu. Ono se obavlja periodično, dovoljno često i u dostatnim količinama tako da su uzorci reprezentativni za pregledano gorivo i, u slučaju brodskih goriva, za gorivo koje koriste plovila dok su u relevantnim morskim područjima ili lukama. Uzorci se analiziraju bez neopravdane odgode.

2. Koriste se sljedeći načini uzorkovanja, analize i nadzora brodskih goriva:

(a) nadzor brodskih dnevnika i dostavnica o opskrbi broda gorivom; i

(b) prema potrebi, sljedeći načini uzorkovanja i analize:

i. uzorkovanje brodskoga goriva za izgaranje na brodu dok se doprema na brodove, u skladu sa Smjernicama za uzorkovanje brodskih goriva u svrhu utvrđivanja sukladnosti s revidiranim Prilogom VI. MARPOL-u, donesenima 17. srpnja 2009. Rezolucijom 182(59) Odbora za zaštitu pomorskog okoliša (MEPC) IMO-a, i analiza sadržaja sumpora u tom gorivu; ili

ii. uzorkovanje i analiza sadržaja sumpora brodskoga goriva za izgaranje na brodu u spremnicima, kada je to tehnički i ekonomski izvedivo, i u zapečaćenim uzorcima goriva na brodovima.

3. Usvojena referentna metoda za utvrđivanje sadržaja sumpora je metoda ISO 8754 (2003) ili EN ISO 14596:2007.

S ciljem utvrđivanja je li brodsko gorivo koje je dostavljeno i koje se koristi na brodovima u skladu s graničnim vrijednostima sumpora koji se zahtijevaju člancima od 4. do 7. koristi se postupak provjere goriva iz Dodatka VI. Prilogu VI. MARPOL-u.

4. Komisija je ovlaštena donijeti provedbene akte koji se odnose na:

(a) učestalost uzorkovanja;

(b) metode uzorkovanja;

(c) definiciju reprezentativnog uzorka pregledanoga goriva.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17. stavka 2.

Članak 14.**Izvrješćivanje i preispitivanje**

1. Na osnovi rezultata uzorkovanja, analize i nadzora izvršenih u skladu s člankom 13., države članice svake godine do 30. lipnja podnose Komisiji izvješće o sukladnosti sa standardima u pogledu sumpora koji su utvrđeni u ovoj Direktivi za prethodnu godinu.

Na osnovi izvješća zaprimljenih u skladu s prvim podstavkom ovog stavka i obavijesti o nedostupnosti brodskoga goriva koje je sukladno ovoj Direktivi koje su dostavile države članice u skladu s člankom 6. stavkom 8. petim podstavkom, Komisija unutar 12 mjeseci od datuma iz prvog podstavka ovog stavka priprema i objavljuje izvješće o provedbi ove Direktive. Pri tome Komisija ocjenjuje potrebu daljnjeg jačanja relevantnih odredaba ove Direktive i u tu svrhu podnosi sve odgovarajuće zakonodavne prijedloge.

2. Komisija do 31. prosinca 2013. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, kojemu prema potrebi prilaže zakonodavne prijedloge. Komisija u svojem izvješću razmatra potencijal za smanjenje onečišćenja zraka vodeći računa, između ostalog o sljedećem: godišnjim izvješćima podnesenima u skladu sa stavcima 1. i 3.; uočenoj kvaliteti zraka i zakiseljavanju; troškovima goriva; mogućim gospodarskim utjecajima i uočenoj promjeni vrste prijevoza; te napretku u smanjenju emisija s brodova.

3. Komisija može donijeti provedbene akte o informacijama koje je potrebno navesti u izvješću i o obliku izvješća iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17. stavka 2.

Članak 15.**Prilagodba znanstvenom i tehničkom napretku**

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 16. u vezi s prilagodbom znanstvenom i tehničkom napretku članka 2. točaka od (a) do (e) i točke (p), članka 13. stavka 2. točke (b) podtočke i. i članka 13. stavka 3. Takve prilagodbe ne smiju dovesti do izravne promjene područja primjene ove Direktive niti graničnih vrijednosti sumpora za goriva utvrđenih u ovoj Direktivi.

Članak 16.**Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 8. stavka 5. i članka 15. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 17. prosinca 2012. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 8. stavka 5. i članka 15. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 8. stavka 5. i članka 15. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 17.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 18.

Sankcije

Države članice utvrđuju sankcije za kršenje nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive.

Utvrđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te mogu uključivati novčane kazne koje su izračunane tako da te kazne odgovornima oduzmu najmanje imovinsku korist stečenu kršenjem nacionalnih odredaba iz prvog stavka i da se te novčane kazne postupno povećavaju za ponovljena kršenja.

Članak 19.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 1999/32/EZ, kako je izmijenjena aktima navedenima u Prilogu III. dijelu A., stavlja se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u Prilogu III. dijelu B.

Upućivanja na Direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IV.

Članak 20.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

*Članak 21.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. svibnja 2016.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

PRILOG I.

ISTOVRIJEDNE VRIJEDNOSTI EMISIJA ZA METODE SMANJENJA EMISIJA, KAKO JE NAVEDENO U ČLANKU 8. STAVKU 2.

Granične vrijednosti sumpora u brodskim gorivima iz članaka 6. i 7. ove Direktive i pravila 14.1 i 14.4 Priloga VI. MARPOL-u i odgovarajuće vrijednosti emisija iz članka 8. stavka 2.:

Sadržaj sumpora u brodskim gorivima (% m/m)	Omjer emisija SO ₂ (ppm)/CO ₂ (% v/v)
3,50	151,7
1,50	65,0
1,00	43,3
0,50	21,7
0,10	4,3

Napomena:

- Granične vrijednosti omjera emisija vrijede samo pri korištenju destilata ili mazuta na osnovi nafte.
- U opravdanim slučajevima kada je koncentracija CO₂ smanjena uređajem za čišćenje ispušnih plinova (EGC), koncentracija CO₂ može se izmjeriti na ulazu u uređaj, pod uvjetom da je ispravnost takve metodologije moguće jasno dokazati.

PRILOG II.

KRITERIJI ZA KORIŠTENJE METODA SMANJENJA EMISIJA, KAKO JE NAVEDENO U ČLANKU 8. STAVKU 4.

Metode smanjenja emisija iz članka 8. moraju biti sukladne barem kriterijima utvrđenima u sljedećim instrumentima, kada je to primjenljivo:

Metoda smanjenja emisija	Kriteriji za korištenje
Mješavina brodskoga goriva i isparenog plina	Odluka Komisije 2010/769/EU ⁽¹⁾ .
Sustavi za čišćenje ispušnih plinova	Rezolucija MEPC.184(59) donesena 17. srpnja 2009. „Voda za ispiranje iz sustava za čišćenje ispušnih plinova koji koriste kemikalije, aditive, preparate i kemikalije pripremljene <i>in situ</i> ”, iz točke 10.1.6.1 Rezolucije MEPC.184(59), ne ispušta se u more, uključujući zatvorene luke, pristaništa i estuarije, osim ako brodar dokaže da ispuštanje takve vode za ispiranje nema značajnih negativnih učinaka na, i ne predstavlja rizik za, zdravlje ljudi i okoliš. Ako je korištena kemikalija natrijev hidroksid, dovoljno je da voda za ispiranje ispunjava kriterije utvrđene u Rezoluciji MEPC.184(59) te da njezin pH ne prelazi 8,0.
Biogoriva	Korištenje biogoriva, kako su definirana u Direktivi 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ , koja su sukladna relevantnim standardima CEN i ISO. Mješavine biogoriva i brodskih goriva moraju biti u skladu sa standardima u pogledu sumpora određenima u članku 5., članku 6. stavcima 1., 2. i 5. i članku 7. ove Direktive.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2010/769/EU od 13. prosinca 2010. o uspostavi kriterija za prijevoznike ukapljenog prirodnog plina u vezi s uporabom tehnoloških metoda umjesto brodskih goriva s niskim udjelom sumpora u skladu sa zahtjevima iz članka 4.b Direktive Vijeća 1999/32/EZ o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima, kako je izmijenjena Direktivom 2005/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o sadržaju sumpora u brodskim gorivima (SL L 328, 14.12.2010., str. 15.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.).

PRILOG III.

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena
(iz članka 19.)

Direktiva Vijeća 1999/32/EZ

(SL L 121, 11.5.1999., str. 13.)

Uredba (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 284, 31.10.2003., str. 1.)

Samo točka 19. Priloga I.

Direktiva 2005/33 EZ Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 191, 22.7.2005., str. 59.)

Uredba (EZ) br. 219/2009 Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 87, 31.3.2009., str. 109.)

Samo točka 3.4 Priloga

Direktiva 2009/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 140, 5.6.2009., str. 88.)

Samo članak 2.

Direktiva 2012/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 327, 27.11.2012., str. 1.)

DIO B.

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo
(iz članka 19.)

Direktiva	Rok za prenošenje
1999/32/EZ	1. srpnja 2000.
2005/33/EZ	11. kolovoza 2006.
2009/30/EZ	31. prosinca 2010.
2012/33/EU	18. lipnja 2014.

PRILOG IV.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 1999/32/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 1. stavak 2. drugi podstavak, uvodni dio	Članak 1. stavak 2. drugi podstavak uvodni dio
Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točke (a), (b) i (c)	Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točke (a), (b) i (c)
Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točka (d) uvodni dio	Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točka (d) uvodni dio
Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točka (d) prva alineja	Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točka (d) podtočka i.
Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točka (d) druga alineja	Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točka (d) podtočka ii.
Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točke od (e) do (h)	Članak 1. stavak 2. drugi podstavak točke od (e) do (h)
Članak 2. uvodni dio	Članak 2. uvodni dio
Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka (a)
Članak 2. točka 1. prva alineja	Članak 2. točka (a) podtočka i.
Članak 2. točka 1. druga alineja	Članak 2. točka (a) podtočka ii.
Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka (b)
Članak 2. točka 2. prva alineja	Članak 2. točka (b) podtočka i.
Članak 2. točka 2. druga alineja	Članak 2. točka (b) podtočka ii.
Članak 2. točka 2. završni dio	Članak 2. točka (b) završni dio
Članak 2. točka 3.	Članak 2. točka (c)
Članak 2. točka 3.a	Članak 2. točka (d)
Članak 2. točka 3.b	Članak 2. točka (e)
Članak 2. točka 3.c	Članak 2. točka (f)
Članak 2. točka 3.d	Članak 2. točka (g)
Članak 2. točka 3.e	Članak 2. točka (h)
Članak 2. točka 3.f	Članak 2. točka (i)
Članak 2. točka 3.g	Članak 2. točka (j)
Članak 2. točka 3.h	Članak 2. točka (k)
Članak 2. točka 3.i	Članak 2. točka (l)
Članak 2. točka 3.k	Članak 2. točka (m)
Članak 2. točka 3.l	Članak 2. točka (n)
Članak 2. točka 3.m	Članak 2. točka (o)
Članak 2. točka 4.	Članak 2. točka (p)
Članak 2. točka 5.	Članak 2. točka (q)
Članak 3.	Članak 3.
Članak 3.a	Članak 5.

Direktiva 1999/32/EZ	Ova Direktiva
Članak 4.	Članak 4.
Članak 4.a stavak 1.	Članak 6. stavak 2.
Članak 4.a stavak 1.a	Članak 6. stavak 1.
Članak 4.a stavak 2.	Članak 6. stavak 3.
Članak 4.a stavak 3.	Članak 6. stavak 4.
Članak 4.a stavak 4.	Članak 6. stavak 5.
Članak 4.a stavak 5.	Članak 6. stavak 6.
Članak 4.a stavak 5.a	Članak 6. stavak 7.
Članak 4.a stavak 5.b	Članak 6. stavak 8.
Članak 4.a stavak 6.	Članak 6. stavak 9.
Članak 4.a stavak 7.	Članak 6. stavak 10.
Članak 4.b	Članak 7.
Članak 4.c stavci 1. i 2.	Članak 8. stavci 1. i 2.
Članak 4.c stavak 2.a	Članak 8. stavak 3.
Članak 4.c stavak 3.	Članak 8. stavak 4.
Članak 4.c stavak 4.	Članak 8. stavak 5.
Članak 4.d	Članak 9.
Članak 4.e	Članak 10.
Članak 4.f	Članak 11.
Članak 5.	Članak 12.
Članak 6. stavak 1.	Članak 13. stavak 1.
Članak 6. stavak 1.a	Članak 13. stavak 2.
Članak 6. stavak 2.	Članak 13. stavak 3.
Članak 6. stavak 1.b	Članak 13. stavak 4.
Članak 7. stavci 1. i 2.	Članak 14. stavci 1. i 2.
Članak 7. stavak 1.a	Članak 14. stavak 3.
Članak 7. stavak 3.	—
Članak 7. stavak 4.	Članak 15.
Članak 9.	Članak 17.
Članak 9.a	Članak 16.
Članak 10.	—
Članak 11. stavak 1.	Članak 18. prvi stavak
Članak 11. stavak 2.	Članak 18. drugi stavak
—	Članak 19.
Članak 12.	Članak 20.

Direktiva 1999/32/EZ	Ova Direktiva
Članak 13.	Članak 21.
Prilozi I. i II.	Prilozi I. i II.
—	Prilog III.
—	Prilog IV.

II.

(Nezakonodavni akti)

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2016/803

od 7. svibnja 2015.

o potpisivanju, u ime Unije i njezinih država članica, i privremenoj primjeni Protokola o izmjeni Euro-mediteranskog sporazuma o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2., u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir Akt o pristupanju Hrvatske, a posebno njegov članak 6. stavak 2. drugi podstavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Vijeće je 14. rujna 2012. ovlastilo Komisiju da u ime Unije i njezinih država članica te Republike Hrvatske započne pregovore radi sklapanja Protokola o izmjeni Euro-mediteranskog sporazuma o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane ⁽¹⁾, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji („Protokol”).
- (2) Ti su pregovori uspješno zaključeni 24. travnja 2014.
- (3) Protokol bi trebalo potpisati u ime Unije i njezinih država članica, podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (4) Protokol bi se trebao privremeno primjenjivati,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

U ime Europske unije i njezinih država članica odobrava se potpisivanje Protokola o izmjeni Euro-mediteranskog sporazuma o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, podložno sklapanju navedenog Protokola.

Tekst Protokola priložen je ovoj Odluci.

⁽¹⁾ Tekst Sporazuma je objavljen u SL L 334, 6.12.2012., str. 3.

Članak 2.

Predsjednika Vijeća ovlašćuje se da odredi jednu ili više osoba ovlaštenih za potpisivanje Sporazuma u ime Unije i njezinih država članica.

Članak 3.

Protokol se primjenjuje privremeno, u skladu s njegovim člankom 3. stavkom 2., nakon što ga potpišu stranke ⁽¹⁾, do njegova stupanja na snagu.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. svibnja 2015.

Za Vijeće
Predsjednik
E. RINKĚVIČS

⁽¹⁾ Glavno tajništvo Vijeća objavit će u *Službenom listu Europske unije* datum od kojeg će se Protokol privremeno primjenjivati.

PROTOKOL

o izmjeni Euro-mediteranskog sporazuma o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BUGARSKA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA,

FRANCUSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA HRVATSKA,

TALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPAR,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MAĐARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AUSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

RUMUNJSKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAČKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

UJEDINJENA KRALJEVINA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE,

kao stranke Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i kao države članice Europske unije (dalje u tekstu: „države članice”), i

EUROPSKA UNIJA,

s jedne strane, i

HAŠEMITSKA KRALJEVINA JORDAN,

s druge strane,

uzimajući u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013.,

SPORAZUMJELI SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Republika Hrvatska stranka je Euro-mediteranskog sporazuma o zračnom prometu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane ⁽¹⁾ potpisanog 15. prosinca 2010. (dalje u tekstu „Sporazum”).

Članak 2.

Tekst Sporazuma na hrvatskom jeziku ⁽²⁾ postaje vjerodostojan pod istim uvjetima kao i verzije na drugim jezicima.

Članak 3.

1. Stranke odobravaju ovaj Protokol u skladu sa svojim postupcima. Protokol stupa na snagu na dan stupanja na snagu Sporazuma. Međutim, ako stranke odobre ovaj Protokol nakon dana stupanja na snagu Sporazuma, on u tom slučaju, u skladu s člankom 29. stavkom 1. Sporazuma, stupa na snagu mjesec dana nakon dana posljednje od diplomatskih nota razmijenjenih između stranaka radi potvrde završetka svih potrebnih postupaka za stupanje na snagu ovog Protokola.

2. Ovaj Protokol čini sastavni dio Sporazuma i primjenjuje se na privremenoj osnovi od dana kada ga stranke potpišu.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. svibnja 2016. u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i arapskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

⁽¹⁾ Tekst Sporazuma objavljen je u SL L 334, 6.12.2012., str. 3.

⁽²⁾ Posebno izdanje na hrvatskom, poglavlje 7., svezak 24., str. 280.

За държавите-членки
Por los Estados miembros
Za členské státy
For medlemsstaterne
Für die Mitgliedstaaten
Liikmesriikide nimel
Για τα κράτη μέλη
For the Member States
Pour les États membres
Za države članice
Per gli Stati membri
Dalībvalstu vārdā –
Valstybių narių vardu
A tagállamok részéről
Ghall-Istati Membri
Voor de lidstaten
W imieniu Państw Członkowskich
Pelos Estados-Membros
Pentru statele membre
Za členské štáty
Za države članice
Jäsenvaltioiden puolesta
För medlemsstaterna
عن الدول الأعضاء

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Europejską uniję
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Ghall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen
عن الاتحاد الأوروبي

За Хашемитското кралство Йордания
Por el Reino Hachemí de Jordania
Za Jordánské hášimovské království
For Det Hashemitiske Kongerige Jordan
Für das Haschemitische Königreich Jordanien
Jordaania Hašimiidi Kuningriigi nimel
Για το Χασεμιτικό Βασίλειο της Ιορδανίας
For the Hashemite Kingdom of Jordan
Pour le Royaume hachémite de Jordanie
Za Hašemitsku Kraljevinu Jordan
Per il Regno hascemita di Giordania
Jordānijas Hāšimītu Karalistes vārdā –
Jordānijos Hašimitų Karalystės vardu
A Jordán Hásimita Királyság részéről
Ghar-Renju Haxemita tal-Ġordan
Voor het Hasjemitisch Koninkrijk Jordanië
W imieniu Jordáńskiego Królestwa Haszymidzkiego
Pelo Reino Hachemita da Jordânia
Pentru Regatul Haşemit al Iordaniei
Za Jordánske hášimovské kráľovstvo
Za Hašemitsko kraljevino Jordanijo
Jordanian hašemiittisen kuningaskunnan puolesta
För Hashemitiska konungariket Jordanien

عن المملكة الأردنية الهاشمية

UREDBE

UREDBA VIJEĆA (EU, Euratom) 2016/804

od 17. svibnja 2016.

o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 o metodama i postupku za stavljanje na raspolaganje tradicionalnih vlastitih sredstava i vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u te o mjerama za zadovoljavanje potreba za gotovinom

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322. stavak 2.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog revizorskog suda ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 1150/2000 ⁽³⁾ preinačena je Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 ⁽⁴⁾. Uredba (EU, Euratom) br. 609/2014 treba stupiti na snagu na dan stupanja na snagu Odluke Vijeća 2014/335/EU, Euratom ⁽⁵⁾. Ta Odluka još nije stupila na snagu.
- (2) Kako bi se Komisiji (Eurostat) dalo dovoljno vremena za procjenu relevantnih podataka o bruto nacionalnom dohotku (BND) te kako bi se Odboru za BND dalo dovoljno vremena za izradu mišljenja o podacima o BND-u, sve promjene BND-a za određenu financijsku godinu trebale bi biti moguće do 30. studenoga četvrte godine nakon te financijske godine. Stoga bi trebalo produljiti i razdoblje čuvanja popratnih dokumenata koji se odnose na vlastita sredstva koja se temelje na porezu na dodanu vrijednost (PDV) i BND-u s 30. rujna na 30. studenoga četvrte godine koja slijedi nakon financijske godinu na koju se odnose.
- (3) U ovoj Uredbi trebala bi se odraziti postojeća praksa prema kojoj se računi Komisije za vlastita sredstva iz članka 9. Uredbe br. 609/2014 („računi Komisije za vlastita sredstva”) vode pri državnim riznicama država članica ili pri njihovim nacionalnim središnjim bankama. Pojam državne riznice trebao bi obuhvaćati i druge javne subjekte koji obavljaju slične funkcije.

⁽¹⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 15. prosinca 2015.

⁽²⁾ SL C 5, 8.1.2016., str. 1.

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 1150/2000 od 22. svibnja 2000. o provedbi Odluke br. 2007/436/EZ, Euratom o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica (SL L 130, 31.5.2000., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 od 26. svibnja 2014. o metodama i postupku za stavljanje na raspolaganje tradicionalnih vlastitih sredstava i vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u te o mjerama za zadovoljavanje potreba za gotovinom (SL L 168, 7.6.2014., str. 39.).

⁽⁵⁾ Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 105.).

- (4) Računi Komisije za vlastita sredstva trebali bi biti slobodni od svih naknada i kamata. Primjenom naknada ili negativnih kamata smanjio bi se proračun Unije te bi to dovelo do nejednakog postupanja prema državama članicama. Stoga bi dotične države članice trebale odobriti iznos jednak iznosu negativnih kamata kada se na račune Komisije za vlastita sredstva primjenjuju negativne kamate. Budući da pojedine države članice nemaju mogućnost izbjegavanja financijskog utjecaja obveze odobravanja takvih iznosa negativnih kamata na račune Komisije za vlastita sredstva, primjereno je da Komisija, kada pokriva svoje potrebe za gotovinskim sredstvima, nastoji smanjiti taj utjecaj prioritarnim povlačenjem iznosa odobrenih na dotične račune.
- (5) Račune Komisije za vlastita sredstva trebalo bi teretiti samo po uputi Komisije. Time ne bi trebalo dovoditi u pitanje primjenu negativnih kamata.
- (6) Radi jasnoće i čitljivosti članak 10. Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 trebalo bi podijeliti u više članaka.
- (7) Komisija bi u svakom trenutku trebala imati na raspolaganju dostatna gotovinska sredstva kako bi zadovoljila potrebe za plaćanja koje proizlaze iz izvršenja proračuna i koje su osobito učestale u prvim mjesecima godine. Komisija već ima mogućnost pozvati države članice da unaprijed knjiže najviše dvije dodatne dvanaestine za posebne potrebe plaćanja rashoda Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) na temelju Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Kako bi se još više smanjio rizik kašnjenja u plaćanju zbog privremenih manjkova gotovinskih sredstava, Komisija bi trebala moći pozvati države članice da unaprijed knjiže najviše dodatnu polovicu jedne dvanaestine za posebne potrebe plaćanja rashoda europskih strukturnih i investicijskih fondova na temelju Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ u onoj mjeri u kojoj je to opravdano potrebama za gotovinom. Međutim, radi izbjegavanja pretjeranog pritiska na državne riznice, ukupan iznos koji se može unaprijed knjižiti za isti mjesec ne bi trebao premašiti dvije dodatne dvanaestine. Štoviše, zbog posebnih potreba za plaćanja koje se primjenjuju na EFJP navedeno se ne smije primjenjivati na štetu EFJP-a.
- (8) Na temelju Uredbe (EZ, Euratom) br. 1150/2000 Komisija treba izračunati usklađenja vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u te pravodobno obavijestiti države članice o tome kako bi one mogle knjižiti ta usklađenja na račun Komisije za vlastita sredstva prvog radnog dana u prosincu. Iznosi usklađenja koje je trebalo staviti na raspolaganje prvog radnog dana u prosincu 2014. nikada prije nisu bili tako veliki. Kako bi se spriječila nerazmjerno teška proračunska ograničenja za države članice neposredno pred kraj godine, Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 1377/2014 ⁽³⁾ izmijenjena je Uredba (EZ, Euratom) br. 1150/2000 kako bi se u određenim iznimnim okolnostima državama članicama omogućilo da odgode knjiženje tih usklađenja na račun Komisije za vlastita sredstva.
- (9) Tako izmijenjena Uredba (EZ, Euratom) br. 1150/2000 više se neće primjenjivati nakon stupanja na snagu Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014. Međutim, time se ne bi trebalo dovesti u pitanje važenje onih odgoda knjiženja usklađenja koje su već službeno zatražene u okviru Uredbe (EU, Euratom) br. 1377/2014 dok je ta potonja Uredba još bila na snazi.
- (10) Radi pojednostavnjenja te kako bi se ograničio fiskalni pritisak na države članice i Komisiju, a posebno krajem godine, trebalo bi racionalizirati postupak za usklađivanje vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u. Trebalo bi imati više vremena na raspolaganju između službene obavijesti državama članicama o usklađenjima koja se zahtijeva i njihova knjiženja na račun Komisije za vlastita sredstva. Takva obavijest i knjiženje trebali bi nastupiti u istoj godini, a ta je godina relevantna i za bilježenje utjecaja na državne račune i za potrebe Pakta o stabilnosti i rastu. Ukupan iznos usklađenja trebalo bi odmah preraspodijeliti među državama članicama prema njihovim dotičnim udjelima u vlastitim sredstvima koja se temelje na BND-u. Time bi se uklonila potreba za odstupanjem uvedenim Uredbom (EU, Euratom) br. 1377/2014.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20.12.2013., str. 608.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1377/2014 od 18. prosinca 2014. o izmjeni Uredbe (EZ, Euratom) br. 1150/2000 o provedbi Odluke 2007/436/EZ, Euratom o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica (SL L 367, 23.12.2014., str. 14.).

- (11) Radi postizanja ciljeva Unije, postupkom za izračun kamata trebalo bi posebice osigurati da se vlastita sredstva stavljaju na raspolaganje pravodobno i u cijelosti.
- (12) Radi poboljšanja pravne sigurnosti i jasnoće, trebalo bi definirati slučajeve u kojima se obračunavaju zatezne kamate na vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u i BND-u. S obzirom na posebnosti tih vlastitih sredstava koja imaju ciklus provjere kojim se omogućuju korekcije, odnosno usklađenja u razdoblju od četiri godine, nijedna promjena u vlastitim sredstvima koja se temelje na PDV-u i BND-u, proizašla iz takvih korekcija ili usklađenja, ne bi trebala imati za posljedicu retroaktivni izračun kamata. Kamate u odnosu na ta sredstva trebale bi se stoga plaćati samo za kašnjenja u knjiženju iznosâ mjesečnih dvanaestina i iznosa proizašlih iz godišnjeg izračuna usklađenja za prethodne financijske godine. Štoviše, kako bi se održao primjeren poticaj za poduzimanje korektivnog djelovanja, kamate bi se također trebale plaćati u slučaju kašnjenja u knjiženju iznosa proizašlih iz određenih korekcija izvještaja o PDV-u na datum koji je određen u okviru mjera koje je Komisija poduzela u skladu s člankom 9. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 ⁽¹⁾. Nadalje, ako država članica, u izričitom roku koji je odredila Komisija, ne dostavi korekcije podataka o BND-u potrebne kako bi se počela rješavati pitanja o kojima je obavijestila Komisija ili država članica, također bi trebalo primijeniti kamate na svako povećanje vlastitih sredstava proizašlo iz usklađenja koje je provedeno kao posljedica početka rješavanja pitanja o kojem je obaviješteno. Te kamate trebalo bi primjenjivati od trenutka kada je iznos usklađenja trebao biti knjižen, to jest od prvog radnog dana u lipnju godine koja slijedi nakon godine u kojoj je izričiti rok istekao, i do trenutka kada se taj usklađeni iznos uknjiži na račun. U skladu s postojećim pravilima i praksom, svako kašnjenje pri knjiženju u odnosu na tradicionalna vlastita sredstva trebalo bi imati za posljedicu izračun kamata.
- (13) U sustavu kamatne stope utvrđenom u članku 12. Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 sadržano je fiksno povećanje osnovne stope od 2 postotna boda i progresivno povećanje od 0,25 postotnih bodova za svaki mjesec kašnjenja, pri čemu se povećana stopa primjenjuje na cijelo razdoblje kašnjenja. Taj je sustav kamatne stope bio ključni element kojim se osiguralo da vlastita sredstva budu pravodobno i u cijelosti stavljena na raspolaganje te bi stoga trebalo zadržati njegove glavne elemente.
- (14) Međutim, postojeća pravila kojima je predviđena stalno rastuća stopa dovela su do plaćanja vrlo visokih kamatnih stopa, u iznimnim slučajevima u kojima je riječ o višegodišnjim kašnjenjima. Kako bi se osigurala proporcionalnost sustava i istodobno zadržao učinak odvratanja, trebalo bi ograničiti akumulirano povećanje te osnovne stope na najveći godišnji iznos od 16 postotnih bodova.
- (15) S druge strane, postojeće fiksno povećanje osnovne stope od 2 postotna boda, posebice za kratka razdoblja kašnjenja, moglo bi biti nepoticažno za pravodobno stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava u okolnostima kada su troškovi refinanciranja na tržištu novca viši od iznosa kamata koje se plaćaju. Kako bi se dodatno ojačalo neometano funkcioniranje sustava, fiksno povećanje osnove stope trebalo bi stoga povisiti na 2,5 postotna boda, a proizašla kamatna stopa koja se primjenjuje ne bi trebala biti niža od tog postotka, čak i u slučaju kada je osnovna stopa koje se primjenjuje negativna. Time bi se osobito trebala spriječiti kašnjenja u stavljanju na raspolaganje mjesečnih dvanaestina vlastitih sredstava koja se temelja na PDV-u i BND-u, a koja trenutačno čine više od 80 % proračunskih prihoda Unije.
- (16) Kako bi se potakla učinkovita zaštita financijskih interesa Unije i uzele u obzir novouvedene odredbe Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, države članice trebale bi imati mogućnost da budu oslobođene obveze stavljanja na raspolaganje u proračun Unije onih iznosa tradicionalnih vlastitih sredstava koji se pokazuju nenaplativima zbog odgođenog knjiženja na račune ili odgođene obavijesti o carinskim dugovima, kako se ne bi ugrozile kaznene istrage koje utječu na financijske interese Unije. Komisija bi trebala obavijestiti države članice u najkraćem mogućem roku o kriterijima prema kojima će se ravnati procjena slučajeva koji uključuju tu mogućnost te, prema potrebi, ažurirati te kriterije.
- (17) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za države članice i Komisiju trebalo bi povisiti prag za izvješćivanje o slučajevima u kojima su tradicionalna vlastita sredstva proglašena nenaplativima ili se smatraju takvima.
- (18) Trebalo bi pojasniti da su mogućnošću Komisije da na temelju članka 14. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014, i samo u slučaju nepodmirivanja obveza po zajmu koji je ugovoren ili osiguran jamstvom u skladu

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 od 29. svibnja 1989. o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost (SL L 155, 7.6.1989., str. 9.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

s uredbama i odlukama Vijeća, povuče više od iznosa vlastitih sredstava kako bi se osiguralo da Unija ispuni svoje obveze također obuhvaćene uredbe i odluke koje, nakon Ugovora iz Lisabona, treba donijeti ne samo Vijeće, nego zajedno Europski parlament i Vijeće u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije.

- (19) Osim u iznimnim slučajevima, Komisija bi države članice ili njihove nacionalne središnje banke trebala obavijestiti o svojim nalogima za transakcije koje uključuju prijenos gotovinskih sredstava, a koje utječu na račune otvorene za potrebe vlastitih sredstava, najmanje jedan dan prije nego što te naloge treba izvršiti.
- (20) Uredbu (EU, Euratom) br. 609/2014 trebalo bi stoga izmijeniti na odgovarajući način.
- (21) Zbog razloga dosljednosti ova Uredba trebala bi stupiti na snagu istog dana kao i Uredba (EU, Euratom) br. 609/2014. Izmjenu članka 18. Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 utvrđenu u ovoj Uredbi trebalo bi primjenjivati od 1. siječnja 2014. kako bi se do dana stupanja na snagu ove Uredbe osigurala kontinuirana primjena odstupanja uvedenog Uredbom (EU, Euratom) br. 1377/2014. Izmjenu članka 12. Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 utvrđenu u ovoj Uredbi trebalo bi primjenjivati ako datum dospjeća vlastitog sredstva nastupa nakon stupanja na snagu ove Uredbe. Međutim, zbog razloga proporcionalnosti, države članice trebale bi također imati koristi od ograničavanja ukupnog povećanja kamatne stope kao i od ograničavanja plaćanja kamata na vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u samo u odnosu na kašnjenja utvrđena u članku 12. Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 kako je izmijenjen ovom Uredbom, za vlastita sredstva koja su dospjela prije dana stupanja na snagu ove Uredbe ako se za ta vlastita sredstva doznalo tek nakon tog dana,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU, Euratom) br. 609/2014 mijenja se kako slijedi:

- 1. U članku 3. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice čuvaju popratne dokumente koji se odnose na statističke postupke i osnovice iz članka 3. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003 do 30. studenoga četvrtе godine koja slijedi nakon dotične financijske godine. Popratni dokumenti koji se odnose na osnovicu vlastitih sredstva koja se temelje na PDV-u čuvaju se tijekom istog razdoblja.”.

- 2. Članak 6. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Računi za vlastita sredstva vode se pri državnoj riznici svake države članice odnosno javnom subjektu koji obavlja slične funkcije („državna riznica”) ili pri nacionalnoj središnjoj banci svake države članice. Ti računi raščlanjuju se prema vrsti sredstava.”;

- (b) u stavku 3. treći podstavak mijenja se kako slijedi:

- i. u prvoj alineji upućivanje na „članak 10. stavak 3.” zamjenjuje se upućivanjem na „članak 10.a stavak 1.”;
- ii. druga alineja zamjenjuje se sljedećim:

„— rezultat izračuna iz članka 10.b stavka 5. prvog podstavka evidentira se jedanput godišnje uz iznimku posebnih usklađenja iz članka 10.b stavka 2. točke (b) koja se evidentiraju na računima prvog radnog dana mjeseca koji slijedi nakon što je postignut dogovor između dotične države članice i Komisije.”.

- 3. Članak 9. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

- i. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„1. U skladu s postupkom utvrđenim u člancima 10., 10.a i 10.b svaka država članica odobrava vlastita sredstva na račun otvoren na ime Komisije pri svojoj državnoj riznici ili nacionalnoj središnjoj banci. Taj račun može se teretiti samo po uputi Komisije, podložno primjeni negativnih kamata kako je navedeno u trećem podstavku.

Taj račun vodi se u nacionalnoj valuti te bez naknada i kamata.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako se na taj račun primjenjuju negativne kamate, dotična država članica odobrava na račun iznos koji odgovara iznosu tih negativnih kamata koje se primjenjuju, najkasnije prvog radnog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon primjene tih negativnih kamata.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice ili njihove nacionalne središnje banke Komisiji elektroničkim putem dostavljaju:

(a) na radni dan kada se vlastita sredstva odobravaju na račun Komisije, izvještaj o stanju na računu odnosno potvrdu o knjiženju sredstava, iz kojih je vidljivo knjiženje vlastitih sredstava;

(b) ne dovodeći u pitanje točku (a), najkasnije drugog radnog dana koji slijedi nakon dana odobravanja na račun, izvještaj o stanju na računu iz kojeg je vidljivo knjiženje vlastitih sredstava.”.

4. Članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Stavljanje na raspolaganje tradicionalnih vlastitih sredstava

1. Nakon odbitka troškova naplate u skladu s člankom 2. stavkom 3. i člankom 10. stavkom 3. Odluke 2014/335/EU, Euratom, knjiženje tradicionalnih vlastitih sredstava iz članka 2. stavka 1. točke (a) te Odluke obavlja se najkasnije prvog radnog dana koji slijedi nakon devetnaestog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je utvrđeno pravo u skladu s člankom 2. ove Uredbe.

Međutim, knjiženje prava koja se iskazuju na zasebnim računima u skladu s člankom 6. stavkom 3. drugim podstavkom mora se obaviti najkasnije prvog radnog dana koji slijedi nakon devetnaestog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem su ta prava naplaćena.

2. Ako je to potrebno, Komisija može pozvati države članice da mjesec dana unaprijed knjiže sredstva koja nisu vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u ni vlastita sredstva koja se temelje na BND-u na temelju informacija koje su im dostupne petnaestog dana tog istog mjeseca.

Svako knjiženje unaprijed usklađuje se sljedećeg mjeseca prilikom knjiženja navedenog u stavku 1. To usklađenje podrazumijeva knjiženje negativnog iznosa koji je jednak onomu koji je knjižen unaprijed.

Članak 10.a

Stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u

1. Vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u i vlastita sredstva koja se temelje na BND-u, uzimajući u obzir učinak korekcije proračunskih neravnoteža odobrene Ujedinjenoj Kraljevini i bruto smanjenja odobrenog Danskoj, Nizozemskoj, Austriji i Švedskoj na ta sredstva, knjiže se prvog radnog dana svakog mjeseca u iznosima koji predstavljaju jednu dvanaestinu odgovarajućih ukupnih iznosa u proračunu, preračunato u nacionalne valute prema deviznom tečaju važećem posljednjeg dana kotacije u kalendarskoj godini koja prethodi proračunskoj godini, kako je objavljen u *Službenom listu Europske unije*, seriji C.

2. Za posebne potrebe plaćanja rashoda EFJP-a na temelju Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i ovisno o stanju gotovine u Uniji, Komisija može pozvati države članice da do dva mjeseca u prvom tromjesečju financijske godine unaprijed knjiže jednu dvanaestinu ili dio jedne dvanaestine iznosa predviđenih u proračunu za vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u i vlastita sredstva koja se temelje na BND-u, uzimajući u obzir učinak korekcije proračunskih neravnoteža odobrene Ujedinjenoj Kraljevini i bruto smanjenja odobrenog Danskoj, Nizozemskoj, Austriji i Švedskoj na ta sredstva.

Podložno trećem podstavku, za posebne potrebe plaćanja rashoda europskih strukturnih i investicijskih fondova na temelju Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (**) i ovisno o stanju gotovine u Uniji, Komisija može pozvati države članice da u prvih šest mjeseci financijske godine unaprijed dodatno knjiže do polovice jedne

dvanaestine iznosa predviđenih u proračunu za vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u i za vlastita sredstva koja se temelje na BND-u, uzimajući u obzir učinak korekcije proračunskih neravnoteža odobrene Ujedinjenoj Kraljevini i bruto smanjenja odobrenog Danskoj, Nizozemskoj, Austriji i Švedskoj na ta sredstva.

Ukupni iznos knjiženja unaprijed u istom mjesecu na koje Komisija može pozvati države članice u skladu s prvim i drugim podstavkom ni u kojem slučaju ne smije premašiti iznos koji odgovara dvjema dodatnim dvanaestinama.

Nakon prvih šest mjeseci iznos zatraženog mjesečnog knjiženja ne smije premašiti jednu dvanaestinu vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u te istodobno mora ostati u granicama iznosa uknjiženih u proračunu za tu svrhu.

Komisija o tome unaprijed obavješćuje države članice, a najkasnije dva tjedna prije zatraženog knjiženja na temelju prvog i drugog podstavka.

Komisija o svojoj namjeri da zatraži takvo knjiženje obavješćuje države članice dovoljno unaprijed, a najkasnije šest tjedana prije zatraženog knjiženja na temelju drugog podstavka.

Na ta knjiženja koja se provode unaprijed primjenjuju se stavak 4. koji se odnosi na iznos koji se knjiži u siječnju svake godine te stavak 5. koji se primjenjuje u slučaju kada proračun nije konačno donesen prije početka financijske godine.

3. Svaka promjena jedinstvene stope vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u, stope vlastitih sredstava koja se temelje na BND-u, korekcije proračunskih neravnoteža odobrene Ujedinjenoj Kraljevini i njezina financiranja iz članka 4. i 5. Odluke 2014/335/EU, Euratom te financiranja bruto smanjenja odobrenog Danskoj, Nizozemskoj, Austriji i Švedskoj iziskuje konačno donošenje izmjene proračuna te ima za posljedicu ponovna usklađenja iznosa dvanaestina koji su knjiženi od početka financijske godine.

Navedena ponovna usklađenja provode se prilikom prvog knjiženja nakon konačnog donošenja izmjene proračuna ako je ona donesena prije šesnaestog dana u mjesecu. U suprotnom se obavljaju prilikom drugog knjiženja nakon konačnog donošenja. Odstupajući od članka 11. Financijske uredbe, ta se ponovna usklađenja knjiže na računima za onu financijsku godinu na koju se odnosi dotična izmjena proračuna.

4. Izračun dvanaestina za siječanj svake financijske godine temelji se na iznosima utvrđenima u nacrtu proračuna iz članka 314. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i preračunatima u nacionalne valute prema deviznom tečaju koji vrijedi prvog dana kotacije nakon 15. prosinca kalendarske godine koja prethodi proračunskoj godini; usklađenje se provodi pri knjiženju za sljedeći mjesec.

5. Ako proračun nije konačno donesen najkasnije dva tjedna prije knjiženja za siječanj sljedeće financijske godine, države članice prvoga radnog dana svakog mjeseca, uključujući siječanj, knjiže jednu dvanaestinu iznosa vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i vlastitih sredstava koja se temelje na BND-u, uzimajući u obzir učinak korekcije proračunskih neravnoteža odobrene Ujedinjenoj Kraljevini i bruto smanjenja odobrenog Danskoj, Nizozemskoj, Austriji i Švedskoj na ta sredstva, iz posljednjega konačno donesenog proračuna; usklađenje se provodi prvog datuma dospijeca nakon konačnog donošenja proračuna ako je proračun donesen prije šesnaestog dana mjeseca. U suprotnom se usklađenje provodi drugog datuma dospijeca nakon konačnog donošenja proračuna.

6. Nema naknadne revizije financiranja bruto smanjenja odobrenog Danskoj, Nizozemskoj, Austriji i Švedskoj u slučaju promjena podataka o BND-u u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003.

Članak 10.b

Usklađenja vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u prethodnih financijskih godina

1. Na temelju godišnjeg izvješća o osnovici za izračun vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u iz članka 7. stavka 1. Uredbe (EEZ, Euratom) br. 1553/89, svaka država članica tereti se, u godini koja slijedi nakon godine u kojoj je dostavljeno to izvješće, za iznos izračunan na temelju informacija sadržanih u tom izvješću primjenom jedinstvene stope utvrđene za financijsku godinu na koju se to izvješće odnosi, dok se u njezinu korist knjiži 12 iznosa plaćanja koja su obavljena za tu financijsku godinu. Međutim, osnovica svake države članice za izračun

vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u na koju se primjenjuje ta stopa ne smije premašiti postotak njezina BND-a utvrđen u članku 2. stavku 1. točki (b) Odluke 2014/335/EU, Euratom, kako je navedeno u članku 2. stavku 7. prvom podstavku te Odluke.

2. U slučaju korekcija osnovice za izračun vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EEZ, Euratom) br. 1553/89, za svaku dotičnu državu članicu čija osnovica, uzimajući u obzir te korekcije, ne premašuje postotke utvrđene u članku 2. stavku 1. točke (b) i članku 10. stavku 2. Odluke 2014/335/EU, Euratom dolazi do sljedećih usklađenja salda utvrđenog na temelju stavka 1. ovog članka:

- (a) korekcije na temelju članka 9. stavka 1. prvog podstavka Uredbe (EEZ, Euratom) br. 1553/89 provedene prije 31. srpnja imaju za posljedicu opće usklađenje u sljedećoj godini;
- (b) posebno usklađenje može se knjižiti u bilo kojem trenutku ako su se o tome dogovorile dotična država članica i Komisija u skladu s člankom 9. stavkom 1. prvim podstavkom Uredbe (EEZ, Euratom) br. 1553/89;
- (c) ako mjere koje Komisija poduzima na temelju članka 9. stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EEZ, Euratom) br. 1553/89 kako bi ispravila iznos osnovice imaju za posljedicu posebno usklađenje knjiženja na račun iz članka 9. stavka 1. ove Uredbe, to usklađenje provodi se na datum koji odredi Komisija u skladu s navedenim mjerama.

Promjene BND-a iz stavka 4. ovog članka također imaju za posljedicu usklađenje salda svake države članice čija je osnovica za izračun vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u, uzimajući u obzir korekcije iz prvog podstavka ovog stavka, ograničena u postocima utvrđenima u članku 2. stavku 1. točki (b) i članku 10. stavku 2. Odluke 2014/335/EU, Euratom.

3. Na temelju podataka o ukupnom BND-u po tržišnim cijenama i njegovim komponentama iz prethodne godine, koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003, svaka država članica tereti se, u godini koja slijedi nakon godine u kojoj su dostavljeni podaci, za iznos izračunan primjenom na njezin BND stope utvrđene za godinu koja prethodi godini u kojoj su dostavljeni podaci, dok se u njezinu korist knjiže plaćanja izvršena tijekom te godine.

4. Svaka promjena BND-a iz prethodnih financijskih godina u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003, podložno članku 5. te Uredbe, ima za posljedicu za svaku dotičnu državu članicu usklađenje salda utvrđenog u skladu sa stavkom 3. ovog članka. Nakon 30. studenoga četvrte godine koja slijedi nakon određene financijske godine eventualne promjene BND-a više se ne uzimaju u obzir, osim u slučaju pitanja o kojima je Komisija ili država članica obavijestila u tom roku.

5. Za svaku državu članicu Komisija izračunava razliku između iznosa koji proizlaze iz usklađenja iz stavaka od 1. do 4., uz iznimku posebnih usklađenja na temelju stavka 2. točaka (b) i (c), te umnoška ukupnih iznosa usklađenja i postotka koji BND te države članice predstavlja u BND-u svih država članica, koji se primjenjuje na dan 15. siječnja na proračun na snazi za godinu koja slijedi nakon godine u kojoj su dostavljeni podaci za usklađenja (neto iznos).

Za potrebe tog izračuna preračunavaju se iznosi između nacionalne valute i eura prema važećem deviznom tečaju posljednjeg dana kotacije u kalendarskoj godini koja prethodi godini knjiženja na račune, kako je objavljen u *Službenom listu Europske unije*, seriji C.

Komisija izvješćuje države članice o iznosima koji proizlaze iz tog izračuna do 1. veljače godine koja slijedi nakon godine u kojoj su dostavljeni podaci za usklađenja. Svaka država članica knjiži neto iznos na račun iz članka 9. stavka 1. prvog radnog dana u lipnju te iste godine.

6. Operacije iz stavaka od 1. do 5. ovog članka predstavljaju operacije ostvarivanja prihoda za financijsku godinu u kojoj se moraju knjižiti na račun iz članka 9. stavka 1.

(*) Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20.12.2013., str. 608.).

(**) Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

5. U članku 11. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija izračunava usklađenje tijekom godine koja slijedi nakon dotične financijske godine.

Izračun se obavlja na temelju sljedećih podataka koji se odnose na relevantnu financijsku godinu:

- (a) ukupni BND po tržišnim cijenama i njegove komponente, koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003;
- (b) realizacija proračuna rashoda poslovanja koji odgovaraju dotičnoj mjeri ili politici.

Usklađenje je jednako umnošku ukupnog iznosa dotičnih rashoda, uz iznimku rashoda koji financiraju treće zemlje sudionice, i postotka koji BND države članice koja ima pravo na usklađenje predstavlja u BND-u svih država članica. Usklađenje se financira sredstvima država članica sudionica u visini koja se utvrđuje dijeljenjem BND-a određene države članice sudionice s BND-om svih država članica sudionica. Za potrebe izračuna tog usklađenja preračunavaju se iznosi između nacionalne valute i eura prema važećem deviznom tečaju posljednjeg dana kotacije u kalendarskoj godini koja prethodi dotičnoj proračunskoj godini, kako je objavljen u *Službenom listu Europske unije*, seriji C.

Usklađenje za svaku relevantnu godinu obavlja se samo jedanput i konačno je u slučaju naknadne izmjene iznosa BND-a.”.

6. Članak 12. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.

Kamate na sredstva koja su stavljena na raspolaganje sa zakašnjenjem

- 1. Na svako kašnjenje u knjiženju na račun iz članka 9. stavka 1. dotičnoj državi članici obračunavaju se kamate.
- 2. U pogledu vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u kamate se plaćaju samo u odnosu na kašnjenja u knjiženju iznosa:
 - (a) iz članka 10.a;
 - (b) koji proizlaze iz izračuna iz članka 10.b stavka 5. prvog podstavka, u trenutku navedenom u trećem podstavku tog članka;
 - (c) koji proizlaze iz posebnih usklađenja vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u u skladu s člankom 10.b stavkom 2. točkom (c) ove Uredbe, na datum koji odredi Komisija u okviru mjera koje ona poduzima u skladu s člankom 9. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EEZ, Euratom) br. 1553/89;
 - (d) koji proizlaze iz propusta države članice da provede korekcije podataka o BND-u potrebne kako bi se počela rješavati pitanja o kojima je obavijestila Komisija ili država članica kako je navedeno u članku 10.b stavku 4., unutar izričitog roka koji je odredila Komisija. Kamate na usklađenja koja proizlaze iz takvih korekcija obračunavaju se od prvog radnog dana u lipnju godine koja slijedi nakon godine u kojoj je istekao izričit rok koji je odredila Komisija.
- 3. Iznosi kamata niži od 500 EUR ne naplaćuju se.
- 4. U slučaju država članica koje pripadaju ekonomskoj i monetarnoj uniji kamatna stopa jednaka je stopi koju Europska središnja banka primjenjuje na svoje glavne operacije refinanciranja prvog dana mjeseca u kojem iznos dospijeva, kako je objavljena u *Službenom listu Europske unije*, serija C, ili nultoj stopi, ovisno o tome koja je od te dvije stope viša, uvećanoj za 2,5 postotna boda.

Ta se stopa uvećava za 0,25 postotnih bodova za svaki mjesec kašnjenja.

Ukupno povećanje na temelju prvog i drugog podstavka ne smije premašiti 16 postotnih bodova. Uvećana stopa primjenjuje se za cijelo razdoblje kašnjenja.

5. U slučaju država članica koje ne pripadaju ekonomskoj i monetarnoj uniji kamatna stopa jednaka je stopi koju središnje banke primjenjuju na svoje glavne operacije refinanciranja prvog dana dotičnog mjeseca, ili nultoj stopi, ovisno o tome koja je od te dvije stope viša, uvećanoj za 2,5 postotna boda. U slučaju država članica za koje nije dostupna stopa središnje banke, kamatna stopa jednaka je najbližoj ekvivalentnoj stopi koja se primjenjuje na tržištu novca te države članice prvog dana dotičnog mjeseca, ili nultoj stopi, ovisno o tome koja je od te dvije stope viša, uvećanoj za 2,5 postotna boda.

Ta se stopa uvećava za 0,25 postotnih bodova za svaki mjesec kašnjenja.

Ukupno povećanje na temelju prvog i drugog podstavka ne smije premašiti 16 postotnih bodova. Uvećana stopa primjenjuje se za cijelo razdoblje kašnjenja.

6. Na plaćanja kamata iz stavaka 1. i 2. ovog članka na odgovarajući način primjenjuje se članak 9. stavci 2. i 3..

7. Članak 13. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. umeće se sljedeći drugi podstavak:

„Države članice mogu biti oslobođene obveze stavljanja na raspolaganje Komisiji iznosa koji su jednaki pravima utvrđenima u skladu s člankom 2. kada se ta prava pokažu nenaplativima zbog odgađanja knjiženja na račune ili obavijesti o carinskom dugu kako se ne bi ugrozila kaznena istraga koja utječe na financijske interese Unije.”;

(b) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„3. U roku od tri mjeseca od upravne odluke iz stavka 2. ovog članka ili u skladu s rokovima iz tog stavka države članice Komisiji podnose izvješće o slučajevima primjene stavka 2. ovog članka pod uvjetom da dotična utvrđena prava premašuju 100 000 EUR.”.

8. U članku 14. stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Samo u slučaju nepodmirivanja obveza po zajmu koji je ugovoren ili osiguran jamstvom u skladu s uredbama i odlukama Vijeća ili Europskog parlamenta i Vijeća, a u slučajevima kada Komisija ne može pravodobno aktivirati druge mjere predviđene financijskim mehanizmima koji se primjenjuju na te zajmove, kako bi se osiguralo da Unija ispuní svoje pravne obveze prema vjerovnicima, mogu se privremeno primijeniti stavci 2. i 4., neovisno o uvjetima iz stavka 2., kako bi se podmirili dugovi Unije.

4. Podložno drugom podstavku, razlika između ukupnih sredstava raspoloživih na računima i potreba za gotovinskim sredstvima dijeli se među državama članicama i to, što je više moguće razmjerno procijenjenim proračunskim prihodima svake od država članica.

Pri pokrivanju svojih potreba za gotovinskim sredstvima Komisija nastoji ublažiti utjecaj obveze država članica da odobravaju iznose negativnih kamata na temelju članka 9. stavka 1. trećeg podstavka prioritarnim povlačenjem iznosa odobrenih na dotične račune.”.

9. Članak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 15.

Izvršavanje platnih naloga

1. Države članice ili njihove nacionalne središnje banke izvršavaju platne naloge Komisije u skladu s uputama Komisije u roku od najviše tri radna dana od primitka. U slučaju transakcija koje uključuju prijenos gotovinskih sredstava, države članice ili njihove nacionalne središnje banke izvršavaju naloge u roku koji zahtijeva Komisija koja ih, osim u iznimnim slučajevima, obavješćuje najmanje jedan dan prije nego što treba izvršiti nalog.

2. Države članice ili njihove nacionalne središnje banke najkasnije drugog radnog dana nakon okončanja svake transakcije elektroničkim putem dostavljaju Komisiji izvještaj o stanju na računu iz kojeg su vidljiva povezana kretanja.”.

10. Članak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 18.

Stavljanje izvan snage

1. Podložno stavku 2., Uredba (EZ, Euratom) br. 1150/2000 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2014.

2. Članak 10. stavak 7.a Uredbe (EZ, Euratom) br. 1150/2000 stavlja se izvan snage s učinkom od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

3. Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na datum stupanja na snagu Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014.

Podložno trećem i četvrtom podstavku, Uredba se primjenjuje od istog datuma.

Članak 1. točka 6. primjenjuje se na izračun zateznih kamata na plaćanja vlastitih sredstava koja dopijevaju nakon dana stupanja na snagu ove Uredbe. Međutim, ograničavanje ukupnog povećanja kamatne stope na 16 postotnih bodova kao i ograničavanje plaćanja kamata na vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u samo u odnosu na kašnjenja pri knjiženju iznosa koja proizlaze iz njihovih posebnih usklađenja, na datum koji je određen u okviru mjera koje je poduzela Komisija, također se primjenjuju na izračun zateznih kamata na vlastita sredstva koja su dospjela prije dana stupanja na snagu ove Uredbe ako su Komisija ili dotična država članica saznale za navedena vlastita sredstva tek nakon dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 1. točka 10. primjenjuje se od 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. svibnja 2016.

Za Vijeće

Predsjednik

M.H.P. VAN DAM

UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/805

od 20. svibnja 2016.

o izmjeni Priloga IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu *Streptomyces* K61 (prije *S. griseoviridis*), *Candida oleophila* soja O, FEN-a 560 (poznat i pod nazivom grozdasta piskavica/grčka djetelina odnosno sjeme u prahu grozdaste piskavice/grčke djeteline), metil dekanoata (CAS 110-42-9), metil oktanoata (CAS 111-11-5) te mješavine terpenoida QRD 460

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 1.,

budući da:

- (1) Za *Streptomyces* K61 (prije *S. griseoviridis*), *Candida oleophila* soj O, FEN 560 (poznat i pod nazivom grozdasta piskavica/grčka djetelina odnosno sjeme u prahu grozdaste piskavice/grčke djeteline) te mješavinu terpenoida QRD 460 nisu bili utvrđeni specifični MRO-ovi. Kako te tvari nisu bile uvrštene u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005, primjenjuje se zadana vrijednost od 0,01 mg/kg utvrđena u članku 18. stavku 1. točki (b) te Uredbe. Metil dekanoat (CAS 110-42-9) i metil oktanoat (CAS 111-11-5) pripadaju skupini masnih kiselina C7-C20, koja je uvrštena u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005.
- (2) U pogledu FEN-a 560 (poznat i pod nazivom grozdasta piskavica/grčka djetelina odnosno sjeme u prahu grozdaste piskavice/grčke djeteline) Europska agencija za sigurnost hrane (dalje u tekstu: „Agencija”) zaključila je ⁽²⁾ da je primjereno tu tvar uvrstiti u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005.
- (3) U pogledu mješavine terpenoida QRD 460 Agencija je zaključila ⁽³⁾ da je primjereno tu tvar uvrstiti u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005.
- (4) U pogledu tvari *Streptomyces* K61 (prije *S. griseoviridis*) ⁽⁴⁾ Agencija nije mogla donijeti zaključak o procjeni prehranbenog rizika za potrošače jer određene informacije nisu bile dostupne i bilo je potrebno daljnje razmatranje osoba koje upravljaju rizikom. Rezultati tog daljnjeg razmatranja dostupni su u izvješću o pregledu ⁽⁵⁾, u kojem je zaključeno da je rizik za ljude povezan s metabolitima te tvari zanemariv. Stoga je primjereno tu tvar uvrstiti u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005.
- (5) U pogledu tvari *Candida oleophila* soja O ⁽⁶⁾ Agencija nije mogla donijeti zaključak o procjeni prehranbenog rizika za potrošače jer određene informacije nisu dostupne i potrebno je daljnje razmatranje osoba koje upravljaju rizikom. Rezultati tog daljnjeg razmatranja dostupni su u izvješću o pregledu ⁽⁷⁾, u kojem je zaključeno da je rizik za ljude povezan s metabolitima te tvari zanemariv. Stoga je primjereno tu tvar uvrstiti u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005.

⁽¹⁾ SL L 70, 16.3.2005., str. 1.

⁽²⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance fenugreek seed powder (FEN 560). EFSA Journal 2010.; 8(3):1448, 50 str.

⁽³⁾ EFSA (Europska agencija za sigurnost hrane), 2014. Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance terpenoid blend QRD-460. EFSA Journal 2014.;12(10):3816, 41 str.

⁽⁴⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance *Streptomyces* K61 (formerly *Streptomyces griseoviridis*). EFSA Journal 2013.;11(1):3061, 40 str.

⁽⁵⁾ Izvješće o pregledu za aktivnu tvar *Streptomyces* K61 (prije *Streptomyces griseoviridis*) finalizirano na sastanku Stalnog odbora za prehranbeni lanac i zdravlje životinja od 11. srpnja 2008. u cilju uvrštavanja tvari *Streptomyces* K61 (prije *Streptomyces griseoviridis*) u Prilog I. Direktivi 91/414/EEZ. SANCO/1865/08 – rev. 5, 11. srpnja 2014.

⁽⁶⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance *Candida oleophila* strain O. EFSA Journal 2012.;10(11):2944, 27 str.

⁽⁷⁾ Izvješće o pregledu za aktivnu tvar *Candida oleophila* soj O, finalizirano na sastanku Stalnog odbora za prehranbeni lanac i zdravlje životinja od 15. ožujka 2013. u cilju odobrenja tvari *Candida oleophila* soja O kao aktivne tvari u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009. SANCO/10395/2013 rev 1, 15. ožujka 2014.

- (6) Metil dekanat (CAS 110-42-9) Direktivom Komisije 2008/127/EZ ⁽¹⁾ uvršten je u Prilog I. Direktivi Vijeća 91/414/EEZ ⁽²⁾ i smatra se odobrenim u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Za tu tvar nisu utvrđene relevantne nečistoće. Osim toga, prirodna izloženost metil dekanatu znatno je viša od izloženosti povezane s uporabom te tvari kao sredstva za zaštitu bilja. Stoga je primjereno zadržati tu tvar u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005, no odvojeno od skupine masnih kiselina C7-C20 kako bi se osigurala transparentnost.
- (7) Metil oktanoat (CAS 111-11-5) uvršten je Direktivom 2008/127/EZ u Prilog I. Direktivi 91/414/EEZ i smatra se odobrenim u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009. Za tu tvar nisu utvrđene relevantne nečistoće. Osim toga, prirodna izloženost metil oktanoatu znatno je viša od izloženosti povezane s uporabom te tvari kao sredstva za zaštitu bilja. Stoga je primjereno zadržati tu tvar u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005, no odvojeno od skupine masnih kiselina C7-C20 kako bi se osigurala transparentnost.
- (8) Uredbu (EZ) br. 396/2005 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (9) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

U Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 abecednim se redom dodaju unosi: „*Streptomyces* K61 (prije *S. griseoviridis*)”, „*Candida oleophila* soj O”, „FEN 560 (poznat i pod nazivom grozdasta piskavica/grčka djeteline odnosno sjeme u prahu grozdaste piskavice/grčke djeteline)”, „metil dekanat (CAS 110-42-9)”, „metil oktanoat (CAS 111-11-5)” te „mješavina terpenoida QRD 460”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. svibnja 2016.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Direktiva Komisije 2008/127/EZ od 18. prosinca 2008. o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ radi uvrštavanja nekoliko aktivnih tvari (SL L 344, 20.12.2008., str. 89.)

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 91/414/EEZ od 15. srpnja 1991. o stavljanju sredstava za zaštitu bilja na tržište (SL L 230, 19.8.1991., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/806**od 20. svibnja 2016.****o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾,uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerade voća i povrća ⁽²⁾, a posebno njezin članak 136. stavak 1.,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011, prema ishodu Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, utvrđuju se kriteriji kojima Komisija određuje paušalne vrijednosti za uvoz iz trećih zemalja, za proizvode i razdoblja određena u njezinu Prilogu XVI. dijelu A.
- (2) Paušalna uvozna vrijednost izračunava se za svaki radni dan, u skladu s člankom 136. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011, uzimajući u obzir promjenjive dnevne podatke. Stoga ova Uredba treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Paušalne uvozne vrijednosti iz članka 136. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 određene su u Prilogu ovoj Uredbi.

*Članak 2.*Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. svibnja 2016.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2011., str. 1.

PRILOG

Paušalne uvozne vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

(EUR/100 kg)		
Oznaka KN	Oznaka treće zemlje ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrijednost
0702 00 00	MA	104,4
	TR	63,7
	ZZ	84,1
0707 00 05	TR	105,8
	ZZ	105,8
0709 93 10	TR	138,4
	ZZ	138,4
0805 10 20	EG	47,0
	IL	62,4
	MA	54,9
	TR	41,8
	ZA	75,5
	ZZ	56,3
0805 50 10	AR	166,2
	TR	143,1
	ZA	190,7
	ZZ	166,7
0808 10 80	AR	111,7
	BR	101,6
	CL	124,4
	CN	107,2
	NZ	157,8
	US	198,5
	ZA	103,2
	ZZ	129,2

⁽¹⁾ Nomenklatura država utvrđena Uredbom Komisije (EU) br. 1106/2012 od 27. studenoga 2012. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama, u pogledu ažuriranja nomenklature država i područja (SL L 328, 28.11.2012., str. 7.). Oznakom „ZZ” označava se „drugo podrijetlo”.

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2016/807

od 15. ožujka 2016.

o stajalištu koje treba donijeti u ime Europske unije u Međunarodnoj pomorskoj organizaciji (IMO) tijekom 40. sjednice Odbora za olakšice, 69. sjednice Odbora za zaštitu morskog okoliša i 96. sjednice Odbora za pomorsku sigurnost o donošenju izmjena Konvencije o olakšicama, Priloga IV. Konvenciji MARPOL, pravila II-2/13. i II-2/18. Konvencije SOLAS te Kodeksa o sustavima za zaštitu od požara i Kodeksa o poboljšanom programu nadzora iz 2011.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Cilj djelovanja Unije u sektoru pomorskog prometa trebao bi biti poboljšanje pomorske sigurnosti, zaštita morskog okoliša i olakšavanje međunarodnog pomorskog prometa.
- (2) Odbor za olakšice IMO-a (FAL) odobrio je na 39. sjednici izmjene Konvencije o olakšicama u međunarodnom pomorskom prometu iz 1965. („Konvencija FAL”). Očekuje se da će te izmjene biti donesene tijekom 40. sjednice FAL-a koja će se održati u travnju 2016.
- (3) Na 68. sjednici IMO-ova Odbora za zaštitu morskog okoliša (MEPC 68) dogovoreno je da je primljen dovoljan broj obavijesti u skladu s pravilom 13. iz Priloga IV. Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova („Prilog IV. Konvenciji MARPOL”) kako bi se dio Baltičkog mora odredio kao posebno područje. Slijedom toga za to bi se posebno područje mogli utvrditi datumi od kojih to određivanje posebnog područja predviđeno u pravilu 11.3 iz Priloga IV. Konvenciji MARPOL počinje proizvoditi učinke. Na 68. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša (MEPC) zaključeno je da bi izmjene pravila 1. i 11. iz Priloga IV. Konvenciji MARPOL bile potrebne kako bi određivanje tog dijela posebnog područja počelo proizvoditi učinke te da bi u tu svrhu trebalo predložiti izmjene Priloga IV. Konvenciji MARPOL. Očekuje se da će te izmjene biti donesene tijekom 69. sjednice MEPC-a koja će se održati u travnju 2016.
- (4) Odbor za pomorsku sigurnost (MSC) IMO-a na svojoj je 95. sjednici odobrio izmjene pravila II-2/13. i II-2/18. Međunarodne konvencije za zaštitu ljudskog života na moru (SOLAS), Međunarodnog kodeksa za sustave za zaštitu od požara („Kodeks FSS”) i Kodeksa o poboljšanom programu nadzora („Kodeks ESP iz 2011.”). Očekuje se da će te izmjene biti donesene tijekom 96. sjednice MSC-a koja će se održati u svibnju 2016.
- (5) Općim preispitivanjem Konvencije FAL moderniziraju se njezine odredbe uzimajući u obzir promjene u području prijenosa informacija i podataka elektroničkim putem te koncept jedinstvenog prozora. Njome se posebno uvode mjere koje su važne za Uniju u pogledu uključivanja brojeva viza na popise putnika, ali ne i na popise posade, te prava tijela da propišu obveznu uporabu elektroničkog podnošenja obrazaca. Člancima 5. i 7. Direktive 2010/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ predviđa se da se od 1. lipnja 2015. službeni postupak prijave za brodove koji dolaze u luke smještene u državama članicama i odlaze iz tih luka smije prihvatiti samo u elektroničkom obliku preko jedinstvenog prozora te da države članice trebaju prihvaćati papirnate obrasce FAL za postupak prijave do tog datuma. Direktivom 2010/65/EU također je predviđeno da se informacije koje se

⁽¹⁾ Direktiva 2010/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o službenom postupku prijave za brodove koji dolaze u luke i/ili odlaze iz luka država članica i o stavljanju izvan snage Direktive 2002/6/EZ (SL L 283, 29.10.2010., str. 1.).

zahtijevaju u skladu s pravnim aktom Unije od 1. lipnja 2015. trebaju dostavljati u elektroničkom obliku. Zahtjev za uključivanje broja vize, kada je to primjenjivo, na popise posade i putnika proizlazi iz točke 3.1.2. Priloga VI. Uredbi (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

- (6) Člankom VIII. Konvencije FAL zahtijeva se da ugovorne stranke Konvencije FAL koje smatraju da ispunjavanje bilo koje od normi Konvencije FAL nije izvedivo ili koje smatraju da je zbog posebnih razloga potrebno usvojiti drukčije dokumentacijske zahtjeve ili postupke o takvim nepodudarnostima obavijeste glavnog tajnika. Pojedinih zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2010/65/EU i Uredbi (EZ) br. 562/2006 nameću se strože obveze nego relevantnim pravilima predviđenima u Konvenciji FAL te oni stoga predstavljaju nepodudarnost u smislu članka VIII. te Konvencije o kojoj se mora obavijestiti.
- (7) Cilj izmjena Priloga IV. Konvenciji MARPOL jest uspostava pravnog okvira za provedbu dogovora sa 68. sjednice MEPC-a o tome da je primljeno dovoljno obavijesti o dostupnosti lučkih uređaja za prihvata kako bi se omogućilo da odredbe o posebnom području Baltičkog mora počnu proizvoditi učinke te da bi se slijedom toga mogli utvrditi datumi od kojih određivanje dijela Baltičkog mora kao posebnog područja počinje proizvoditi učinke u skladu s tim obavijestima. Člankom 4. Direktive 2000/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ predviđena je dostupnost lučkih uređaja za prihvat, koja je obuhvaćena i pravilom 12.a Rezolucije IMO-a MEPC.200(62), u svrhu smanjenja ispuštanja broskog otpada i ostataka tereta u more, naročito ilegalnog ispuštanja s brodova koji se koriste lukama u Uniji.
- (8) Izmjenama pravila II-2/13. Konvencije SOLAS uvest će se zahtjevi u vezi s vrednovanjem putova bijega analizom evakuacije u početnoj fazi projektiranja, koji se trebaju primjenjivati na nove ro-ro brodove za prijevoz putnika i druge putničke brodove koji prevoze više od 36 putnika. Direktiva 2009/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ primjenjuje se na putničke brodove i brza putnička plovila u domaćoj plovidbi. Člankom 6. stavkom 2. točkom (a) podtočkom i. te Direktive predviđeno je da novi putnički brodovi klase A trebaju u potpunosti ispunjavati zahtjeve Konvencije SOLAS iz 1974. kako je izmijenjena. Nadalje, Direktivom 2009/45/EZ predviđena su detaljna pravila o putovima bijega na ro-ro putničkim brodovima klase B, C i D, kako su utvrđena u stavku 6-1. dijela B poglavlja II. Priloga I.
- (9) Izmjenama pravila II-2/18. Konvencije SOLAS o površinama za slijetanje helikoptera na novim ro-ro putničkim brodovima postat će obvezne odredbe iz okružnice IMO-a MSC.1/Circ.1431 od 31. svibnja 2012. o smjernicama za odobrenje uređaja za gašenje požara na opremi za prihvat helikoptera pjenom. Pravilom 18. dijela B poglavlja II-2. Priloga I. Direktivi 2009/45/EZ predviđeno je da brodovi opremljeni helidromima trebaju ispunjavati zahtjeve konvencije SOLAS kako je revidirana 1. siječnja 2003., čija se izmjena sada očekuje.
- (10) Revidiranim poglavljem 8. Kodeksa FSS predviđet će se da treba obratiti posebnu pozornost na specifikaciju kvalitete vode koju dostavlja proizvođač sustava radi sprečavanja unutarnje korozije i začepjenja raspršivača. Člankom 6. stavkom 2. točkom (a) podtočkom i. Direktive 2009/45/EZ predviđeno je da novi putnički brodovi klase A trebaju u potpunosti ispunjavati zahtjeve Konvencije SOLAS iz 1974., kako je izmijenjena, a kojom je obuhvaćen Kodeks FSS koji je Rezolucijom IMO-a MSC.99(73) postao obavezan u okviru Konvencije SOLAS. Nadalje, Direktivom 2009/45/EZ predviđena su detaljna pravila za gašenje požara na brodovima klase B, C i D, kako su utvrđena u stavcima 4.5. i 4.8. dijela A poglavlja II-2. Priloga I.
- (11) Novim poglavljem 17. Kodeksa FSS podrobnije će se opisati specifikacije za sustave za gašenje požara pjenom u svrhu zaštite uređaja za prihvat helikoptera kako se zahtijeva poglavljem II-2. Konvencije SOLAS. Člankom 6. stavkom 2. točkom (a) podtočkom i. Direktive 2009/45/EZ predviđeno je da novi putnički brodovi klase A trebaju u potpunosti ispunjavati zahtjeve Konvencije SOLAS iz 1974., kako je izmijenjena, a kojom je obuhvaćen Kodeks FSS koji je Rezolucijom IMO-a MSC.99(73) postao obavezan u okviru Konvencije SOLAS. Nadalje, Direktivom 2009/45/EZ predviđena su detaljna pravila o posebnim zahtjevima za uređaje za prihvat helikoptera na brodovima klase B, C i D, kako su utvrđena u stavku 18. dijela B poglavlja II. Priloga I.
- (12) U onoj mjeri u kojoj izmjene pravila II-2/13. i II-2/18 Konvencije SOLAS, revidiranog poglavlja 8. i novog poglavlja 17. Kodeksa FSS mogu utjecati na odredbe Direktive 2009/45/EZ u vezi s putničkim brodovima i brzim putničkim plovilima u nacionalnoj plovidbi, te su izmjene u isključivoj nadležnosti Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13.4.2006., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2000/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2000. o lučkim uređajima za prihvat broskog otpada i ostataka tereta (SL L 332, 28.12.2000., str. 81.).

⁽³⁾ Direktiva 2009/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o sigurnosnim pravilima i normama za putničke brodove (SL L 163, 25.6.2009., str. 1.).

- (13) Izmjene Kodeksa ESP iz 2011. namijenjene su usklađivanju termina povezanih s priznatim organizacijama. Člancima 5. i 6. Uredbe (EU) br. 530/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ primjena Programa procjene stanja (CAS) IMO-a na tankere za ulje s jednostrukom oplatom starije od 15 godina propisana je kao obvezna. Poboľjšanim programom inspekcija tijekom nadzora brodova za rasuti teret i tankera za ulje ili Poboľjšanim programom nadzora (ESP) detaljno je utvrđen način na koji treba provesti tu temeljitu procjenu. Budući da se CAS koristi ESP-om kao alatom za ostvarenje svojeg cilja, sve promjene inspekcija ESP-a bit će automatski primjenjive na temelju Uredbe (EU) br. 530/2012.
- (14) Unija nije članica IMO-a niti je ugovorna stranka relevantnih konvencija i kodeksa. Stoga je potrebno da Vijeće ovlasti države članice da izraze stajalište Unije i svoju suglasnost da budu obvezane tim izmjenama, u onoj mjeri u kojoj su one u isključivoj nadležnosti Unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba donijeti u ime Unije na 40. sjednici Odbora za olakšice IMO-a jest da se slaže s donošenjem izmjena Konvencije o olakšicama kako su utvrđene u dokumentu IMO-a FAL 40/3.

Članak 2.

Stajalište koje treba donijeti u ime Unije na 69. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša IMO-a jest da se slaže s donošenjem izmjena pravila 1. i 11. iz Priloga IV. Konvenciji MARPOL, kako su utvrđene u Prilogu dokumentu IMO-a MEPC 69/3/3.

Članak 3.

Stajalište koje je treba donijeti u ime Unije na 96. sjednici Odbora IMO-a za pomorsku sigurnost jest da se slaže s donošenjem sljedećih izmjena:

- pravila II-2/13. Konvencije SOLAS kako su utvrđene u Prilogu 14. dokumentu IMO-a MSC 95/22/add.2,
- pravila II-2/18. Konvencije SOLAS kako su utvrđene u Prilogu 2. dokumentu IMO-a SSE 2/20,
- poglavlja 8. Kodeksa FSS kako su utvrđene u točki 1. Priloga 18. dokumentu IMO-a 95/22/add.2,
- poglavlja 17. Kodeksa FSS kako su utvrđene u točki 2. Priloga 18. dokumentu IMO-a 95/22/add.2,
- Kodeksa ESP iz 2011. kako su utvrđene u Prilogu 15. dokumentu IMO-a 95/22/add.2.

Članak 4.

1. Države članice, koje su članice IMO-a, izražavaju stajalište koje treba donijeti u ime Unije kako je utvrđeno u člancima 1., 2. i 3., djelujući zajednički u interesu Unije.

2. Manje promjene stajališta iz članaka 1., 2. i 3. mogu se dogovoriti bez daljnje odluke Vijeća.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 530/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o ubrzanom postupnom uvođenju zahtjeva za dvostrukom oplatom ili ekvivalentnih projektnih zahtjeva za tankere za ulje s jednostrukom oplatom (SL L 172, 30.6.2012., str. 3.).

Članak 5.

Države članice ovlašćuje se da izraze svoju suglasnost da budu obvezane, u interesu Unije, izmjenama iz članka 1., 2. i 3. u onoj mjeri u kojoj su one u isključivoj nadležnosti Unije.

Članak 6.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. ožujka 2016.

Za Vijeće
Predsjednik
A.G. KOENDERS

ODLUKA POLITIČKOG I SIGURNOSNOG ODBORA (ZVSP) 2016/808**od 18. svibnja 2016.****o imenovanju zapovjednika operacije EU-a za vojnu operaciju Europske unije radi doprinošenja odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije (Atalanta) (ATALANTA/2/2016)**

POLITIČKI I SIGURNOSNI ODBOR,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 38.,

uzimajući u obzir Zajedničku akciju Vijeća 2008/851/ZVSP od 10. studenoga 2008. o vojnoj operaciji Europske unije radi doprinošenja odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6.,

budući da:

- (1) Vijeće je na temelju članka 6. stavka 1. Zajedničke akcije 2008/851/ZVSP ovlastilo Politički i sigurnosni odbor (PSO) za donošenje odluka o imenovanju zapovjednika operacije EU-a za vojnu operaciju Europske unije radi doprinošenja odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije („zapovjednik operacije EU-a”).
- (2) PSO je 3. srpnja 2014. donio Odluku 2014/433/ZVSP ⁽²⁾ o imenovanju generala bojnika Martina SMITHA zapovjednikom operacije EU-a.
- (3) Ujedinjena Kraljevina predložila je da brigadni general Robert A. MAGOWAN naslijedi generala bojnika Martina SMITHA kao zapovjednik operacije EU-a.
- (4) Vojni odbor EU-a podupire taj prijedlog.
- (5) U skladu s člankom 5. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u pripremi i provedbi odluka i djelovanja Unije koji imaju implikacije u području obrane,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Brigadni general Robert A. MAGOWAN imenuje se zapovjednikom operacije EU-a za vojnu operaciju Europske unije radi doprinošenja odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije (Atalanta) od 3. lipnja 2016.

Članak 2.

Odluka 2014/433/ZVSP stavlja se izvan snage.

⁽¹⁾ SL L 301, 12.11.2008., str. 33.⁽²⁾ Odluka Političkog i sigurnosnog odbora ATALANTA/3/2014 od 3. srpnja 2014. o imenovanju zapovjednika operacije EU-a za vojnu operaciju Europske unije radi doprinošenja odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije (Atalanta) (2014/433/ZVSP) (SL L 198, 5.7.2014., str. 5.).

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Primjenjuje se od 3. lipnja 2016.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. svibnja 2016.

Za Politički i sigurnosni odbor

Predsjednik

W. STEVENS

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/809**od 20. svibnja 2016.**

o obavijesti Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o njezinoj želji da sudjeluje u određenim aktima Unije u području policijske suradnje donesenima prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona koji nisu dio schengenske pravne stečevine

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Protokol br. 36 o prijelaznim odredbama, a posebno njegov članak 10. stavak 5. u vezi s člankom 4. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde i člankom 331. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

budući da:

- (1) Člankom 10. stavkom 4. Protokola br. 36 Ujedinjenoj Kraljevini dopušteno je da, najkasnije šest mjeseci prije isteka petogodišnjeg prijelaznog razdoblja iz članka 10. stavka 3. Protokola br. 36, obavijesti Vijeće da, za akte Unije u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima koji su doneseni prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona, ne prihvaća ovlasti Komisije i Suda navedene u članku 10. stavku 1. Protokola br. 36.
- (2) Ujedinjena Kraljevina je dopisom upućenim predsjedniku Vijeća 24. srpnja 2013. iskoristila tu mogućnost obavijestivši ga da ne prihvaća navedene ovlasti Komisije i Suda, čime su se mjerodavni akti iz područja policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima 1. prosinca 2014. prestali primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu.
- (3) Člankom 10. stavkom 5. Protokola br. 36 Ujedinjenoj Kraljevini dopušteno je da obavijesti Vijeće o svojoj želji da sudjeluje u aktima koji su se na nju prestali primjenjivati.
- (4) Odlukom Komisije 2014/858/EU ⁽¹⁾ potvrđeno je sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u nekim aktima.
- (5) Odlukom Vijeća 2014/836/EU ⁽²⁾ potvrđeno je da se od 1. prosinca 2014. Odluka Vijeća 2008/615/PUP ⁽³⁾, Odluka Vijeća 2008/616/PUP ⁽⁴⁾ te Okvirna odluka Vijeća 2009/905/PUP ⁽⁵⁾ („Prümske odluke”) više ne primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu, te se Ujedinjenu Kraljevinu onemogućava u pristupanju bazi podataka Eurodac u svrhu provedbe zakona sve dok ona ne počne sudjelovati u Prümskim odlukama. Odlukom 2014/836/EU također se pozvalo Ujedinjenu Kraljevinu da provede cjelovitu ekonomsku i funkcionalnu studiju utjecaja kako bi ocijenila prednosti i praktične koristi od sudjelovanja u Prümskim odlukama. Ujedinjena Kraljevina provela je ekonomsku i funkcionalnu studiju utjecaja te je njezin parlament glasovao u korist sudjelovanja u Prümskim odlukama.
- (6) Odlukom Vijeća 2014/857/EU ⁽⁶⁾ potvrđena je obavijest Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o njezinoj želji da sudjeluje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine koje su sadržane u aktima Unije u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2014/858/EU od 1. prosinca 2014. o obavijesti Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o njezinoj želji da sudjeluje u aktima Unije u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima donesenima prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona koje nisu dio schengenske pravne stečevine (SL L 345, 1.12.2014., str. 6.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2014/836/EU od 27. studenoga 2014. o utvrđivanju određenih posljedičnih i prijelaznih aranžmana u vezi s prestankom sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u određenim aktima Unije u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima donesenima prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona (SL L 343, 28.11.2014., str. 11.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 1.).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 2008/616/PUP od 23. lipnja 2008. o provedbi Odluke 2008/615/PUP o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 12.).

⁽⁵⁾ Okvirna odluka Vijeća 2009/905/PUP od 30. studenoga 2009. o akreditaciji pružatelja forenzičkih usluga koji obavljaju laboratorijske aktivnosti (SL L 322, 9.12.2009., str. 14.).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 2014/857/EU od 1. prosinca 2014. o obavijesti Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o njezinoj želji da sudjeluje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine koje su sadržane u aktima Unije u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i izmjeni odluka 2000/365/EZ i 2004/926/EZ (SL L 345, 1.12.2014., str. 1.).

- (7) Dopisom predsjedniku Vijeća od 22. siječnja 2016. Ujedinjena Kraljevina ponovno je primijenila članak 10. stavak 5. Protokola 36. kako bi obavijestila o svojoj želji da sudjeluje u Odluci 2008/615/PUP, Odluci 2008/616/PUP i Okvirnoj odluci 2009/905/PUP.
- (8) Za akte koji nisu dio schengenske pravne stečevine u članku 10. stavku 5. Protokola br. 36 upućuje se na Protokol br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde. U članku 4. Protokola br. 21 upućuje se na postupak predviđen člankom 331. stavkom 1. UFEU-a. Potonjom odredbom Komisiji je omogućeno da potvrdi sudjelovanje države članice koja želi sudjelovati i prema potrebi navodi da su uvjeti sudjelovanja ispunjeni.
- (9) U skladu s četvrtom rečenicom članka 10. stavka 5. Protokola br. 36 institucije Unije i Ujedinjena Kraljevina nastoje ponovno uspostaviti sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u pravnoj stečevini Unije u području slobode, sigurnosti i pravde u najširoj mogućoj mjeri, a da pritom ozbiljnije ne utječu na praktičnu provedivost njezinih različitih dijelova te poštujući pritom njezinu dosljednost.
- (10) Uvjeti iz četvrte rečenice članka 10. stavka 5. Protokola br. 36 ispunjeni su za akte za koje je Ujedinjena Kraljevina dostavila obavijest o svojoj želji da u njima sudjeluje.
- (11) Sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u aktima navedenima u uvodnoj izjavi 7. stoga bi trebalo potvrditi,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Potvrđuje se sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u sljedećim odlukama Vijeća:

Odluci 2008/615/PUP,

Odluci 2008/616/PUP,

Okvirnoj odluci 2009/905/PUP.

Članak 2.

Ova se Odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Ona stupa na snagu 21. svibnja 2016.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. svibnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

ODLUKA (EU) 2016/810 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 28. travnja 2016.****o drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja (ESB/2016/10)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno prvu alineju njegova članka 127. stavka 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno prvu alineju njegova članka 3. stavka 1., članak 12. stavak 1., drugu alineju članka 18. stavka 1. i drugu alineju članka 34. stavka 1.,

budući da:

- (1) Odluka ESB/2014/34 ⁽¹⁾ uređuje seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja koje se provode tijekom razdoblja od dvije godine od 2014. do 2016.
- (2) U provođenju svojih ovlaštenja u vezi stabilnosti cijena, Upravo vijeće je 10. ožujka 2016. odlučilo započeti novu seriju od četiri ciljne operacije dugoročnijeg refinanciranja, s ciljem daljnjeg ublažavanja kreditnih uvjeta za privatni sektor i poticanja emisije kredita. Namjera druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja je ojačati prijenos monetarne politike daljnjim poticanjem bankarskog kreditiranja nefinancijskog privatnog sektora, tj. kućanstava i nefinancijskih društava, u državama članicama čija je valuta euro. Ove mjere nemaju za cilj poticati bankarsko kreditiranje kućanstava radi kupnje stambenih nekretnina. Stoga, u kontekstu ovih mjera, prihvatljivo kreditiranje nefinancijskog privatnog sektora ne uključuje stambene kredite kućanstvima. U kombinaciji s drugim nestandardnim mjerama, druga serija ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja ima za cilj doprinijeti povratku stopa inflacije, u srednjoročnom razdoblju, na razine ispod, ali blizu 2 %.
- (3) Kao i kod prve serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, da bi olakšali sudjelovanje institucija koje se, iz organizacijskih razloga, zadužuju kod Eurosustava putem strukture grupe, sudjelovanje u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja bit će moguće na grupnoj osnovi ako postoji institucionalna osnova za postupanje prema grupi. Sudjelovanje grupe provest će se putem jednog određenog člana grupe i ako su ispunjeni propisani uvjeti. Nadalje, radi rješavanja pitanja povezanih s raspodjelom likvidnosti unutar grupe, u slučaju grupa koje su ustanovljene na temelju bliske povezanosti između članova, svi članovi morat će formalno potvrditi u pisanom obliku svoje sudjelovanje u grupi. Grupa za ciljne operacije dugoročnijeg refinanciranja priznata za potrebe ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja u skladu s Odlukom ESB/2014/34 može sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja kao grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja u skladu s određenim postupcima obavješćivanja i priznavanja.
- (4) Ukupan iznos koji se može zadužiti temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja bit će određen na osnovi sudionikova ukupnog iznosa prihvatljivih kredita nefinancijskom privatnom sektoru sa stanjem na dan 31. siječnja 2016. umanjeno za svaki prethodno zaduženi iznos od strane sudionika u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja temeljem prve dvije ciljne operacije dugoročnijeg refinanciranja provedene u rujnu i prosincu 2014. u skladu s Odlukom ESB/2014/34, a koje su još nepodmirene na datum namire druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.
- (5) Kamatna stopa primjenjiva na svaku ciljanu operaciju dugoročnijeg refinanciranja druge serije bit će utvrđena na osnovi povijesti kreditiranja za sudionika u razdoblju od 1. veljače 2016. do 31. siječnja 2018. u skladu s načelima utvrđenim u ovoj Odluci.
- (6) Istekom 24 mjeseca nakon namire svake ciljne operacija dugoročnijeg refinanciranja druge serije, sudionici će imati mogućnost otplatiti raspodijeljene iznose na tromjesečnoj osnovi u skladu s propisanim postupcima.
- (7) Na institucije koje žele sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja primjenjivat će se određeni izvještajni zahtjevi. Dostavljeni podaci koristit će se: (a) za utvrđivanje iznosa zaduženja; (b) za izračunavanje primjenjive referentne vrijednosti; (c) za procjenu izvršavanja obveza sudionika u odnosu na referentne

⁽¹⁾ Odluka ESB/2014/34 od 29. srpnja 2014. o mjerama koje se odnose na ciljne operacije dugoročnijeg refinanciranja (SL L 258, 29.8.2014., str. 11.).

vrijednosti; i (d) za druge analitičke svrhe koje se traže za izvršavanje zadaća Eurosustava. Također je predviđeno da nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro (dalje u tekstu nacionalne središnje banke) koje primaju dostavljene podatke, mogu takve podatke razmjenjivati unutar Eurosustava u mjeri i do razine potrebne za ispravno provođenje okvira druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg kreditiranja te za analizu njegove djelotvornosti i za druge analitičke svrhe Eurosustava. Dostavljeni podaci mogu se dijeliti unutar Eurosustava za potrebe potvrđivanja dostavljenih podataka.

- (8) Radi omogućavanja kreditnim institucijama dovoljno vremena da izvrše operativne pripreme za prvu ciljanu operaciju dugoročnijeg refinanciranja druge serije, ova Odluka trebala bi stupiti na snagu bez nepotrebnog odgađanja,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „referentna vrijednost neto kreditiranja” znači iznos prihvatljivog neto kreditiranja koje sudionik treba premašiti u razdoblju od 1. veljače 2016. do 31. siječnja 2018. da bi se kvalificirao za kamatnu stopu na zaduženje sudionika u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja koja je niža nego početna primjenjiva kamatna stopa i koja se izračunava u skladu s načelima i detaljnim odredbama utvrđenim u članku 4. odnosno Prilogu I.;
2. „referentna vrijednost stanja” znači zbroj sudionikovih prihvatljivih kredita sa stanjem na dan 31. siječnja 2016. i sudionikove referentne vrijednosti neto kreditiranja koja se izračunava u skladu s načelima i detaljnim odredbama utvrđenim u članku 4. odnosno Prilogu I.;
3. „iznos ponude” znači najviši iznos koji sudionik može zadužiti u svakoj ciljanoj operaciji dugoročnijeg refinanciranja druge serije izračunan u skladu s načelima i detaljnim odredbama utvrđenim u članku 4. odnosno Prilogu I.;
4. „iznos zaduženja” znači ukupan iznos koji sudionik može zadužiti u svim operacijama druge serije ciljanih operacija refinanciranja i izračunava se u skladu s načelima i detaljnim odredbama utvrđenim u članku 4. odnosno Prilogu I.;
5. „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u točki 14. članka 2. Smjernice (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60) ⁽¹⁾;
6. „prihvatljivi krediti” znači krediti nefinancijskim društvima i kućanstvima (uključujući neprofitne institucije koje služe kućanstvima) rezidentima, kako su definirani u točki 4. članka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2533/98 ⁽²⁾, u državama članicama čija je valuta euro, osim stambenih kredita kućanstvima, kako je dalje razrađeno u Prilogu II.;
7. „prihvatljivo neto kreditiranje” znači bruto kreditiranje u obliku prihvatljivih kredita umanjeno za otplate stanja prihvatljivih kredita tijekom određenog razdoblja, kako je dalje razrađeno u Prilogu II.;
8. „prvo referentno razdoblje” znači razdoblje od 1. veljače 2015. do 31. siječnja 2016.;
9. „monetarna financijska institucija” (MFI) znači monetarna financijska institucija kako je definirana u točki (a) članka 1. Uredbe (EU) br. 1071/2013 Europske središnje banke (ESB/2013/33) ⁽³⁾;
10. „MFI oznaka” znači jedinstvena identifikacijska oznaka za MFI na popisu monetarnih financijskih institucija koji održava i objavljuje Europska središnja banka (ESB) za potrebe statistike u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33);

⁽¹⁾ Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) (SL L 91, 2.4.2015., str. 3).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2533/98 od 23. studenoga 1998. o prikupljanju statističkih podataka od strane Europske središnje banke (SL L 318, 27.11.1998., str. 8.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1071/2013 Europske središnje banke od 24. rujna 2013. o bilanci sektora monetarnih financijskih institucija (ESB/2013/33) (SL L 297, 7.11.2013., str. 1.).

11. „stanja prihvatljivih kredita” znači stanja prihvatljivih kredita u bilanci, osim prihvatljivih kredita koji su sekuritizirani ili na dugi način preneseni bez isknižavanja iz bilance, kako je dalje razrađeno u Prilogu II.;
12. „sudionik” znači druga ugovorna strana prihvatljiva za operacije monetarne politike Eurosustava na otvorenom tržištu u skladu sa Smjernicom (EU) 2015/510 (ESB/2014/60), koja sudjeluje u aukcijama druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja na pojedinačnoj osnovi ili na grupnoj osnovi kao vodeća institucija, i koja je podvrgnuta svim pravima i obvezama povezanim s njezinim sudjelovanjem na aukcijama druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja;
13. „odgovarajući NSB” znači, u odnosu na pojedinog sudionika, NSB države članice u kojoj je sudionik osnovan;
14. „drugo referentno razdoblje” znači razdoblje od 1. veljače 2016. do 31. siječnja 2018.

Članak 2.

Druga serija ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja

1. Eurosustav provodi četiri ciljne operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije u skladu s okvirnim kalendarom za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljenim na mrežnim stranicama ESB-a.
2. Svaka ciljana operacija dugoročnijeg refinanciranja druge serije dopijeva četiri godine nakon odnosnog datuma namire, na dan koji se podudara s datumom namire glavne operacije refinanciranja Eurosustava, u skladu s okvirnim kalendarom za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljenim na mrežnim stranicama ESB-a.
3. Druga serija ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja:
 - (a) su obratne transakcije puštanja likvidnosti;
 - (b) nacionalne središnje banke provode ih decentralizirano;
 - (c) provode se putem standardnih aukcija; i
 - (d) provode se u obliku aukcija s fiksnom kamatnom stopom.
4. Na drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja primjenjuju se standardni uvjeti pod kojima su nacionalne središnje banke spremne provoditi kreditne operacije, osim ako u ovoj Odluci nije drugačije određeno. Ovi uvjeti uključuju postupke za provođenje operacija na otvorenom tržištu, kriterije za utvrđivanje prihvatljivosti drugih ugovornih strana i kolaterala za potrebe kreditnih operacija Eurosustava te sankcije koje se primjenjuju u slučaju neispunjavanja obveza druge ugovorne strane. Svaki od ovih uvjeta utvrđen je u općim i privremenim pravnim okvirima primjenjivim na operacije refinanciranja kako su provedeni u ugovornim i/ili zakonskim nacionalnim okvirima nacionalnih središnjih banaka.
5. U slučaju nepodudaranja između ove Odluke i Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60) ili bilo kojeg drugog pravnog akta ESB-a koji utvrđuje pravni okvir primjenjiv na operacije dugoročnijeg refinanciranja i/ili bilo koje nacionalne mjere kojima se one provode na nacionalnoj razini, primjenjuje se ova Odluka.

Članak 3.

Sudjelovanje

1. Institucije mogu sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja na pojedinačnoj osnovi ako su prihvatljive druge ugovorne strane za operacije monetarne politike Eurosustava na otvorenom tržištu.
2. Institucije mogu sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja na grupnoj osnovi osnivanjem grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. Sudjelovanje na grupnoj osnovi bitno je za potrebe izračunavanja primjenjivih iznosa zaduženja i referentnih vrijednosti kako je utvrđeno u članku 4. i za povezane izvještajne obveze kako je utvrđeno u članku 7. Sudjelovanje na grupnoj osnovi podliježe sljedećim ograničenjima:
 - (a) institucija ne smije biti član više od jedne grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja;

- (b) institucija koja sudjeluje u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja na grupnoj osnovi ne može sudjelovati na pojedinačnoj osnovi;
 - (c) institucija određena kao vodeća institucija jedini je član grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja koji može sudjelovati na aukcijama druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja; i
 - (d) sastav grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i vodeća institucija grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja ostaju nepromijenjeni za sve ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije, u skladu sa stavcima 6. i 7. ovog članka.
3. Sljedeći uvjeti trebaju biti ispunjeni da bi se sudjelovalo u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja putem grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.
- (a) S učinkom od posljednjeg dana mjeseca koji prethodi zahtjevu iz točke (d) ovog stavka, svaki član dane grupe:
 - i. ima blisku vezu s drugim članom grupe sa značenjem „bliske veze” kako je utvrđena u članku 138. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60), a tamo navedena upućivanja na „drugu ugovornu stranu”, „garanta”, „izdavatelja” ili „dužnika” smatraju se upućivanjima na člana grupe; ili
 - ii. drži obvezne pričuve kod Eurosustava u skladu s Uredbom (EZ) br. 1745/2003 Europske središnje banke (ESB/2003/9) ⁽¹⁾ neizravno preko drugog člana grupe ili ih koristi drugi član grupe za neizravno držanje obveznih pričuva kod Eurosustava.
 - (b) Grupa imenuje jednog člana grupe kao vodeću instituciju za grupu. Vodeća institucija je prihvatljiva druga ugovorna strana za operacije monetarne politike Eurosustava na otvorenom tržištu.
 - (c) Svaki član grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja je kreditna institucija osnovana u državi članici čija je valuta euro, koja ispunjava uvjete utvrđene u točkama (a), (b) i (c) članka 55. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60).
 - (d) U skladu s točkom (e) vodeća institucija prijavljuje sudjelovanje grupe svom NSB-u u skladu s okvirnom kalendarom za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljenim na mrežnim stranicama ESB-a. Prijava sadrži:
 - i. naziv vodeće institucije;
 - ii. popis MFI oznaka i nazive svih institucija uključenih u grupu za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja;
 - iii. obrazloženje razloga za grupnu prijavu, uključujući popis bliskih veza i/ili odnosa neizravnih držanja pričuva između članova grupe, navodeći svakog člana prema njegovoj MFI oznaci;
 - iv. u slučaju grupnog članstva koje udovoljava uvjetima navedenim u točki ii. točke (a): pisanu potvrdu vodeće institucije koja potvrđuje da je svaki član njezine grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja formalno odlučio biti član dotične grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i suglasan je da ne sudjeluje u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja kao pojedinačna druga ugovorna strana ili kao član bilo koje druge grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, zajedno s odgovarajućim dokazom da je pisana potvrda vodeće institucije valjano potpisana od strane valjano ovlaštenih potpisnika. Vodeća institucija može dati potrebne potvrde u odnosu na članove svoje grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja kada postoje ugovori, kao što su oni za neizravno držanje obveznih pričuva u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1745/2003 (ESB/2003/9), koji izričito navode da odgovarajući član grupe sudjeluje u operacijama Eurosustava na otvorenom tržištu isključivo putem vodeće institucije. Odgovarajući NSB u suradnji s nacionalnim središnjim bankama odgovarajućih članova grupe, može provjeravati valjanost dotične pisane potvrde; i
 - v. u slučaju člana grupe na kojeg se primjenjuje točka i. točke (a) primjenjuje se: 1. pisana potvrda odgovarajućeg člana grupe o njegovoj formalnoj odluci da bude član dotične grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i da ne sudjeluje u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja kao pojedinačna druga ugovorna strana ili kao član druge grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja; i 2. odgovarajući dokaz, koji je potvrdio NSB odgovarajućeg člana grupe, da je ova formalna odluka donesena na najvišoj razini donošenja odluka korporativne strukture člana, kao što su Uprava ili istovrsno tijelo u skladu s važećim pravom.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1745/2003 Europske središnje banke od 12. rujna 2003. o primjeni odredbi o minimalnim pričuvmama (ESB/2003/9) (SL L 250, 2.10.2003., str. 10.).

- (e) Grupa za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja priznata za potrebe ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja u skladu s Odlukom ESB/2014/34 može sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja pod uvjetom da njezina vodeća institucija u tu svrhu podnese pisanu obavijest odgovarajućem NSB-u u skladu s okvirnim kalendarom za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljenim na mrežnim stranicama ESB-a. Obavijest sadrži:
- i. popis članova grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja koji su formalno odlučiti biti članovima dotične grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i ne sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja kao pojedinačne druge ugovorne strane ili kao članovi bilo koje druge grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. U slučaju članova grupe koji udovoljavaju uvjetima navedenim u točki ii. točke (a), vodeća institucija može dostaviti potrebnu obavijest ako je ugovor na snazi, kako je navedeno u točki iv. točke (d) koja izričito navodi da odgovarajući član grupe sudjeluje u operacijama Eurosustava na otvorenom tržištu isključivo putem vodeće institucije. Odgovarajući NSB, u suradnji s nacionalnim središnjim bankama odgovarajućih članova grupe, može provjeriti valjanost tog popisa; i
 - ii. odgovarajući dokaz, koji može tražiti NSB vodeće institucije, da je potpisan od strane valjano ovlaštenih potpisnika.
- (f) Vodeća institucija mora pribaviti potvrdu svog NSB-a da je grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja priznata. Prije izdavanja potvrde, odgovarajući NSB može od vodeće institucije tražiti sve dodatne informacije bitne za procjenu potencijalne grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. U svojoj procjeni prijave grupe, odgovarajući NSB mora također uzeti u obzir svaku procjenu nacionalnih središnjih banaka članova grupe koja može biti potrebna, kao što je, prema potrebi, potvrda dokumentacije dostavljene u skladu s točkom (d) ili (e).

Za potrebe ove Odluke, kreditne institucije koje su predmet konsolidiranog nadzora, uključujući podružnice iste kreditne institucije, također se smatraju primjerenim podnositeljima prijave za priznavanje grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i od njih se zahtijeva da na odgovarajući način udovolje uvjetima utvrđenim u ovom članku. Ovo omogućava osnivanju grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja među takvim institucijama gdje one čine dio iste pravne osobe. Radi potvrđivanja osnivanja ili promjena u sastavu grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, primjenjuju se stavak 3(d)(iv) odnosno stavak 6(b)(ii)(4).

4. Ako jedna ili više institucija uključenih u prijavu za priznavanje grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja ne ispunjava uvjete iz stavka 3., odgovarajući NSB može djelomično odbiti prijavu za predloženu grupu. U tom slučaju, institucije koje podnose prijavu mogu odlučiti hoće li djelovati kao grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja u sastavu ograničenom na one članove grupe koji ispunjavaju potrebne uvjete ili povući prijavu za priznavanje grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.

5. U iznimnim slučajevima, ako postoje opravdani razlozi, Upravno vijeće može odlučiti odstupiti od ograničenja i uvjeta navedenih u stavcima 2. i 3.

6. Ne dovodeći u pitanje stavak 5., sastav grupe koju je Eurosustav priznao u skladu sa stavkom 3., može se promijeniti u sljedećim slučajevima:

- (a) Član se mora isključiti iz grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja ako više ne ispunjava zahtjeve iz točke (a) ili (c) stavka 3. NSB odgovarajućeg člana grupe obavješćuje vodeću instituciju o neispunjavanju ovih zahtjeva od strane člana grupe.

U takvim slučajevima, dotična vodeća institucija obavješćuje odgovarajući NSB o promjenama u statusu svog člana grupe.

- (b) Ako su, u vezi s grupom za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, uspostavljene dodatne bliske veze ili neizravna držanja obveznih pričuva kod Eurosustava nakon prvog dana mjeseca koji prethodi prijavi iz točke (d) stavka 3., sastav grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja može se promijeniti da bi odrazio dodavanje novog člana pod uvjetom da:

- i. vodeća institucija podnese svom NSB-u zahtjev za priznavanje promjene u sastavu grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja;

- ii. zahtjev iz točke i. uključuje:

1. naziv vodeće institucije;

2. popis MFI oznaka i nazive svih institucija koje se namjerava uključiti u novi sastav grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja;

3. obrazloženje razloga za grupnu prijavu, uključujući popis pojedinosti o promjenama bliskih veza i/ili neizravnih držanja pričuva između članova grupe, navodeći svakog člana prema njegovoj MFI oznaci;
 4. ako se radi o članovima grupe na koje se primjenjuje točka ii. stavka 3(a): pisanu potvrdu vodeće institucije koja potvrđuje da je svaki od članova njezine grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja formalno odlučio biti član dotične grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i ne sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja kao pojedinačna druga ugovorna strana ili kao član bilo koje druge grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. Vodeća institucija može izdati potrebnu potvrdu u odnosu na članove svoje grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja ako je ugovor na snazi, poput onih za neizravno držanje minimalnih pričuva u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1745/2003 (ESB/2003/9), u kojoj se izričito navodi da odnosni član grupe sudjeluje u operacijama Eurosustava na otvorenom tržištu isključivo putem vodeće institucije. Odgovarajući NSB, u suradnji s nacionalnim središnjim bankama odgovarajućih članova grupe, može provjeriti valjanost te pisane potvrde; i
 5. u slučaju članova grupe na koje se primjenjuje točka i. stavka 3(a), pisana potvrda svakog dodatnog člana o njegovoj formalnoj odluci da bude član dotične grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i da ne sudjeluje u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja kao pojedinačna druga ugovorna strana ili kao član bilo koje druge grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i pisanu potvrdu od svakog člana grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, uključenog u grupu u starom i novom sastavu, o njegovoj formalnoj odluci da je suglasan s novim sastavom grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, zajedno s odgovarajućim dokazom, potvrđenim od strane NSB-a odgovarajućeg člana grupe, kako je razrađeno u točki v. stavka 3(d); i
 - iii. ako je vodeća institucija pribavila potvrdu svog NSB-a da je promijenjena grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja priznata. Prije izdavanja potvrde, odgovarajući NSB može tražiti od vodeće institucije sve dodatne informacije bitne za procjenu novog sastava grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. U svojoj procjeni prijave grupe, odgovarajući NSB mora također uzeti u obzir procjenu članova grupe od strane nacionalnih središnjih banaka, koje mogu biti potrebne, kao što su potvrde dokumentacije dostavljene u skladu s točkom ii.
- (c) Ako, u odnosu na grupu za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, dođe do pripajanja, spajanja ili podjele koja uključuje članove grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja nakon posljednjeg dana mjeseca koji prethodi podnošenju prijave iz točke (d) stavka 3., a ta operacija ne dovodi do promjene u skupu prihvatljivih kredita, sastav grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja može se promijeniti kako bi, prema potrebi odrazio pripajanje, spajanje ili podjelu, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz točke (b).
7. Ako je Upravno vijeće prihvatilo promjene u sastavu grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja u skladu sa stavkom 5., ili je do promjene u sastavu grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja došlo u skladu sa stavkom 6., osim ako Upravno vijeće ne odluči drugačije, primjenjuje se sljedeće:
- (a) u odnosu na promjene na koje se primjenjuje stavak 5. ili stavak 6(b), vodeća institucija može sudjelovati u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja na osnovi novog sastava svoje grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja po prvi puta šest tjedana nakon što vodeća institucija podnese uspješnu prijavu za priznavanje novog sastava grupe svom NSB-u; i
 - (b) institucija koja više nije član grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja ne sudjeluje niti u jednoj daljnjoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja niti pojedinačno niti kao član druge grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, osim ako dostavi novi zahtjev za sudjelovanjem u skladu sa stavicama 1., 3., ili 6.
8. Ako vodeća institucija izgubi svoju prihvatljivost kao druga ugovorna strana za operacije monetarne politike Eurosustava na otvorenom tržištu, njezina grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja ne smije više biti priznata i takva je vodeća institucija obvezna otplatiti sve iznose koje je zadužila temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.

Članak 4.

Iznos zaduženja, iznos ponude i referentne vrijednosti

1. Iznosi zaduženja primjenjivi na pojedinačne sudionike izračunavaju se na temelju podataka o kreditima u odnosu na stanja prihvatljivih kredita pojedinačnog sudionika. Iznosi zaduženja primjenjivi na sudionika koji je vodeća institucija grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja izračunavaju se na temelju agregiranih podataka o kreditima u odnosu na stanja prihvatljivih kredita svih članova grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.

2. Svaki iznos zaduženja sudionika jednak je 30 % njegovih ukupnih prihvatljivih kredita sa stanjem na dan 31. siječnja 2016. umanjeno za svaki iznos koji je prethodno zadužio taj sudionik u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja temeljem prvih dviju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja provedenih u rujnu i prosincu 2014. u skladu s Odlukom ESB/2014/34 i još je nepodmiren na datum namire druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja uzimajući u obzir svaku pravno obvezujuću obavijest za prijevremenu otplatu koju je izvršio sudionik u skladu s člankom 6. Odluke ESB/2014/34 ili bilo koja pravno obvezujuća obavijest za obveznu prijevremenu otplatu koju je dostavio odgovarajući NSB u skladu s člankom 7. Odluke ESB/2014/34. Odgovarajući tehnički izračuni navedeni su u Prilogu I.

3. Ako član grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja priznat za potrebe ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja u skladu s Odlukom ESB/2014/34 ne želi biti član odnosne grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, za potrebe izračuna iznosa zaduženja za tu kreditnu instituciju kao pojedinačnog sudionika, smatra se da je ta institucija, temeljem ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja iz rujna i prosinca 2014., zadužila iznos jednak iznosu koji je zadužila vodeća institucija grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja u ove dvije operacije, a koji su još nepodmireni na datum namire druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, pomnožen s udjelom prihvatljivih kredita člana s onim grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja na dan 30. travnja 2014. Ovaj posljednji iznos bit će oduzet od iznosa za koji se smatra da se odnosna grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja zadužila temeljem ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja provedenih u rujnu i prosincu 2014. za potrebe izračuna iznosa zaduženja iz druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja od stane vodeće institucije.

4. Svaki iznos ponude sudionika jednak je iznosu zaduženja umanjenom za iznos zadužen temeljem prethodnih serija druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. Smatrat će se da ovaj iznos predstavlja najviši iznos ponude za svakog sudionika te se primjenjuju pravila važeća za ponude koje premašuju najviši iznos ponude, kako je utvrđeno u članku 36. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60). Odgovarajući tehnički izračuni navedeni su u Prilogu I.

5. Referentna vrijednost neto kreditiranja sudionika određuje se temeljem prihvatljivog neto kreditiranja u prvom referentnom razdoblju, kako slijedi:

- (a) za sudionike koji prijave pozitivno ili nula prihvatljivo neto kreditiranje u prvom referentnom razdoblju, referentna vrijednost neto kreditiranja je nula;
- (b) za sudionike koji prijave negativno neto kreditiranje u prvom referentnom razdoblju, referentna vrijednost neto kreditiranja jednaka je prihvatljivom neto kreditiranju za prvo referentno razdoblje.

Odgovarajući tehnički izračuni navode se u Prilogu I. Referentna vrijednost neto kreditiranja za sudionike kojima je izdana dozvola za rad banke nakon 31. siječnja 2015. je nula, osim ako Upravno vijeće, u okolnostima kada je to objektivno opravdano, odluči drugačije.

6. Referentna vrijednost stanja sudionika određuje se kao zbroj prihvatljivih kredita sa stanjem na dan 31. siječnja 2016. i referentne vrijednosti neto kreditiranja. Odgovarajući tehnički izračuni navedeni su u Prilogu I.

Članak 5.

Kamate

1. U skladu sa stavkom 2., kamatna stopa primjenjiva na iznos zadužen temeljem svake ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije je stopa za glavne operacije refinanciranja važeća u vrijeme raspodjele na aukcijama u odnosu na odgovarajuću ciljanu operaciju dugoročnijeg refinanciranja druge serije.

2. Kamatna stopa koja se primjenjuje na iznose koje su zadužili sudionici čije prihvatljivo neto kreditiranje u drugom referentnom razdoblju premašuje referentnu vrijednost njihova neto kreditiranja također je povezana s kamatnom stopom na depozite važećom u vrijeme raspodjele svake ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije u skladu s razrađenim odredbama i izračunima utvrđenim u Prilogu I. Sudionici se obavješćuju o kamatnoj stopi prije datuma prve prijevremene otplate u lipnju 2018. u skladu s okvirnim kalendarom za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljenim na mrežnim stranicama ESB-a.

3. Kamate se namiruju unatrag o dospijeću svake ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije ili prema potrebi, pri prijevremenoj otplati kako je propisano u članku 6.

4. Ako se, zbog upotrebe sredstava dostupnih NSB-u u skladu s njegovim ugovorima ili propisima, od sudionika zahtijeva da plati nepodmirene iznose druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja prije nego bude obaviješten o primjenjivoj kamatnoj stopi, kamatna stopa primjenjiva na iznose koje je taj sudionik zadužio temeljem svake ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije je stopa na glavne operacije refinanciranja važeća u vrijeme raspodjele na aukciji u odnosu na odgovarajuću ciljanu operaciju dugoročnijeg refinanciranja druge serije.

Članak 6.

Prijevremena otplata

1. Počevši 24 mjeseca nakon namire svake ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije, sudionik, na tromjesečnoj osnovi, ima mogućnost prekida ili smanjenja iznosa dotične ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije prije dospijeca.
2. Datumi prijevremene otplate odgovaraju datumima namire glavne operacije refinanciranja Eurosustava, kako je navedeno od strane Eurosustava.
3. Kako bi imao korist od postupka prijevremene otplate, sudionik obavješćuje odgovarajući NSB da namjerava izvršiti otplatu prema postupku prijevremene otplate na datum prijevremene otplate, najmanje tjedan dana prije odnosnog datuma prijevremene otplate.
4. Obavijest iz stavka 3. postaje obvezujuća za dotičnog sudionika tjedan dana prije datuma prijevremene otplate na koji se odnosi. Ako sudionik ne podmiri, u cijelosti ili djelomično, dospjeli iznos u skladu s postupkom prijevremene otplate do datuma dospijeca, može mu se izreći novčana kazna. Primjenjiva novčana kazna izračunava se u skladu s Prilogom VII. Smjernici (EU) 2015/510 (ESB/2014/60) i u skladu je s novčanim kaznama koje se primjenjuju za neispunjavanje obveza odgovarajućeg osiguranja i namire iznosa koji je raspodijeljen drugoj ugovornoj strani u odnosu na obratne transakcije za potrebe monetarne politike. Izricanje novčane kazne bez utjecaja je na pravo NSB-a da iskoristi sredstva propisana za slučaj nastanka događaja neispunjavanja obveze kako je utvrđeno u članku 166. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60).

Članak 7.

Izvještajni zahtjevi

1. Svaki sudionik druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja dostavlja odgovarajućem NSB-u podatke navedene u izvještajnoj tablici iz Priloga II. kako slijedi:
 - (a) podatke koji se odnose na prvo referentno razdoblje za potrebe ustanovljavanja sudionikova iznosa zaduženja, iznose ponude i referentne vrijednosti (dalje u tekstu „prvo izvješće”);
 - (b) podatke koji se odnose na drugo referentno razdoblje za potrebe određivanja primjenjivih kamatnih stopa (dalje u tekstu „drugo izvješće”).
2. The data shall be provided in accordance with:
 - (a) okvirni kalendar za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljen na mrežnim stranicama ESB-a;
 - (b) smjernice iz Priloga II.; i
 - (c) minimalni standardi za točnost i usklađenost s konceptima navedenim u Prilogu IV. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33).
3. Pojmovi korišteni u izvješću koje dostavljaju sudionici tumače se u skladu s definicijama tih pojmova u Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33).
4. Vodeće institucije grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja dostavljaju izvješća s agregiranim podacima u odnosu na sve članove grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. Pored toga, NSB vodeće institucije ili NSB člana grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja može, zajedno s NSB-om vodeće institucije, zahtijevati da vodeća institucija dostavi neagregirane podatke za svakog pojedinog člana grupe.

5. Svaki sudionik mora osigurati da je kvaliteta podataka dostavljenih u skladu sa stavcima 1. i 2. procijenjena od strane neovisnog revizora u skladu sa sljedećim pravilima:

- (a) revizor može procijeniti podatke u prvom izvješću kao dio revizije godišnjih financijskih izvješća sudionika i rezultat procjene revizora dostavlja se do roka navedenog u okvirnom kalendaru za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljenom na mrežnim stranicama ESB-a;
- (b) rezultati procjene revizora u odnosu na drugo izvješće dostavljaju se zajedno s tim drugim izvješćem osim ako je, u izvanrednim okolnostima, odgovarajući NSB odobrio drugi rok; u tom slučaju, kamatna stopa primjenjiva na zadužene iznose od strane sudionika koji je tražio produljenje dostavlja se tek nakon dostavljanja rezultata procjene revizora; ako, nakon odobrenja odgovarajućeg NSB-a, sudionik odluči prekinuti ili smanjiti iznos svojih ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja druge serije prije podnošenja rezultata procjene revizora, kamatna stopa primjenjiva na iznose koje taj sudionik treba otplatiti je kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja važeća u vrijeme raspodjele na aukcijama u odnosu na odgovarajuće ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije;
- (c) procjena revizora usredotočit će se na zahtjeve iz stavaka 2. i 3. Revizor naročito mora:
 - i. procijeniti točnost dostavljenih podataka provjerom udovoljava li skup prihvatljivih kredita sudionika, a u slučaju vodeće institucije, prihvatljivih kredita članova njezine grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja, kriterijima prihvatljivosti;
 - ii. provjeriti da su dostavljeni podaci usklađeni sa smjernicama navedenim u Prilogu II. i s pojmovima uvedenim Uredbom (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33);
 - iii. provjeriti da su dostavljeni podaci usklađeni s podacima prikupljenim u skladu s Uredbom (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33); i
 - iv. provjeriti postoje li kontrole i postupci koji mogu potvrditi integritet, točnost i usklađenost podataka.

U slučaju sudjelovanja na grupnoj osnovi, rezultati procjena revizora razmjenjuju se s nacionalnim središnjim bankama drugih članova grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. Na zahtjev NSB-a sudionika, iscrpni nalazi ispitivanja provedenih na temelju ovog stavka, dostavljaju se tom NSB-u, a u slučaju sudjelovanja grupe, naknadno se razmjenjuju s nacionalnim središnjim bankama članova grupe.

Eurosustav može osigurati daljnje smjernice o načinu na koji se provodi ispitivanje od strane revizora u kojem slučaju sudionici moraju osigurati da revizori primjenjuju te smjernice pri provođenju ispitivanja.

6. Nakon promjene u sastavu grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja ili korporativne reorganizacije, kao što su pripajanje, spajanje ili podjela, koja utječe na skup prihvatljivih kredita sudionika, revidirano prvo izvješće dostavlja se u skladu s uputama koje je dostavio NSB sudionika. Odgovarajući NSB procjenjuje utjecaj revizije i poduzima odgovarajuće radnje. Takve radnje mogu uključiti zahtjev za plaćanje zaduženog iznosa koji, uzimajući u obzir promjene sastava ili korporativnu reorganizaciju grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, premašuje odgovarajući iznos zaduženja. Dotični sudionik (koji može uključiti novoosnovani subjekt nakon korporativne reorganizacije) dostavlja dodatne informacije koje traži odgovarajući NSB radi pomaganja u procjeni utjecaja revizije.

7. Eurosustav može podatke koje sudionici dostavljaju u skladu s ovim člankom koristiti za provedbu okvira za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja te za analizu učinkovitosti okvira i druge analitičke svrhe Eurosustava.

Članak 8.

Neispunjavanje izvještajnih zahtjeva

1. Ako sudionik ne dostavi izvješće ili ne ispunjava zahtjeve revizije ili ako se uoče pogreške u dostavljenim podacima, primjenjuje se sljedeće:

- (a) Ako sudionik ne dostavi prvo izvješće do odgovarajućeg roka, njegov iznos zaduženja utvrđuje se kao nula.

- (b) Ako sudionik ne dostavi drugo izvješće do odgovarajućeg roka ili ne ispunjava obveze iz članka 7. stavka 5. ili 6., na iznose koje je taj sudionik zadužio temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja primjenjuje se kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja važeća u vrijeme raspodjele na aukcijama u odnosu na odgovarajuću drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.
- (c) Ako sudionik u vezi s revizijom iz članka 7. stavka 5. ili na drugi način, uoči pogreške u dostavljenim podacima u izvješću, uključujući netočnosti ili nepotpunosti, mora o tome obavijestiti odgovarajući NSB u najkraćem mogućem roku. Ako je odgovarajući NSB obaviješten o takvim pogreškama ili ako je na drugi način upoznat s njima: i. sudionik dostavlja sve dodatne informacije koje zatraži odgovarajući NSB radi pružanja pomoći u procjeni utjecaja dotične pogreške; i ii. odgovarajući NSB može poduzeti odgovarajuće radnje, koje mogu uključiti prilagođavanje kamatnoj stopi koja se primjenjuje na zaduženja sudionika temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i zahtjeve za otplatu zaduženog iznosa koji, zbog pogreške, premašuju iznos zaduženja sudionika.
2. Stavak 1. bez utjecaja je na bilo koju sankciju koju se može izreći u skladu s Odlukom ESB/2010/10 Europske središnje banke ⁽¹⁾ u vezi s izvještajnim obvezama utvrđenim u Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33).

Članak 9.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu 3. svibnja 2016.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 28. travnja 2016.

Predsjednik ESB-a
Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Odluka ESB/2010/10 Europske središnje banke od 19. kolovoza 2010. o neispunjavanju statističkih izvještajnih zahtjeva (SL L 226, 28.8.2010., str. 48.).

PRILOG I.

PROVOĐENJE DRUGE SERIJE CILJANIH OPERACIJA DUGOROČNIJEG REFINANCIRANJA

1. Izračun iznosa zaduženja i iznos ponude

Sudionici u jednoj od ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja druge serije, koji djeluju pojedinačno ili kao vodeća institucija grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, podvrgnuti su iznosu zaduženja. Izračunati iznos i zaduženja zaokružuju se na sljedeći višekratnik od 10 000 eura.

Iznos zaduženja koji se primjenjuje na pojedinačnog sudionika u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja izračunava se na temelju iznosa prihvatljivih kredita sa stanjem na dan 31. siječnja 2016. Iznos zaduženja koji se primjenjuje na vodeću instituciju grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja izračunava se na temelju prihvatljivih kredita sa stanjem na 31. siječnja 2016. u odnosu na sve članove te grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.

Iznos zaduženja jednak je 30 % stanja prihvatljivih kredita koji se odnose na sudionika ⁽¹⁾ na dan 31. siječnja 2016. umanjeno za iznos zaduženja od strane sudionika u ciljanim operacijama dugoročnijeg refinanciranja provedenim u rujnu i prosincu 2014. u skladu s Odlukom ESB/2014/34, a koji su još nepodmireni na datum namire druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, tj.:

$$BA_k = 0,3 \times OL_{Jan2016} - OB_k \text{ za } k = 1, \dots, 4$$

Ovdje BA_k je iznos zaduživanja u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja k (s $k = 1, \dots, 4$), $OL_{Jan2016}$ je iznos prihvatljivog kredita koji drži sudionik koje je nepodmiren na dan 31. siječnja 2016., a OB_k je iznos koji je sudionik zadužio u TLTRO1 i TLTRO2 prve serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i još je nepodmiren na datum namire druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja k .

Iznos ponude koji se primjenjuje na svakog sudionika u svakoj ciljanoj operaciji dugoročnijeg refinanciranja druge serije je iznos zaduženja umanjeno za zaduženje sudionika u prethodnim ciljanim operacijama dugoročnijeg refinanciranja druge serije.

Neka je $C_k \geq 0$ zaduženje sudionika u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja k . Iznos ponude BL_k za ovog sudionika u operaciji k je:

$$BL_1 = BA_1$$

$$BL_k = BA_k - \sum_{j=1}^{k-1} C_j, \text{ za } k = 2, 3, 4.$$

2. Izračun referentnih vrijednosti

Neka je NL_m prihvatljivo neto kreditiranje sudionika u kalendarskom mjesecu m , izračunato kao bruto tokovi novih prihvatljivih kredita sudionika u tom mjesecu umanjeno za otplate prihvatljivih kredita, kako je utvrđeno u Prilogu II.

Označeno s NLB referentna vrijednost neto kreditiranja za ovog sudionika. Definira se kako slijedi:

$$NLB = \min(NL_{Feb2015} + NL_{March2015} + \dots + NL_{Jan2016}, 0)$$

To podrazumijeva da ako sudionik ima pozitivno ili nula prihvatljivo neto kreditiranje u prvom referentnom razdoblju, onda $NLB = 0$. Međutim, ako sudionik ima negativno neto kreditiranje u prvom referentnom razdoblju, onda $NLB = NL_{Feb2015} + NL_{March2015} + \dots + NL_{Jan2016}$.

Označeno s OAB referentna vrijednost stanja sudionika. Definira se kako slijedi:

$$OAB = \max(OL_{Jan2016} + NLB, 0)$$

⁽¹⁾ Upućivanja na „sudionika” smatraju se upućivanjima na pojedinačne sudionike ili grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.

3. Izračun kamatne stope

Neka $NS_{Jan2018}$ bude iznos dobiven zbrajanjem prihvatljivog neto kreditiranja tijekom razdoblja od 1. veljače 2016. do 31. siječnja 2018. i iznosa prihvatljivih kredita nepodmirenih na dan 31. siječnja 2016.; ovo se izračunava kao $NS_{Jan2018} = OL_{Jan2016} + NL_{Feb2016} + NL_{March2016} + \dots + NL_{Jan2018}$

Neka sada bude EX postotak odstupanja od $NS_{Jan2018}$ od referentne vrijednosti stanja, to jest,

$$EX = \frac{(NS_{Jan2018} - OAB)}{OAB} \times 100$$

Kada je OAB jednak nuli, smatra se da je EX jednak 2,5.

Neka r_k bude kamatna stopa koja se primjenjuje na drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja k . Neka MRO_k i DF_k bude kamatna stopa glavne operacije refinanciranja (MRO) i pasivne kamatne stope, izražene kao godišnji postotak, važeće u vrijeme dodjele druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja k , navedenim redoslijedom. Kamatna stopa određuje se na sljedeći način:

- (a) Ako sudionik ne premaši svoju referentnu vrijednost stanja prihvatljivih kredita na dan 31. siječnja 2018., kamatne stope koje se primjenjuju na sve iznose koje je sudionik zadužio temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja jednak je MRO stopi primjenjivoj u vrijeme dodjele svake ciljane operacija dugoročnijeg refinanciranja druge serije, to jest:

ako je $EX \leq 0$, onda je $r_k = MRO_k$.

- (b) Ako sudionik premaši svoju referentnu vrijednost stanja prihvatljivih kredita za najmanje od 2,5 % na dan 31. siječnja 2018., kamatna stopa koja se primjenjuje na sve iznose koje je sudionik zadužio temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja jednaka je pasivnoj kamatnoj stopi primjenjivoj u vrijeme dodjele svake ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije, to jest,

ako je $EX \geq 2,5$, onda je $r_k = DF_k$.

- (c) Ako sudionik premaši svoju referentnu vrijednost stanja prihvatljivih kredita, ali za manje od 2,5 % na dan 31. siječnja 2018., kamatna stopa koja se primjenjuje na sve iznose koje je sudionik zadužio temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja linearno napreduje ovisno o postotku za koji sudionik premašuje svoju referentnu vrijednost stanja prihvatljivih kredita, to jest,

ako je $0 < EX < 2,5$, onda je $r_k = MRO_k - \frac{(MRO_k - DF_k) \times EX}{2,5}$.

Kamatna stopa iskazuje se kao godišnji postotak, zaokružen prema dolje na sljedeća četiri decimalna mjesta.

PRILOG II.

DRUGA SERIJA CILJANIH DUGOROČNIJIH OPERACIJA REFINANCIRANJA – SMJERNICE ZA PRIPREMANJE PODATAKA KOJI SE TRAŽE IZVJEŠTAJNIM OBRASCEM**1. Uvod ⁽¹⁾**

Ove smjernice daju upute za sastavljanje izvješća o podacima koje sudionici u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja moraju dostaviti u skladu s člankom 7. Izvještajni zahtjevi prikazani su u izvještajnom obrascu na kraju ovog Priloga. Ove smjernice također navode izvještajne zahtjeve za vodeće institucije u grupama za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja koje sudjeluju u operacijama.

Odjeljci 2. i 3. daju opće informacije u vezi s prikupljanjem i prijenosom podataka, a odjeljak 4. objašnjava indikatore koje je potrebno dostaviti.

2. Opće informacije

Mjere koje se koriste u izračunavanju iznosa zaduženja odnose se na kredite monetarnih financijskih institucija (MFI) nefinancijskim društvima iz europodručja i kredite monetarnih financijskih institucija kućanstvima iz europodručja ⁽²⁾, osim stambenih kredita, u svim valutama. U skladu s člankom 7. izvješća o podacima moraju se dostaviti za dva referentna razdoblja utvrđena u članku 1. Posebno, podaci o stanjima prihvatljivih kredita na kraju mjeseca koji prethodi početku razdoblja i na kraju razdoblja, jednako kao i o prihvatljivom neto kreditiranju tijekom razdoblja (obračunato kao bruto kreditiranje bez otplata kredita) moraju se dostavljati odvojeno za nefinancijska društva i za kućanstva. Stanja prihvatljivih kredita prilagođavaju se računima kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni, a nisu iskniženi. Detaljni podaci također se zahtijevaju o odgovarajućim podmodelima ovih stavki te o učincima koji imaju za posljedicu promjene stanja prihvatljivih kredita, ali koji nisu povezani s prihvatljivim neto kreditiranjem (dalje u tekstu „prilagođavanje stanjima”), također obuhvaćajući prodaje i kupnje kredita i druge prijenose kredita.

U odnosu na korištenje prikupljenih informacija, podaci o stanjima prihvatljivih kredita na dan 31. siječnja 2016. koristit će se za određivanje iznosa zaduženja. Osim toga, podaci o prihvatljivom neto kreditiranju tijekom prvog referentnog razdoblja koristit će se za izračun referentnih vrijednosti neto kreditiranja i referentne vrijednosti stanja. U međuvremenu, podaci o prihvatljivom neto kreditiranju tijekom drugog referentnog razdoblja koristit će se za procjenu kreditnih kretanja i shodno tome, primjenjivih kamatnih stopa. Svi drugi indikatori navedeni u obrascu potrebni su radi potvrde unutarnje usklađenosti podataka i njihove usklađenost sa statističkim podacima prikupljenim unutar Eurosustava i radi dubinskog praćenja utjecaja programa druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.

Opći okvir na kojem se temelji popunjavanje izvješća o podacima osiguran je izvještajnim zahtjevima monetarnih financijskih institucija iz europodručja u okviru statistike bilančnih stavki monetarnih financijskih institucija, kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33). Posebno, u pogledu kredita, članak 8. stavak 2. Uredbe (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) zahtijeva da se oni „dostavljaju prema stanju glavnice na kraju mjeseca. Otpisi i djelomični otpisi kako su utvrđeni odgovarajućim računovodstvenim praksama isključeni su iz tog iznosa. [...] krediti se ne retiraju s drugom imovinom i obvezama”. Međutim, suprotno pravilima utvrđenim u članku 8. stavku 2. koja također podrazumijevaju da se podaci o kreditima trebaju dostaviti u bruto iznosu s rezervacijama, članak 8. stavak 4. propisuje da „nacionalne središnje banke mogu dopustiti dostavljanje podataka o kreditima za koje postoje rezervacije bez rezervacija i dostavljanje podataka o kupljenim kreditima po cijeni dogovorenoj u vrijeme njihova stjecanja (tj. prema vrijednosti transakcije) pod uvjetom da se takve prakse dostavljanja podataka primjenjuju od strane svih izvještajnih jedinica koje su rezidenti”. Učinci koje ovo odstupanje od općih smjernica statistike bilančnih stavki ima na prikupljanje izvješća o podacima detaljnije razmatraju se dalje u tekstu.

Uredba (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) također se treba koristiti kao referentni dokument u odnosu na definicije koje se primjenjuju u prikupljanju izvješća o podacima. Vidjeti, posebno, članak 1. za opće definicije i odjeljke 2. i 3. Priloga II. za definicije kategorija instrumenata koji su obuhvaćeni pojmom „krediti” odnosno sektora sudionika. Značajno je da u okviru bilančnih stavki potraživanja, obračunate kamate po kreditima, u pravilu su predmet evidentiranja u bilanci po obračunu (tj. na obračunskom principu, a ne kad su stvarno naplaćene), ali se isključuju iz podataka o stanjima kredita. Međutim, kapitaliziranu kamatu potrebno je iskazati kao dio stanja.

⁽¹⁾ Temeljni konceptualni okvir izvještajnih zahtjeva ostaje nepromijenjen u usporedbi s onim navedenim u Odluci ESB/2014/34.

⁽²⁾ Za potrebe izvješća o podacima, „kućanstva” uključuje neprofitne institucije koje služe kućanstvima.

Iako je većina podataka koji se trebaju iskazati u obrascu već prikupljena od strane monetarnih financijskih institucija u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33), od sudionika koji sudjeluju u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja moraju se prikupiti neki dodatni podaci. Metodološki okvir statistike bilančnih stavki, kako je utvrđen u Priručniku o statistici bilance monetarnih financijskih institucija⁽¹⁾, osigurava sve pozadinske informacije koje se zahtijevaju kako bi se prikupili ovi dodatni podaci; dodatne pojedinosti navedene su u točki 4. u odnosu na definicije pojedinačnih indikatora.

3. Opće upute u vezi izvješćivanja

(a) Struktura izvještajnog obrasca

Obrazac uključuje oznaku razdoblja na koje se podaci odnose i grupira pokazatelje u dva bloka: Krediti monetarnih financijskih institucija nefinancijskim društvima iz europodručja i krediti monetarnih financijskih institucija kućanstvima iz europodručja, osim stambenih kredita. Podaci istaknuti žutom bojom u svim poljima izračunavaju se iz podataka unesenih u druga polja, temeljem danih formula. Obrazac također sadrži pravilo vrednovanja koje potvrđuje usklađenost između stanja i transakcija.

(b) Definicija „izvještajnog razdoblja”

Izvještajno razdoblje označava vremenski raspon na koji se podaci odnose. Postoje dva izvještajna razdoblja u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, tj. „prvo referentno razdoblje”, od 1. veljače 2015. do 31. siječnja 2016., i „drugo referentno razdoblje”, od 1. veljače 2016. do 31. siječnja 2018. Pokazatelji koji se odnose na stanja moraju se dostavljati s krajem mjeseca koji prethodi početku izvještajnog razdoblja i na kraju izvještajnog razdoblja; stoga, za prvo izvještajno razdoblje stanja se moraju dostaviti sa stanjem na dan 31. siječnja 2015. i 31. siječnja 2016., a za drugo referentno razdoblje stanja se moraju dostaviti sa stanjem na dan 31. siječnja 2016. i 31. siječnja 2018. S druge strane, podaci o transakcijama i usklađivanjima moraju obuhvatiti sve bitne učinke koji nastanu tijekom izvještajnog razdoblja.

(c) Izvješćivanje u odnosu na grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja.

U odnosu na grupe koje sudjeluju u drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, podaci se trebaju dostavljati, u pravilu, na agregiranoj osnovi. Međutim, nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro imaju mogućnost prikupljanja podataka na osnovi pojedinačne institucije, ako to smatraju primjerenim.

(d) Prijenos izvješća o podacima

Popunjena izvješća o podacima potrebno je dostaviti odgovarajućem NSB-u kako je navedeno u članku 7. i u skladu s okvirnim kalendarom za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja objavljenim na mrežnim stranicama ESB-a, koji također navodi referentna razdoblja koja trebaju biti obuhvaćena u svakom prijenosu i koje starije podatke je potrebno koristiti za prikupljanje podataka.

(e) Jedinica podataka

Podaci se moraju dostavljati iskazani u tisućama eura.

4. Definicije

Ovaj odjeljak sadrži definicije stavki koji se trebaju dostaviti; numeriranje korišteno u izvještajnom obrascu navodi se u zagradama.

(a) Stanja prihvatljivih kredita (1. i 4.)

Podaci u ovim poljima izračunavaju se na osnovi podataka dostavljenih u odnosu na naredne stavke, odnosno „stanja u bilanci” (1.1. i 4.1.), umanjeno za „stanja kredita koji su sekruritizirani ili na drugi način preneseni, ali nisu iskniženi iz bilance” (1.2. i 4.2.), uvećano za „stanja rezervacija za prihvatljive kredite” (1.3. i 4.3.). Posljednji potpojam bitan je samo u slučajevima kada se, suprotno općoj praksi bilančnih stavki, podaci o kreditima iskazuju bez rezervacija.

⁽¹⁾ Vidjeti „Priručnik o statistici bilance monetarnih financijskih institucija”, ESB, travanj 2012., dostupan na mrežnoj stranici ESB-a na www.ecb.europa.eu. Posebno, odjeljak 2.1.4 str. 76. odnosi se na statističko izvješćivanje o kreditima.

i. Stanja iz bilance (1.1. i 4.1.)

Ova stavka obuhvaća stanja kredita odobrenih nefinancijskim društvima i kućanstvima iz europodručja, osim stambenih kredita. Obračunata kamata, za razliku od kapitalizirane kamate, isključena je iz pokazatelja.

Ova polja u obrascu izravno su povezana sa zahtjevima dijela 2. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) (blok 2. tablice 1. o mjesečnim stanjima).

Za detaljnije definicije stavki koje je potrebno uključiti u izvješća o podacima, vidjeti dio 2. Priloga II. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) i odjeljak 2.1.4. Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija.

ii. Stanja kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni, ali nisu isknjiženi iz bilance (1.2. i 4.2.)

Ova stavka obuhvaća stanja kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni, ali koji nisu isknjiženi iz bilance. Moraju se iskazati podaci o svim sekuritizacijama, neovisno o tome jesu li uključena financijska društva posebne namjene rezidenti. Krediti dani kao kolateral Eurosustavu za kreditne operacije monetarne politike u obliku kreditnih potraživanja, koji dovode do prijenosa bez isknjižavanja iz bilance, isključeni su iz ove stavke.

Dio 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) (blok 5.1. tablice 5a o mjesečnim podacima) obuhvaća zahtijevane podatke o neisknjiženim sekuritiziranim kreditima nefinancijskim društvima i kućanstvima, ali ne zahtijeva da potonji budu raščlanjeni prema namjeni. Pored toga, stanja kredita koji su na drugi način preneseni (tj. ne putem sekuritizacije), ali nisu isknjiženi, nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33). Za potrebe sastavljanja izvješća o podacima, tako se zahtijevaju posebni izvaci podataka iz unutarnjih baza podataka monetarnih financijskih institucije.

Za dodatne podatke o stavkama koje je potrebno uključiti u izvješća o podacima, vidjeti dio 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) i odjeljak 2.3 Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija.

iii. Stanja rezervacija za prihvatljive kredite (1.3. i 4.3.)

Ovi podaci bitni su samo za one institucije koje, suprotno općoj praksi bilančnih stavki, dostavljaju podatke o kreditima bez rezervacija. U slučaju institucija koje sudjeluje kao grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, ovaj se zahtjev primjenjuje samo na one institucije u grupi koje iskazuju kredite bez rezervacija.

Ova stavka uključuje pojedinačna i kolektivna smanjenja vrijednosti i gubitke po kreditima (prije otpisa i djelomičnih otpisa). Podaci se moraju odnositi na stanja prihvatljivih kredita u bilanci, tj. isključujući kredite koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni, a koji nisu isknjiženi iz bilance.

Kako je navedeno u trećem podstavku točke 2., u statistici bilančnih stavki krediti trebaju biti iskazani, u pravilu, sa stanjem glavnice, uz odgovarajuće rezervacije raspoređene u „kapital i pričuve”. U tim se slučajevima ne trebaju iskazati posebni podaci o rezervacijama. Istodobno, u slučajevima kada se krediti iskazuju bez rezervacija, ovi dodatni podaci trebaju se iskazati radi prikupljanja potpuno usporedivih podataka monetarnih financijskih institucija.

Kada postoji praksa iskazivanja stanja kredita bez rezervacija, nacionalne središnje banke mogu iskazivanje ovih podataka odrediti kao neobavezno. Međutim, u takvim slučajevima izračuni temeljem okvira druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja zasnivat će se na stanjima kredita iz bilance bez rezervacija ⁽¹⁾.

Za dodatne pojedinosti, vidjeti upućivanje na odredbe u definiciji „Kapital i pričuve” iz dijela 2. Priloga II. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33).

⁽¹⁾ Ova iznimka također utječe na iskazivanje podataka o otpisima i djelomičnim otpisima, kako je dolje pojašnjeno.

(b) Prihvatljivo neto kreditiranje (2)

U ovim poljima izvještajnog obrasca iskazuju se podaci o neto kreditima (transakcijama) odobrenim tijekom izvještajnog razdoblja. Podaci se izračunavaju na osnovi podataka iskazanih za podstavke, odnosno „bruto kreditiranje” (2.1.) umanjeno za „otplate” (2.2.).

Kredit u vezi kojih je sklopljen ponovni sporazum o uvjetima kreditiranja trebaju se iskazati i kao „otplate” i kao „bruto kreditiranje” u vrijeme sklapanja ponovnog sporazuma o uvjetima kreditiranja. Podaci o usklađivanjima moraju uključiti učinke koje se odnose na ponovne sporazume o uvjetima kreditiranja.

Obratne transakcije tijekom razdoblja (tj. krediti odobreni i otplaćeni tijekom razdoblja) trebaju u načelu biti iskazani i kao „bruto kreditiranje” i kao „otplate”. Međutim, također je dopustivo za monetarne financijske institucije koje sudjeluju na aukcijama da isključe ove operacije kad sastavljaju izvješća o podacima, u mjeri i kojoj bi ovo ublažilo njihov teret izvješćivanja. U tom slučaju, one trebaju izvijestiti odgovarajući NSB i podaci o usklađivanjima u odnosu na stanja moraju također isključivati utjecaje koji se odnose na ove obratne transakcije. Ova iznimka se ne primjenjuje na kredite odobrene tijekom razdoblja, a koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni.

Dugovanja po kreditnim karticama, revolving krediti i prekoračenja trebaju također biti uzeta u obzir. Za ove instrumente, promjene u bilancama zbog iznosa iskorištenih ili povučenih tijekom izvještajnog razdoblja trebaju biti korištene kao približne za neto kreditiranje. Pozitivne iznose potrebno je iskazati kao „bruto kreditiranje” (2.1.), a negativne iznose potrebno je iskazati (s pozitivnom predznakom) kao „otplate” (2.2.).

i. Bruto kreditiranje (2.1.)

Ova stavka obuhvaća tok bruto novih kredita u izvještajnom razdoblju, isključujući bilo koje stjecanje kredita. Odobrene kredite koji se odnose na dugovanje po kreditnim karticama, revolving kredite i prekoračenja potrebno je iskazati kako je gore objašnjeno.

Iznose dodane tijekom razdoblja na klijentovo stanje duga, primjerice na kapitalizirane kamate (za razliku od obračunate kamate) i naknade, potrebno je također uključiti.

ii. Otplate (2.2.)

Ova stavka obuhvaća tokove otplate glavnice tijekom izvještajnog razdoblja, isključujući one koji se odnose na sekuritizirane kredite ili kredite prenesene na drugi način, a koji nisu isknjiženi iz bilance. Otplate koje se odnose na dugovanje po kreditnim karticama, revolving kredite i prekoračenja trebaju se također iskazati, kako je gore objašnjeno.

Podatke o otplatama kamate koje se odnose na obračunate kamate koje još nisu kapitalizirane, prijenosi kredita i druga usklađivanja u odnosu na neotplaćene iznose (uključujući otpise i djelomične otpise) ne treba iskazati.

(c) Usklađivanja stanja

Ova polja izvještajnog obrasca služe za izvješćivanje o promjenama u stanjima (umanjenja (–) i povećanja (+)) koje nastanu tijekom izvještajnog razdoblja, a koje nisu povezane s neto kreditiranjem. Takve promjene nastaju iz operacija kao što su sekuritizacije kredita i drugi prijenosi kredita tijekom izvještajnog razdoblja i od drugih usklađenja povezanih s revalorizacijama zbog promjena tečajeva, otpisa ili djelomičnih otpisa kredita i reklasifikacija. Podaci u ovim poljima automatski se izračunavaju na osnovi iznosa iskazanih pod podstavkom, odnosno „Prodaje i kupnje kredita i drugi prijenosi kredita tijekom izvještajnog razdoblja” (3.1.) uvećano za „Ostala usklađivanja” (3.2.).

i. Prodaje i kupnje kredita i drugi prijenosi kredita tijekom izvještajnog razdoblja (3.1.)

— Neto tokovi sekuritiziranih kredita s utjecajem na stanja kredita (3.1A)

Ova stavka obuhvaća neto iznose kredita koji su sekuritizirani tijekom izvještajnog razdoblja s utjecajem na iskazano stanje kredita, izračunato kao stjecanja umanjeno za raspolaganja ⁽¹⁾. Moraju se iskazati podaci o svim sekuritizacijama, neovisno o tome jesu li uključena financijska društva posebne namjene rezidenti. Prijenose kredita potrebno je iskazati u nominalnom iznosu bez otpisa i djelomičnih otpisa u vrijeme prodaje. Ovi otpisi i djelomični otpisi iskazuju se, ako ih je moguće utvrditi, pod stavkom 3.2B u obrascu (vidjeti dolje). Kada se radi o monetarnim financijskim institucijama koje dostavljaju podatke o kreditima bez rezervacija, podatke o prijenosima potrebno je dostavljati po bilančnoj vrijednosti (tj. nominalni iznos bez stanja rezervacija) ⁽²⁾.

Zahtjevi dijela 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) (blokovi 1.1. tablice 5a o mjesečnim podacima i tablice 5b o tromjesečnim podacima) obuhvaćaju ove elemente.

Za iscrpnije definicije stavki koje je potrebno iskazati, vidjeti dio 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) i odjeljak 2.3. Priručnika o statistici bilančnih stavki monetarnih financijskih institucija.

— Neto tokovi kredita koji su na drugi način preneseni s utjecajem na stanja kredita (3.1B)

Ova stavka uključuje neto iznose kredita prodanih ili stečenih tijekom razdoblja s utjecajem na iskazana stanja kredita u operacijama koje nisu povezane sa sekuritizacijom i izračunava se kao stjecanja umanjeno za raspolaganja. Podatke o prijenosima potrebno je iskazati u nominalnom iznosu bez otpisa i djelomičnih otpisa u vrijeme prodaje. Ove otpise i djelomične otpise potrebno je iskazati, ako ih je moguće utvrditi, pod stavkom 3.2B. Kada se radi o monetarnim financijskim institucijama koje iskazuju podatke o kreditima bez rezervacija, podaci o prijenosima trebaju se iskazati po bilančnoj vrijednosti (tj. nominalni iznos bez stanja rezervacija).

Zahtjevi iz dijela 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) djelomično obuhvaćaju ove elemente. Blokovi 1.2. iz tablice 5.a o mjesečnim podacima i tablice 5.b o tromjesečnim podacima uključuju podatke o neto tokovima kredita koji su na drugi način preneseni s utjecajem na stanja kredita, ali isključuju:

1. kredite prodane drugoj domaćoj monetarnoj financijskoj instituciji ili stečene od druge domaće monetarne financijske institucije, uključujući prijenose unutar grupe zbog restrukturiranja (npr. prijenos skupa kredita od društva kćeri domaće monetarne financijske institucije matičnoj monetarnoj financijskoj instituciji);
2. prijenose kredita u kontekstu reorganizacije unutar grupe zbog spajanja, pripajanja i podjela.

Podatke o svim ovim učincima potrebno je iskazati za potrebe sastavljanja izvješća o podacima. Za dodatne pojedinosti o stavkama koje se iskazuju, vidjeti dio 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) i odjeljak 2.3. Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija. U odnosu na „Promjene u strukturi sektora monetarnih financijskih institucija” odjeljak 1.6.3.4. Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija (i povezani odjeljak 5.2. Priloga 1.1) navodi detaljne opise prijenosa unutar grupe, koji razlikuju slučajeve gdje se prijenosi odvijaju između pojedinačnih institucionalnih jedinica (npr. prije nego jedna ili više jedinica prestane postojati zbog spajanja ili pripajanja) i one gdje se prijenos odvija u trenutku prestanka neke jedinice, u kojem je slučaju potrebno provesti statističku reklasifikaciju. Za potrebe sastavljanja izvješća o podacima, u oba su slučaja učinci su isti i podatke je potrebno iskazati pod stavkom 3.1C (a ne pod stavkom 3.2C).

— Neto tokovi kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni bez utjecaja na stanja kredita (3.1C)

Ova stavka obuhvaća neto iznose kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni tijekom izvještajnog razdoblja bez utjecaja na iskazana stanja kredita, a izračunava se kao stjecanja umanjeno za raspolaganja. Podatke o prijenosima potrebno je iskazati u nominalnom iznosu bez otpisa i djelomičnih

⁽¹⁾ Ovo pravilo o predznaku (koje je suprotno zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) u skladu je s općim zahtjevima koji se odnose na usklađivanje podataka, kako je gore navedeno – tj. učinci koji vode do povećanja ili smanjenja stanja koje je potrebno iskazati s pozitivnim ili negativnim predznakom.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) dopušta monetarnim financijskim institucijama da iskazuju kupljene kredite prema njihovoj vrijednosti transakcije sve dok je ovo nacionalna praksa koju primjenjuju sve monetarne financijske institucije rezidenti u zemlji. U takvim slučajevima, revalorizacijske komponente koje mogu nastati moraju se iskazati pod stavkom 3.2B.

otpisa u vrijeme prodaje. Ove otpise i djelomične otpise potrebno je iskazati, ako ih je moguće utvrditi, pod stavkom 3.2B. Kada se radi o monetarnim financijskim institucijama koje iskazuju podatke o kreditima bez rezervacija, podaci o prijenosima trebaju se iskazati po bilančnoj vrijednosti (tj. nominalni iznos bez stanja rezervacija). Neto tokovi koji se odnose na osiguravanje kredita kao kolaterala Eurosustavu za kreditne operacije monetarne politike u obliku kreditnih potraživanja koji ima za posljedicu prijenos bez isknjižavanja iz bilance isključeni su iz ove stavke.

Zahtjevi iz dijela 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) djelomično obuhvaćaju ove elemente. Blokovi 2.1 tablice 5.a o mjesečnim podacima i tablice 5.b o tromjesečnim podacima obuhvaćaju podatke o neto tokovima kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni bez utjecaja na stanja kredita, ali stambeni krediti kućanstvima ne utvrđuju se odvojeno i stoga trebaju biti odvojeno izlučeni iz unutarnjeg skupa podataka monetarnih financijskih institucija. Pored toga, kako je gore navedeno, zahtjevi isključuju:

1. kredite prodane drugoj domaćoj monetarnoj financijskoj instituciji ili stečene od druge domaće monetarne financijske institucije, uključujući prijenose unutar grupe zbog restrukturiranja (npr. kad društvo kći domaće monetarne financijske institucije prenese skup kredita matičnoj monetarnoj financijskoj instituciji);
2. prijenose kredita u okviru reorganizacije unutar grupe zbog spajanja, pripajanja i podjela.

Podatke o svim ovim učincima potrebno je iskazati za potrebe sastavljanja izvješća o podacima.

Za dodatne pojedinosti o stavkama koje je potrebno uključiti, vidjeti dio 5. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) i odjeljak 2.3. Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija.

ii. Ostala usklađivanja (3.2.)

Podaci o ostalim usklađivanjima moraju se iskazati za stanja prihvatljivih kredita iz bilance, isključujući sekuritizirane ili na drugi način prenesene kredite koji nisu isknjiženi.

— Revalorizacije zbog promjena tečajeva (3.2A)

Promjene tečajeva u odnosu na euro dovode do promjena u vrijednosti kredita u stranim valutama kad su izraženi u eurima. Podatke o ovim učincima potrebno je iskazati s negativnim (pozitivnim) predznakom kada na neto osnovi dovode do smanjenja (povećanja) stanja i kada su potrebni radi omogućavanja potpunog usklađivanja između neto kreditiranja i promjena u stanjima.

Ova usklađivanja nisu obuhvaćena zahtjevima utvrđenim u Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33). Za potrebe izvješća o podacima, ako podaci (ili samo procjene) nisu na raspolaganju monetarnim financijskim institucijama, mogu se izračunati u skladu sa smjernicom iz odjeljka 4.2.2 Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija. Predloženi postupak procjene ograničava opseg izračuna na glavne valute i zasniva se na sljedećim koracima:

1. stanja prihvatljivih kredita na kraju mjeseca koji prethodi početku razdoblja i na kraju razdoblja (stavke 1. i 4.) raščlanjeni su prema valuti u kojoj su izraženi, usredotočujući se na skupove kredita izraženih u GBP, USD, CHF i JPY. Ako ovi podaci nisu na raspolaganju, mogu se koristiti podaci o ukupnim stanjima iz bilance, uključujući sekuritizirane ili na druge način prenesene kredite koji nisu isknjiženi – stavke 1.1. i 4.1.
2. sa svakim skupom kredita postupa se kako slijedi. Odgovarajuće jednadžbe iz Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucije prikazane su u zagradaima:
 - stanja na kraju mjeseca koji prethodi početku izvještajnog razdoblja i na kraju razdoblja preračunavaju se u originalnu valutu u kojoj su izraženi, upotrebom odgovarajućih nominalnih tečajeva ⁽¹⁾ (jednadžbe [4.2.2] i [4.2.3]),

⁽¹⁾ Potrebno je koristiti referentne tečajeve ESB-a. Vidjeti priopćenje za javnost od 8. srpnja 1998. o uspostavi zajedničkih tržišnih standarda koje je dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

- promjene u stanjima tijekom referentnog razdoblja iskazane u stranoj valuti izračunavaju se i preračunavaju u euro upotrebom prosječne vrijednosti dnevnih tečajeva tijekom izvještajnog razdoblja (jednadžba [4.2.4]),
- razlika između promjene u stanjima preračunatim u euro, kako je izračunata u prethodnom koraku i promjene u stanjima u euru izračunavaju se (jednadžba [4.2.5], sa suprotnom predznakom);

3. konačno usklađivanje tečajeva procjenjuje se kao zbroj usklađivanja za svaku valutu.

Za dodatne informacije, vidjeti odjeljke 1.6.3.5. i 4.2.2. Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija.

— Otpisi/Djelomični otpisi (3.2B)

U skladu s točkom (g) članka 1. Uredbe (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33), „djelomičan otpis” znači izravno smanjenje dijela vrijednosti kredita u statističkoj bilanci zbog gubitka. Slično tome, u skladu s točkom (h) članka 1. iste Uredbe, „otpis” znači smanjenje pune vrijednosti kredita što dovodi do njegova uklanjanja iz bilance. Učinke djelomičnih otpisa i otpisa potrebno je iskazati s negativnim ili pozitivnim predznakom kada oni na neto osnovi imaju za posljedicu smanjenje ili povećanje, prema potrebi, neotplaćenih iznosa. Ovi podaci potrebni su radi omogućavanja potpunog usklađivanja između neto kreditiranja i promjena u stanjima.

U odnosu na otpise i djelomične otpise u pogledu neotplaćenih kredita iz bilance, mogu se koristiti podaci prikupljeni radi udovoljavanja minimalnim zahtjevima iz dijela 4. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) tablice 1.A o mjesečnim vrijednosnim usklađivanjima). Međutim, rješavanje utjecaja otpisa i djelomičnih otpisa kredita na sekuritizirane ili na drugi način prenesene kredite koji nisu iskniženi zahtijeva posebno izlučivanje podataka iz unutarnjih baza podataka monetarnih financijskih institucija.

Podaci o stanjima prihvatljivih kredita (stavke 1. i 4.) u načelu se ispravljaju za stanja rezervacija u slučajevima kada su krediti iskazani bez rezervacija u statističkoj bilanci.

- U slučajevima kada sudionici iskazuju stavke 1.3. i 4.3., podaci o otpisima i djelomičnim otpisima kredita trebaju uključivati brisanje prošlih rezervacija za kredite koji su postali (djelomično ili u cijelosti) nenaplativi i pored toga, ako je primjenjivo, trebaju također uključivati sve gubitke koji premašuju rezervacije. Slično tome, kada je kredit za koji postoje rezervacije sekuritiziran ili na drugi način prenesen, potrebno je iskazati otpis ili djelomičan otpis koji je jednak stanju rezervacija, sa suprotnim predznakom, kako bi se uskladila promjena u vrijednosti iz bilance, ispravljen za iznos rezervacija i vrijednost neto toka. Rezervacije se mogu promijeniti tijekom vremena zbog novih smanjenja vrijednosti i gubitaka po kreditima (bez mogućih preinačenja, uključujući one koji nastaju kad je dužnik otplatio kredit). Takve promjene ne bi trebalo iskazati u izvješću o podacima kao dio otpisa/djelomičnih otpisa (budući da izvješća o podacima utvrđuju vrijednosti s rezervacijama) ⁽¹⁾.

Razdvajanje utjecaja otpisa i djelomičnih otpisa kredita na sekuritizirane ili na drugi način prenesene kredite koji nisu iskniženi može biti izostavljeno ako se zasebni podaci o rezervacijama ne mogu izlučiti iz unutarnje baze podataka monetarnih financijskih institucija.

- Kada postoji praksa prema kojoj se stanja kredita iskazuju bez rezervacija, ali odgovarajuće stavke (1.3. i 4.3.) koje se odnose na rezervacije nisu iskazane (vidjeti točku 4(a)), otpisi/djelomični otpisi moraju uključivati nova smanjenja vrijednosti i naknade za gubitke po kreditima iz kreditnog portfelja (bez mogućih preinačenja, uključujući one koji nastaju kad je dužnik otplatio kredit) ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Ovi zahtjevi razlikuju se od zahtjeva temeljem Uredbe (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33).

⁽²⁾ Ovaj zahtjev isti je za podatke koje je potrebno iskazati temeljem Uredbe (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) od strane monetarnih financijskih institucija koje iskazuju kredite bez rezervacija.

Nije potrebno razdvajanje utjecaja otpisa i djelomičnih otpisa sekuritiziranih ili na drugi način prenesenih kredita koji nisu isknjiženi ako se zasebni podaci o rezervacijama ne mogu izlučiti iz unutarnje baze podataka monetarnih financijskih institucija.

U načelu, ove stavke također uključuju revalorizacije koje nastaju kada su krediti sekuritizirani ili na drugi način preneseni, a vrijednost transakcije razlikuje se od nominalnog neotplaćenog iznosa u vrijeme prijenosa. Ove revalorizacije moraju se iskazati, ako ih je moguće utvrditi, a treba ih izračunati kao razliku između vrijednosti transakcije i nominalnog neotplaćenog iznosa u vrijeme prodaje.

Za dodatne informacije, vidjeti dio 4. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) i odjeljak 1.6.3.3 Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija.

— Reklasifikacije (3.2C)

Reklasifikacije iskazuju sve ostale učinke koji nisu povezani s neto kreditiranjem, kako je definirano u točki 4(b), nego imaju za posljedicu promjene u stanjima kredita u bilanci, isključujući sekuritizirane ili na drugi način prenesene kredite koji nisu isknjiženi.

Ovi učinci nisu obuhvaćeni zahtjevima utvrđenim u Uredbi (EU) br. 1071/2013 (ESB/2013/33) i njihov učinak obično se procjenjuje na agregiranoj osnovi za sastavljanje makroekonomske statistike. Međutim, oni su važni na razini pojedinačnih institucija (ili grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja) radi usklađivanja neto kreditiranja i promjena u stanjima.

Sljedeći učinci moraju se iskazati, u odnosu na stanja kredita u bilanci, isključujući sekuritizirane ili na drugi način prenesene kredite koji nisu isknjiženi i primjenjuju se uobičajeni dogovori o učincima iskazivanja koji vodi do smanjenja (povećanja) stanja s negativnim (pozitivnim) predznakom.

1. Promjene u sektorskoj klasifikaciji ili području u kojem je dužnik rezident, koje imaju za posljedicu promjene u iskazanim neotplaćenim pozicijama koje nisu dospjele u odnosu na neto kreditiranje i stoga ne trebaju biti iskazane.
2. Promjene u klasifikaciji instrumenata. One mogu također utjecati na pokazatelje ako se stanja kredita povećaju ili smanje zbog, primjerice, reklasifikacije osiguranja duga ili kredita kao osiguranja duga.
3. Usklađivanja koja imaju za posljedicu ispravke pogrešaka u izvješćivanju, u skladu s uputama primljenim od odgovarajućeg NSB-a u skladu s točkom (c) članka 8. stavka 1.

U skladu s člankom 7. stavkom 6. korporativne reorganizacije i promjene u sastavu grupa za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja mogu imati za posljedicu potrebu za ponovo dostavljanje prvog izvješća o podacima kako bi odražavao novu korporativnu strukturu i sastav grupe za drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja. Stoga se u odnosu na te događaje reklasifikacije ne koriste.

Za dodatne informacije, vidjeti odjeljak 1.6.3.4. Priručnika o statistici bilance monetarnih financijskih institucija. Međutim, gore istaknute konceptualne razlike potrebno je uzeti u obzir za potrebe dobivanja reklasifikacijskih podataka na razini pojedinačnih institucija.

Izvršćivanje o drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja

Izvršćajno razdoblje:

Kreditni nefinancijskim društvima i kućanstvima, osim stambenih kredita kućanstvima (u tisućama eura)

	Kreditni nefinancijskim društvima	Kreditni kućanstvima (uključujući ne-profitne institucije koje služe kućanstvima), osim stambenih kredita	Stavka	Formula	Potvrđivanje
Glavni agregati					
1 Stanja prihvatljivih kredita na kraju mjeseca koji prethodi početku izvršćajnog razdoblja.....	0	0	1	$1 = 1.1 - 1.2 (+ 1.3)$	
2 Prihvatljivo neto kreditiranje u izvršćajnom razdoblju	0	0	2	$2 = 2.1 - 2.2$	
3 Usklađena stanja: umanjenja (-) i povećanja (+).....	0	0	3	$3 = 3.1 + 3.2$	
4 Stanja prihvatljivih kredita na kraju izvršćajnog razdoblja	0	0	4	$4 = 4.1 - 4.2 (+ 4.3)$	$4 = 1 + 2 + 3$

Osnovne stavke

Stanja prihvatljivih kredita na kraju mjeseca koji prethodi početku izvršćajnog razdoblja

1.1 Stanja u bilanci			1.1
1.2 Stanja kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni, ali nisu isknjiženi iz bilance			1.2
1.3 Stanja rezervacija za prihvatljive kredite (*).....			1.3

Prihvatljivo neto kreditiranje u izvršćajnom razdoblju

2.1 Bruto kreditiranje			2.1
2.2 Otplate.....			2.2

Usklađena stanja: umanjenja (-) i povećanja (+)

3.1 Prodaje i kupnje kredita i drugi prijenosi kredita tijekom izvršćajnog razdoblja.....	0	0	3.1	$3.1 = 3.1A + 3.1B + 3.1C$
3.1A Neto tokovi kredita koji su sekuritizirani s utjecajem na stanja kredita.....			3.1A	
3.1B Neto tokovi kredita koji su na drugi način preneseni s utjecajem na stanja kredita			3.1B	
3.1C Neto tokovi kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni bez utjecaja na stanja kredita.....			3.1C	
3.2 Ostala usklađivanja	0	0	3.2	$3.2 = 3.2A + 3.2B + 3.2C$
3.2A Revalorizacije zbog promjena tečajeva.....			3.2A	
3.2B Otpisi/djelomični otpisi.....			3.2B	
3.2C Reklasifikacije			3.2C	

Stanja prihvatljivih kredita na kraju izvještajnog razdoblja

4.1	Stanja u bilanci			4,1
4.2	Stanja kredita koji su sekuritizirani ili na drugi način preneseni, ali nisu isknjiženi iz bilance			4,2
4.3	Stanja rezervacija za prihvatljive kredite (*).....			4,3

(*) Primjenjivo samo u onim slučajevima kada se krediti iskazuju bez rezervacija; vidi upute za izvješćivanje za više detalja.

ODLUKA (EU) 2016/811 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 28. travnja 2016.****o izmjeni Odluke ESB/2014/34 o mjerama koje se odnose na ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja (ESB/2016/11)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno prvu alineju njegova članka 127. stavka 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno prvu alineju njegova članka 3. stavka 1., članak 12. stavak 1., drugu alineju članka 18. stavka 1. i drugu alineju članka 34. stavka 1.,

uzimajući u obzir Smjernicu (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi okvira monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 1. stavkom 4. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60) Upravno vijeće može u svakom trenutku izmijeniti alate, instrumente, zahtjeve, kriterije i postupke za provođenje operacija monetarne politike Eurosustava.
- (2) Dana 29. srpnja 2014., u provođenju svojih ovlasti u vezi s očuvanjem stabilnosti cijena, a u kontekstu unaprijeđivanja funkcioniranja transmisijskog mehanizma monetarne politike pružanjem podrške kreditiranju realnoga gospodarstva, Upravno vijeće donijelo je Odluku ESB/2014/34 ⁽²⁾. Ovom Odlukom određeno je da se tijekom razdoblja od dvije godine provede niz ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja (dalje u tekstu: ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja).
- (3) Kako bi učvrstilo prilagodljiv stav monetarne politike ESB-a i ojačao prijenos monetarne politike daljnjim poticanjem kreditiranja realnog gospodarstva, Upravno vijeće je 10. ožujka 2016. odlučilo provesti novu seriju od četiri ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja (druga serija ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja). Uvjeti za tu drugu seriju ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja utvrdit će se u posebnoj odluci. Kako bi se institucijama omogućila otplata zaduženih iznosa temeljem ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja i zaduživanje temeljem druge serije ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, Upravno vijeće je odlučilo u lipnju 2016. uvesti dodatnu mogućnost dobrovoljne otplate za sve neotplaćene ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja.
- (4) Upravno vijeće je također odlučilo da se na sudionike koji su dostavili podatke potrebne za izračun obvezne prijevremene otplate u rujnu 2016., neće primjenjivati nikakve daljnje izvještajne obveze.
- (5) Kako bi se kreditnim institucijama dalo dovoljno vremena za operativne pripreme za prve ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja druge serije, ova bi Odluka trebala stupiti na snagu bez nepotrebnog odlaganja.
- (6) Odluku ESB/2014/34 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.**Izmjene**

Odluka ESB/2014/34 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Prijevremena otplata

1. Neovisno o stavku 2., istekom 24 mjeseca nakon svake ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja, sudionici imaju mogućnost, na polugodišnjoj osnovi, raskinuti ili smanjiti iznos ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja prije dospijeca. Datumi prijevremene otplate podudaraju se s datumom namire glavne operacije refinanciranja Eurosustava, kako je utvrđeno od strane Eurosustava.

⁽¹⁾ SL L 91, 2.4.2015., str. 3.

⁽²⁾ Odluka ESB/2014/34 od 29. srpnja 2014. o mjerama koje se odnose na ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja (SL L 258, 29.8.2014., str. 11.).

2. Sudionici će također imati mogućnost raskinuti ili smanjiti iznos ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja prije dospijeca na dan koji se podudara s datumom namire prve ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja provedene u skladu s Odlukom (EU) 2016/810 Europske središnje banke (ESB/2016/10) (*). Kako bi imao korist od postupka prijevremene otplate na prvi datum prijevremene otplate, sudionik obavještava odgovarajući NSB da namjerava izvršiti otplatu prema postupku prijevremene otplate na datum prijevremene otplate, najmanje tri tjedna prije tog datuma prijevremene otplate. Ta obavijest postaje obvezujuća za sudionika tri tjedna prije datuma prijevremene otplate na koji se odnosi. Kako bi se otklonile sumnje, dodatni dopušteni iznosa zaduženja za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja koje će se provesti u lipnju 2016. i izračunati u skladu s člankom 4. stavkom 3., određuje se na temelju zaduženih iznosa tijekom ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja provedenih od ožujka 2015., bez odbijanja iznosa otplaćenih na prvi datum prijevremene otplate.

3. U odnosu na se druge datume otplate, kako bi imao korist od postupka prijevremene otplate, sudionik obavještava odgovarajući NSB da namjerava izvršiti otplatu prema postupku prijevremene otplate na datum prijevremene otplate, najmanje dva tjedna prije tog datuma prijevremene otplate. Ta obavijest postaje obvezujuća za sudionika dva tjedna prije datuma prijevremene otplate na koji se odnosi.

4. Ako sudionik propusti do datuma otplate, u cijelosti ili djelomično, namiriti iznos dospio na temelju postupka prijevremene otplate, može se izreći novčana kazna. Primjenjiva novčana kazna izračunava se u skladu s Prilogom VII. Smjernici (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60) (**) i odgovara novčanoj kazni koja se primjenjuje na slučajeve postupanja protivno obvezama da se na odgovarajući način osigura i namiri iznos koji je raspodijeljen drugoj ugovornoj strani u odnosu na obratne transakcije za potrebe monetarne politike. Izricanje novčane kazne bez utjecaja je na pravo nacionalne središnje banke da iskoristi sredstva predviđena za slučaj nastanka statusa neispunjavanja obveza kako je navedeno u članku 166. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60).

(*) Odluka (EU) 2016/810 Europske središnje banke od 28. travnja 2016. o drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja (ESB/2016/10) (SL L 132, 21.5.2016., str. 107.).

(**) Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) (SL L 91, 24.2.2015., str. 3.).

2. U članku 7. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Od sudionika u ciljanim operacijama dugoročnijeg refinanciranja čije je kumulativno prihvatljivo neto kreditiranje u razdoblju od 1. svibnja 2014. do 30. travnja 2016. niže od njihove prihvatljive referentne vrijednosti na dan 30. travnja 2016., zahtijeva se da 28. rujna 2016. u cijelosti otplate svoja početna i dodatna zaduženja temeljem ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, osim ako Eurosustav ne odredi neki drugi datum. U Prilogu I. navode se tehnički izračuni.

2. Ako ukupno zaduženje sudionika u odnosu na njegove dodatne iznose u ciljanim operacijama dugoročnijeg refinanciranja provedenim od ožujka 2015. do lipnja 2016. premašuje dodatni iznos izračunan tijekom travnja 2016. kao referentnog mjeseca za raspodjelu, onda iznos ovog viška dodatnog zaduženja dospijeva na plaćanje 28. rujna 2016., osim ako Eurosustav ne odredi neki drugi datum. U Prilogu I. navode se tehnički izračuni.”

3. U članku 7. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako sudionik propusti do datuma otplate, u cijelosti ili djelomično, namiriti iznos dospio na temelju postupka obvezne prijevremene otplate, može se izreći novčana kazna. Primjenjiva novčana kazna izračunava se u skladu s Prilogom VII. Smjernici (EU) 2015/510 (ESB/2014/60) i odgovara novčanoj kazni koja se primjenjuje na slučajeve postupanja protivno obvezama da se na odgovarajući način osigura i namiri iznos koji je raspodijeljen drugoj ugovornoj strani u odnosu na obratne transakcije za potrebe monetarne politike. Izricanje novčane kazne bez utjecaja je na pravo nacionalne središnje banke da iskoristi sredstva predviđena za slučaj nastanka statusa neispunjavanja obveza kako je navedeno u članku 166. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60).”

4. U članku 8. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako institucija sudjeluje u ciljanim operacijama dugoročnijeg refinanciranja i sve dok ima neotplaćeno dugovanje temeljem ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, obvezna je tromjesečno dostavljati popunjene izvještajne obrasce u skladu sa stavkom 1. dok se ne dostave svi podaci potrebni za određivanje obvezne otplate u skladu s člankom 7.”

5. U članku 8. stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Osim ako nije otplatio sve neotplaćene iznose temeljem svojih ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja, u skladu s člankom 6. stavkom 2., od svakog sudionika u ciljanim operacijama dugoročnijeg refinanciranja, zahtijevat će se godišnje ispitivanje točnosti podataka dostavljenih u skladu sa stavkom 1. Ovo ispitivanje, koje se može provesti u okviru godišnje revizije, može provesti vanjski revizor. Umjesto angažiranja vanjskog revizora, sudionici mogu planirati istovjetne aranžmane koje je odobrio Eurosustav. Sudionikov NSB obavještava se o ishodu ovog ispitivanja. U slučaju sudjelovanja grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja, ishodi se razmjenjuju s nacionalnim središnjim bankama članova grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja. Na zahtjev NSB-a sudionika, iscrpni nalazi ispitivanja provedenih na temelju ovog stavka, dostavljaju se tom NSB-u, a u slučaju sudjelovanja grupe, naknadno se razmjenjuju s nacionalnim središnjim bankama članova grupe za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja.”

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu 3. svibnja 2016.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 28. travnja 2016.

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR